==

Intitulé : Wetboek van Koophandel

Citeertitel: Wetboek van Koophandel

Vindplaats : AB 1990 no. GT 50 (m.v. AB 1990 no. GT 50a)

Wijzigingen: AB 1998 no. 17 (Inwtr. AB 1998 26); AB 2001 no. 91; AB 2005 no. 19 (Inwtr. AB 2007 no. 15); AB 2005 no. 76; AB 2008 no. 63 (inwtr. 2008 no. 65); AB 2009 no. 13 (inwtr. AB 2009 no. 15) AB 2009 no. 75; AB 2011 no. 84 (inwtr. AB 2012 no. 6); AB 2012 no. 54; (inwtr. AB 2013 no. 15); AB 2013 no. 28

==

Algemene bepaling

Artikel 1

Het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) is, voor zover daarvan bij dit wetboek niet is afgeweken, ook op de in dit wetboek behandelde onderwerpen toepasselijk.

EERSTE BOEK

VAN DE KOOPHANDEL IN HET ALGEMEEN

EERSTE TITEL

Van boekhouding

Artikelen 2 t/m 9
(vervallen)

TWEEDE TITEL

Van enige soorten van vennootschap

EERSTE AFDELING

Algemene bepaling

Artikel 10

De in deze titel genoemde vennootschappen worden geregeerd door de overeenkomsten van partijen, door dit wetboek en door het burgerlijk recht.

TWEEDE AFDELING

Van de vennootschap onder een firma en van die bij wijze van geldschieting of en commandite genaamd

Artikel 11

De vennootschap onder een firma is de maatschap, tot de uitoefening van een bedrijf onder een gemeenschappelijke naam aangegaan.

Artikel 12

Iedere vennoot die daarvan niet is uitgesloten, is bevoegd ten name van de vennootschap te handelen, gelden uit te geven en te ontvangen, en de vennootschap aan derden en derden aan de vennootschap te verbinden.

Artikel 13

Handelingen welke niet tot de vennootschap betrekkelijk zijn of tot welke de vennoten volgens de overeenkomst niet bevoegd zijn, worden onder de bepaling van artikel 12 niet begrepen.

Artikel 14

In een vennootschap onder een firma is iedere vennoot wegens de verbintenissen der vennootschap hoofdelijk verbonden.

Artikel 15

De vennootschap bij wijze van geldschieting, anders en commandite genaamd, wordt aangegaan tussen een persoon, of tussen meer dan een hoofdelijk verbonden vennoten, en een of meer andere personen als geldschieters.

Artikel 16

Een vennootschap kan alzo tegelijkertijd zijn een vennootschap onder een firma, ten aanzien van de vennoten onder de firma, en een vennootschap bij wijze van geldschieting, ten aanzien van de geldschieter.

Artikel 17

1. Behoudens de uitzondering, in het tweede lid van artikel 27 voorkomende, mag de naam van de vennoot bij wijze van geldschieting in de firma niet worden gebezigd.
2. Deze vennoot mag noch daden van beheer verrichten noch in de zaken van de vennootschap werkzaam zijn, zelfs niet uit kracht van een volmacht.
3. Hij draagt niet verder in de schade dan ten belope van de gelden welke hij in de vennootschap heeft ingebracht of heeft moeten inbrengen, zonder dat hij immer tot teruggave van genoten winsten verplicht zij.

Artikel 18

De vennoot bij wijze van geldschieting, die de bepalingen van het eerste of van het tweede lid van artikel 17 overtreedt, is wegens alle schulden en verbintenissen van de vennootschap hoofdelijk verbonden.

Artikel 19

Een vennootschap onder een firma moet worden aangegaan bij authentieke of bij onderhandse akte; het gemis van een akte mag echter aan derden niet worden tegengeworpen.

Artikel 20

De vennoten onder een firma zijn verplicht de vennootschap te doen inschrijven in het handelsregister overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke bepalingen.

Artikelen 21 tot en met 25
(vervallen)

Artikel 26

Zolang de inschrijving in het handelsregister niet is geschied, wordt de vennootschap onder een firma ten aanzien van derden aangemerkt als algemeen voor alle zaken, als aangegaan voor een onbepaalde tijd en als geen der vennoten uitsluitende van het recht om voor de firma te handelen en te tekenen.

Artikel 27

1. De firma van een ontbonden vennootschap mag, hetzij uit kracht van de overeenkomst hetzij indien de gewezen vennoot wiens naam in de firma voorkwam, daarin uitdrukkelijk toestemt, of bij overlijden diens erfgenamen zich daartegen niet verzetten, door een of meer personen worden aangehouden, die ten blijke daarvan een akte moeten uitbrengen en dezelve doen inschrijven in het handelsregister, overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke bepalingen.
2. De bepaling van het eerste lid van artikel 17 is niet toepasselijk, indien de afgetredene van vennoot onder een firma vennoot bij wijze van geldschieting is geworden.

Artikel 28

De ontbinding van een vennootschap onder een firma vóór de tijd, bij de overeenkomst bepaald, of door afstand of opzegging tot stand gebracht, haar verlenging na verloop van het bepaalde tijdstip en alle veranderingen in de oorspronkelijke overeenkomst gemaakt, welke derden aangaan, zijn onderworpen aan de voormelde inschrijving.

Artikel 29

1. Bij de ontbinding van de vennootschap moeten de vennoten die het recht van beheer hebben gehad, de zaken der gewezen vennootschap in haar naam vereffenen, tenzij bij de overeenkomst anders ware bepaald of de gezamenlijke vennoten, die bij wijze van geldschieting daaronder niet begrepen, hoofdelijk en bij meerderheid van stemmen een andere vereffenaar hebben benoemd.
2. Indien de stemmen staken, beschikt de rechter in eerste aanleg zodanig als hij in het belang van de ontbonden vennootschap meest geraden acht.

Artikel 30

Indien de staat van de kas der ontbonden vennootschap niet toereikt om de opeisbare schulden te betalen, zijn de vereffenaars bevoegd om de benodigde penningen te vorderen; iedere vennoot moet deze voor zijn aandeel in de vennootschap inbrengen.

Artikel 31

De gelden welke gedurende de vereffening uit de kas der vennootschap kunnen gemist worden, mogen voorlopig worden verdeeld.

Artikel 32
(vervallen)

DERDE AFDELING

Van de naamloze vennootschap

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 33

1. De naamloze vennootschap is de vennootschap met een in aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal, waarin iedere vennoot voor een of meer aandelen deelneemt. De vennoten, aandeelhouders, zijn niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen in naam der vennootschap wordt verricht.
2. De vennootschap wordt, op straffe van nietigheid, opgericht bij een notariële akte.

Artikel 34

Het vervallen van de deelneming als vennoot van een of meer personen heeft op zichzelf geen invloed op de rechtsgeldigheid van de deelneming door de overblijvende vennoten.

Artikel 35

De akte van oprichting van een naamloze vennootschap wordt verleden in de Nederlandse taal. Bij die akte verschijnen de partijen in persoon of worden krachtens schriftelijke volmacht vertegenwoordigd.

Artikel 36

1. De akte van oprichting vermeldt de naam, de plaats van vestiging en het doel van de vennootschap. De naam vangt aan of eindigt met de woorden Naamloze Vennootschap, hetzij voluit geschreven hetzij afgekort tot N.V., en mag niet in andere dan Latijnse schrifttekens gesteld zijn.
2. De plaats van vestiging moet gelegen zijn in Aruba.

Artikel 37

De akte van oprichting vermeldt het bedrag van het maatschappelijk kapitaal, het aantal en het bedrag van de aandelen, alsmede het aantal aandelen, waarvoor ieder van de oprichters in de vennootschap deelneemt.

Artikel 38

1. De naamloze vennootschap kan niet aanvangen, alvorens de minister van Justitie heeft verklaard, dat hem van bezwaren niet is gebleken.
2. De bij het eerste lid bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op de overweging, dat de vennootschap strijdt met de goede

zeden of de openbare orde, dat de akte niet voldoet aan hetgeen bij wettelijke regeling is voorgeschreven, of dat niet blijkt, dat de oprichters tezamen voor ten minste een vijfde gedeelte in het maatschappelijk kapitaal deelnemen.

3. Ter verkrijging van die verklaring moet de akte van oprichting of een ontwerp daarvan aan de minister van Justitie worden ingezonden.

4. Bij weigering van de verklaring wordt de reden daarvan aan de inzender medegedeeld.

Artikel 39

1. De bestuurders zijn verplicht bij de door de Handelsregisterverordening voorgeschreven inschrijving van de naamloze vennootschap een authentiek afschrift van de akte van oprichting, waarop de dagtekening en het nummer van de in artikel 38 bedoelde verklaring aangetekend zijn, of dat vergezeld is van een notariële verklaring waaruit deze gegevens blijken, neer te leggen ten kantore van het handelsregister.

2. De notaris door wie de akte van oprichting is verleden, draagt zorg dat zo spoedig mogelijk in de Landscourant van Aruba mededeling gedaan wordt van de oprichting van de naamloze vennootschap. Deze mededeling dient voorts ten minste te bevatten de naam en de plaats van vestiging van de vennootschap en de dagtekening en het nummer van de in artikel 38 bedoelde verklaring.

Artikel 40

Bestuurders zijn voor handelingen waardoor de naamloze vennootschap gebonden wordt, door hen verricht voordat de in artikel 39 bedoelde inschrijving en nederlegging hebben plaats gehad, en voordat ten minste tien ten honderd op elk bij de oprichting geplaatst aandeel is gestort, hoofdelijk voor het geheel jegens derden aansprakelijk, onverminderd de aansprakelijkheid van de vennootschap zelf.

Artikel 41

De naamloze vennootschap is rechtspersoon.

Artikel 42

Indien bij de akte van oprichting een bepaalde tijd niet is vastgesteld, wordt de vennootschap geacht voor onbepaalde tijd te zijn aangegaan.

Artikel 43

1. De procureur-generaal is bevoegd van de rechter in eerste aanleg de ontbinding te vorderen van de naamloze vennootschap welke werkzaam is in strijd met de goede zeden of de openbare orde.

2. De rechter, de vennootschap ontbonden verklarende, bepaalt tevens het tijdstip waarop de ontbinding gerekend wordt een aanvang te hebben genomen.

3. Het vonnis waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, houdt in de benoeming van één of meer curators; de rechter in eerste aanleg treedt op als rechter-commissaris.

4. De verevening van de zaken der ontbonden vennootschap geschiedt door de curator onder toezicht van de rechter-commissaris, overeenkomstig de bepalingen van de Faillissementsverordening.

5. Het vonnis waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, moet worden aangekondigd in de Landscourant van Aruba. Van de ontbinding wordt tevens opgave gedaan ten kantore van het handelsregister, ter inschrijving. Aanspraken, door derden te goeder trouw verkregen vóórdat een en ander is geschied, worden geëerbiedigd.

Artikel 44

1. Uit alle geschriften, gedrukte stukken en aankondigingen, waarin de naamloze vennootschap partij is, of welke van haar uitgaan, met uitzondering van telegrammen en reclames, moeten de volledige naam der vennootschap volgens de akte van oprichting en de plaats waar haar zaak is gevestigd, duidelijk blijken.

2. Indien melding wordt gemaakt van het maatschappelijk kapitaal der vennootschap, moet daarbij tevens worden vermeld, welk bedrag is geplaatst en hoeveel van het geplaatste bedrag is gestort.

Artikel 45

Van de bepalingen van deze afdeling mag slechts worden afgeweken, indien en voor zover dit uit die bepalingen zelve blijkt.

Artikel 46

In deze afdeling wordt onder de plaats waar een vennootschap is gevestigd, verstaan de plaats van vestiging van de vennootschap volgens de akte van oprichting.

Artikel 47

Indien in een akte van oprichting enig recht wordt toegekend aan of voor de geldigheid van enig besluit van de algemene vergadering de aanwezigheid of instemming wordt vereist van de houders van zovele aandelen als te zamen een zeker gedeelte van het maatschappelijk kapitaal der vennootschap uitmaken, wordt, tenzij het tegendeel uit de akte van oprichting blijkt, onder kapitaal verstaan het geplaatste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.

§ 2. Van de aandelen

Artikel 48

1. Aandelen zijn de gedeelten waarin het maatschappelijk kapitaal bij de akte van oprichting is verdeeld.

2. Onderaandelen zijn de onderdelen waarin de aandelen krachtens de akte zijn of mogen worden gesplitst.

3. De bepalingen van deze afdeling over aandelen en aandeelhouders vinden overeenkomstige toepassing op onderaandelen en houders van onderaandelen, voor zover uit die bepalingen niet anders blijkt.

Artikel 49

1. Een aandeelhouder kan niet ontheven worden van de verplichting tot volledige storting van het bedrag van zijn aandeel, behoudens het bepaalde in artikel 67.

2. Het is echter geoorloofd aan hen die zich in hun beroep belasten met het voor eigen rekening plaatsen van aandelen, bij overeenkomst toe te staan voor de door hen genomen aandelen minder dan het

volle bedrag te betalen, mits ten minste vierennegentig ten honderd van het volle bedrag wordt betaald in Arubaans wettig betaalmiddel.

3. Ten aanzien van de verplichting tot storting op een aandeel heeft nimmer schuldvergelijking plaats.

Artikel 50

Aan een aandeelhouder kan niet, zelfs niet door wijziging van de akte van oprichting, tegen zijn wil enige verplichting boven de in artikel 49 bedoelde storting worden opgelegd.

Artikel 51

De bewijzen van aandeel worden op naam gesteld. De afgifte geschiedt niet eerder dan nadat de identiteit van de persoon op wiens naam de bewijzen van aandeel worden gesteld, is vastgesteld en deze identiteit is geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron.

Artikel 52

Tegenover de latere verkrijger te goeder trouw staat aan de naamloze vennootschap niet het bewijs open, dat op een aandeel niet is gestort, hetgeen een vanwege de vennootschap op het aandeelbewijs gestelde verklaring als storting vermeldt.

Artikel 53

In geval van faillissement van de naamloze vennootschap is de curator bevoegd alle nog niet gedane stortingen op de aandelen uit te schrijven en te innen, onverschillig wat bij de akte van oprichting daaromtrent is bepaald.

Artikel 54

1. Het bestuur houdt een register bij, waarin de namen van alle aandeelhouders, de kopieën van de documenten aan de hand waarvan hun identiteit is vastgesteld, en hun adressen zijn opgenomen, met vermelding van het soort aandeel, het daaraan verbonden stemrecht het daarop gestorte bedrag en de dag van verkrijging. Aangetekend worden ook de vestiging of overdracht van vruchtgebruik op de aandelen en de vestiging van pandrecht op de aandelen, alsmede een daarmee samenhangende overgang van stemrecht.

2. Het register wordt regelmatig bijgehouden. Bij iedere mutatie wordt de dag waarop deze is aangebracht vermeld.

3. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge het eerste lid in het register moeten worden opgenomen, verschaffen het bestuur tijdig de nodige gegevens.

4. Iedere aandeelhouder heeft recht op inzage in het register. De statuten kunnen het inzagerecht aan anderen toekennen. Zij kunnen ook het inzagerecht beperken tot de gegevens die betrekking hebben op de door de aandeelhouder zelf gehouden aandelen.

5. De statuten kunnen bepalen dat het aandeelhoudersregister:

a. onder verantwoordelijkheid van het bestuur door een derde wordt bijgehouden;
b. in elektronische vorm wordt bijgehouden.

6. Het bestuur deponeert een kopie van het register, inclusief de mutaties over het voorafgaande boekjaar, binnen acht maanden na afloop

van het boekjaar bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Artikel 55

1. De levering van aandelen geschiedt, hetzij door de betekening van een akte van overdracht aan de vennootschap hetzij door de schriftelijke erkenning van de overdracht door de vennootschap. Indien er een aandeelbewijs is, kan de erkenning slechts geschieden door een desbetreffende aantekening op dat stuk. Indien het betreft niet volgestorte aandelen, mag de erkenning slechts geschieden, wanneer er is een akte van overdracht met vaste dagtekening.
2. In geval van levering van niet volgestorte aandelen wordt in het register, bedoeld bij artikel 54, mede de dag van de levering aangetekend.

Artikel 56

1. Na de levering van een niet volgestort aandeel blijft ieder der vorige aandeelhouders voor het daarop nog te storten bedrag hoofdelijk jegens de naamloze vennootschap aansprakelijk. Hebben de bestuurders en de commissarissen, zo die er zijn, de vorige aandeelhouder in verband met de overgang van het aandeel uitdrukkelijk van verdere aansprakelijkheid ontslagen, dan geldt deze aansprakelijkheid alleen voor de stortingen, uitgeschreven binnen een jaar, gerekend van de dag van de levering.
2. Indien een vorige aandeelhouder betaalt, treedt hij in de rechten welke de vennootschap tegen latere houders heeft.

Artikel 57

Het bepaalde bij de artikelen 55 en 56 vindt overeenkomstige toepassing op de toebedeling van aandelen bij scheiding van enige gemeenschap.

Artikel 58

Voor zover bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, zijn aan alle aandelen in verhouding tot hun bedrag gelijke rechten en verplichtingen verbonden.

§ 3. Van het vermogen der naamloze vennootschap

Artikel 59

Uit overeenkomsten, aangegaan ten behoeve van een op te richten naamloze vennootschap, ontstaan rechten en verplichtingen voor de vennootschap, wanneer zij die overeenkomsten na haar oprichting uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft bekrachtigd.

Artikel 60

1. Overeenkomsten:
a. in verband staande met het nemen van aandelen, waarbij bijzondere verplichtingen op de vennootschap worden gelegd;
b. rakende het verkrijgen van aandelen op andere voet dan waarop de deelneming in de naamloze vennootschap voor het publiek wordt opengesteld;
c. strekkende om enigerlei voordeel te verzekeren aan een oprichter

van de naamloze vennootschap of aan een bij de oprichting betrokken derde;
d. betreffende de storting op aandelen op andere wijze dan door betaling van Arubaans wettig betaalmiddel,

moeten in de akte van oprichting van de vennootschap worden vermeld. Bij gebreke van die vermelding is de vennootschap niet bevoegd de overeenkomsten na haar oprichting te bekrachtigen.

2. Een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid, wordt in afschrift opgemaakt overeenkomstig artikel 34, derde lid, van de Landsverordening op het notarisambt, aan de akte gehecht tenzij zij in haar geheel in de akte is opgenomen.

3. Met betrekking tot de in artikel 39 voorgeschreven nederlegging worden de ingevolge het tweede lid aan de akte van oprichting gehechte afschriften beschouwd als onderdelen van die akte. De eveneens in artikel 39 voorgeschreven mededeling dient in zodanige bewoordingen te zijn gesteld, dat daaruit blijkt dat overeenkomsten als bedoeld in het eerste lid, aangegaan zijn.

Artikel 61

Na de oprichting van de naamloze vennootschap is het bestuur slechts bevoegd om de in artikel 60 bedoelde overeenkomsten, zonder opdracht van de algemene vergadering van aandeelhouders, aan te gaan, indien en voor zover aan het bestuur die bevoegdheid uitdrukkelijk bij de akte van oprichting is verleend.

Artikel 62

Van overeenkomsten als bedoeld bij artikel 60, na de oprichting van de vennootschap aangegaan, moet de zakelijke inhoud worden opgenomen in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening over het boekjaar waarin de overeenkomst is aangegaan.

Artikel 63

Van het bepaalde bij de artikelen 60 tot en met 62 zijn uitgezonderd de in het tweede lid van artikel 49 bedoelde overeenkomsten.

Artikel 64

1. Ten behoeve van de aandeelhouders mogen bij de akte van oprichting voor het bedrag van de verplichte stortingen niet bedongen worden renten welker voldoening onafhankelijk zal zijn van het bedrag van de zuivere winst, dan alleen voor de tijd dat de uitoefening van het bedrijf nog niet ten volle is aangevangen, en dan slechts tegen een rentevoet en voor een aantal jaren, bij de akte van oprichting op straffe van nietigheid van het rentebeding bepaald. De rentevoet mag in geen geval hoger zijn dan de wettelijke interesten op de dag van de akte van oprichting en het aantal jaren niet meer dan vier.

2. Voor het bedrag van onverplichte stortingen mag bij de akte een rente slechts worden bedongen onder voorbehoud, dat deze uit de zuivere winst kunne worden gekweten. Ontbreekt dit voorbehoud, dan worden dergelijke stortingen als aan de naamloze vennootschap geleende gelden, niet als stortingen op de aandelen aangemerkt.

Artikel 65

1. Elke overdracht aan de naamloze vennootschap van niet volge-

storte aandelen in haar maatschappelijk kapitaal is nietig.

2. Volgestorte aandelen in haar maatschappelijk kapitaal mag de naamloze vennootschap voor eigen rekening onder bezwarende titel slechts verkrijgen tot het bedrag in de akte van oprichting bepaald. Nietigheid van een overdracht in strijd hiermede kan niet worden ingeroepen tegenover de vervreemder te goeder trouw.

Artikel 66

Gehele of gedeeltelijke teruggave van hetgeen op aandelen is gestort is geoorloofd, indien en voor zover er zuivere winst is, en indien tevens in de akte van oprichting is voorzien, in welke mate en op welke wijze zulks mag geschieden.

Artikel 67

Terugbetaling op de aandelen, anders dan in het geval, voorzien bij artikel 66, of ontheffing van de verplichting tot storting op niet volgestorte aandelen mag slechts geschieden, nadat en voor zover het maatschappelijk kapitaal door wijziging van de akte van oprichting zal zijn verminderd, het besluit tot wijziging mede inhoudt de wijze waarop de vermindering zal worden uitgevoerd, en ten aanzien van dit besluit het bepaalde bij de artikelen 68 tot en met 71 is in acht genomen.

Artikel 68

1. Een besluit tot wijziging als in artikel 67 bedoeld, wordt nedergelegd ten kantore van het handelsregister, ter kennisneming voor een ieder. Van die nederlegging doet het bestuur aankondiging in de Landscourant van Aruba.

2. Binnen twee maanden, gerekend van de dag waarop de in het eerste lid bedoelde aankondiging heeft plaats gehad, is iedere schuldeiser bevoegd om tegen het besluit tot wijziging in verzet te komen.

Artikel 69

1. Het verzet geschiedt door de indiening aan de rechter in eerste aanleg van een met redenen omkleed verzoekschrift tot nietigverklaring van het besluit. Het verzoekschrift wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de wederpartij toekomen.

2. De rechter in eerste aanleg behandelt het verzoek tot nietigverklaring met de meeste spoed in raadkamer. Indien meer verzoekschriften zijn ingediend, wordt op alle te zamen beschikt.

3. Ten minste één week van te voren geeft de griffier aan de naamloze vennootschap en aan degeen die verzet heeft gedaan, kennis, wanneer de behandeling zal aanvangen. Tevens doet de griffier daarvan aankondiging in de Landscourant van Aruba.

4. De rechter in eerste aanleg beslist na verhoor van de naamloze vennootschap en van hen die verzet hebben gedaan, voor zover deze zijn verschenen. Hij is verplicht om andere schuldeisers die mochten zijn verschenen, te horen en is bevoegd om, ook ambtshalve, getuigen en deskundigen te horen.

Artikel 70

1. De rechter in eerste aanleg verklaart het verzet opgeheven, zo

niet blijkt, dat de wijziging of de wijze waarop zij tot stand gekomen is, strijdt met de goede zeden, de openbare orde, een wettelijke regeling of de akte van oprichting, of wel dat de goederen van de naamloze vennootschap, ten gevolge van de vermindering van het maatschappelijk kapitaal, een onvoldoende waarborg voor de schuldeisers van de vennootschap opleveren.

2. Iedere partij draagt haar eigen kosten, tenzij en voor zover de rechter in eerste aanleg in de omstandigheden aanleiding vindt tot een andere regeling.

3. Ten spoedigste nadat de rechter in eerste aanleg zijn beschikking heeft gegeven, deelt de griffier, onder opgave van de dagtekening van de beschikking, zulks aan de partijen mede.

Artikel 71

1. Gedurende drie weken na de dag van de beschikking van de rechter in eerste aanleg mag zowel de naamloze vennootschap als degeen die verzet heeft gedaan, in beroep komen bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het met redenen omklede beroepschrift wordt in tweevoud ingediend. Is er, overeenkomstig het tweede lid van artikel 69, op meer verzoekschriften te zamen beschikt, dan wordt het beroepschrift in zoveel meer exemplaren ingediend.

2. Overigens is het bepaalde bij de artikelen 69 en 70 van overeenkomstige toepassing. Wanneer evenwel het hoger beroep alleen betreft de kosten, blijft een aankondiging van de aanvang van de behandeling in de Landscourant van Aruba achterwege. In dat geval heeft de beslissing van de rechter in eerste aanleg op de hoofdzaak kracht van gewijsde gekregen.

Artikel 72

Het bepaalde bij de artikelen 68 tot en met 71 vindt overeenkomstige toepassing bij een besluit tot wijziging van de akte van oprichting, houdende een voorziening als bedoeld bij artikel 66, of een verandering in zodanige voorziening.

Artikel 73

1. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden met ten hoogste zes maanden, maakt het bestuur een jaarrekening op, ten minste bestaande uit een balans, een winst en verliesrekening en een toelichting op deze stukken.

2. De opgemaakte jaarrekening wordt ondertekend door alle bestuurders en de commissarissen die in functie zijn. Ontbreekt een handtekening dan wordt de reden daarvoor medegedeeld.

3. De opgemaakte jaarrekening wordt aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering de bevoegdheid heeft alle of bepaalde posten te wijzigen, dan wel het bestuur op te dragen de jaarrekening te wijzigen volgens door de algemene vergadering of een commissie uit die vergadering te geven aanwijzingen.

4. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht in de financiële situatie van de vennootschap, dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solva-

biliteit en de liquiditeit van de vennootschap.

5. Het bestuur bewaart de opgemaakte en goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken gedurende tien jaren ten kantore van de vennootschap.

6. Iedere aandeelhouder en iedere houder van schuldbrieven aan toonder heeft gedurende twee jaren na het tijdstip van opmaken, onderscheidenlijk goedkeuren van de jaarrekening recht op inzage in de krachtens het vijfde lid bewaarde stukken.

7. Het bestuur deponeert de jaarrekening binnen acht dagen, nadat deze is goedgekeurd, dan wel binnen acht dagen nadat zij uiterlijk ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders had moeten worden voorgelegd, bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Artikel 74

1. De algemene vergadering of een ander daartoe bij de statuten aangewezen orgaan is zonder beperking bevoegd om een externe deskundige te benoemen ten einde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede aan de algemene vergadering verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur opgemaakte jaarrekening.

2. De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van zijn taak nodig is. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijn opdracht met zich brengt.

3. De deskundige brengt zijn verslag ook ter kennis van het bestuur, de raad van commissarissen en het orgaan dat hem heeft benoemd.

Artikelen 75 en 76
(vervallen)

Artikel 77

1. Voor zover bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, komt de winst de aandeelhouders ten goede.

2. Bij de berekening van het winstbedrag hetwelk op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op de aandelen in aanmerking, tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald.

3. De vordering van de aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaren, tenzij bij de akte van oprichting een langere termijn is gesteld.

Artikel 78

Indien blijkens de vastgestelde winst- en verliesrekening over enig jaar verlies geleden is, hetwelk niet uit een reserve bestreden of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in volgende jaren winstuitkering niet vóórdat zodanig verlies weder is aangezuiverd.

§ 4. Van de algemene vergadering van aandeelhouders

Artikel 79

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders behoort, binnen de bij wettelijke regeling en in de akte van oprichting gestelde grenzen, alle bevoegdheid, welke niet aan het bestuur of aan anderen is toege-

kend.

Artikel 80

1. Jaarlijks wordt ten minste één algemene vergadering gehouden.
2. Indien bij de akte van oprichting een kortere termijn niet is gesteld, wordt de jaarvergadering gehouden binnen negen maanden na afloop van het boekjaar van de vennootschap.

Artikel 81

Wanneer bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, zijn tot het bijeenroepen van een algemene vergadering zowel het bestuur als de commissarissen, zo die er zijn, bevoegd.

Artikel 82

Indien een of meer houders van aandelen, gezamenlijk ten minste één tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigende, of een zoveel geringer bedrag als bij de akte van oprichting mocht zijn bepaald, aan het bestuur en aan commissarissen, zo die er zijn, schriftelijk en onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen het verzoek hebben gericht, een algemene vergadering bijeen te roepen en noch het bestuur noch de commissarissen, daartoe in dit geval steeds gelijkelijk bevoegd, aan dit verzoek gevolg hebben gegeven zodanig, dat de algemene vergadering binnen zes weken na het verzoek gehouden kan worden, mogen de verzoekers door de rechter in eerste aanleg worden gemachtigd zelf de oproeping te doen.

Artikel 83

1. De rechter in eerste aanleg verleent, na verhoor of behoorlijke oproeping van de naamloze vennootschap, de verzochte machtiging, indien de verzoekers summierlijk hebben doen blijken, dat de in artikel 82 gestelde voorwaarden zijn vervuld en dat zij een redelijk belang hebben bij het houden van de vergadering. De rechter in eerste aanleg stelt de vorm en de termijnen voor de oproeping tot de algemene vergadering vast. Hij is bevoegd om tevens een aandeelhouder aan te wijzen, die met de leiding van de algemene vergadering zal zijn belast.
2. Bij de oproeping ingevolge het eerste lid wordt vermeld, dat zij krachtens rechterlijke machtiging geschiedt. De op deze wijze gedane oproeping is rechtsgeldig, ook indien mocht blijken, dat de machtiging ten onrechte verleend was.
3. Tegen de beschikking van de rechter in eerste aanleg is enige voorziening niet toegelaten.

Artikel 84

Indien zij die krachtens artikel 81 of de akte van oprichting tot de bijeenroeping bevoegd zijn, in gebreke zijn gebleven een bij artikel 80 of bij de akte van oprichting voorgeschreven algemene vergadering te doen houden, mag de rechter in eerste aanleg desverzocht iedere aandeelhouder machtigen om zelf daartoe over te gaan. Overigens vinden de bepalingen van artikel 83 overeenkomstige toepassing.

Artikel 85

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, geschiedt de oproeping tot een algemene vergadering door een aankondiging in een in Aruba verschijnend nieuwsblad, behoudens het bepaalde bij de tweede volzin van het eerste lid van artikel 83.

Artikel 86

Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld of wordt medegedeeld, dat de aandeelhouders er ten kantore van de vennootschap kennis van kunnen nemen. Omtrent onderwerpen, ten aanzien waarvan zulks niet is geschied en welker behandeling niet alsnog op overeenkomstige wijze is aangekondigd met inachtneming van de voor de oproeping gestelde termijn, mag slechts wettiglijk worden besloten, indien het besluit met algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Artikel 87

Behoudens de tweede volzin van het eerste lid van artikel 83, geschiedt de oproeping niet later dan op de zesde dag vóór die der vergadering. Was die termijn korter, of heeft de oproeping niet plaats gehad, dan mogen wettige besluiten slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Artikel 88

De algemene vergaderingen worden gehouden in Aruba.

Artikel 89

1. Iedere aandeelhouder is bevoegd, hetzij in persoon hetzij bij een schriftelijk gevolmachtigde, de algemene vergaderingen bij te wonen, daarin het woord te voeren en het stemrecht uit te oefenen. Houders van onderaandelen, te zamen uitmakende het bedrag van een aandeel, oefenen deze rechten gezamenlijk uit, hetzij door één hunner hetzij door een schriftelijk gevolmachtigde.

2. Indien bij de akte van oprichting is bepaald, dat de aandeelhouders de bewijsstukken van hun aandeelhouderschap vóór de algemene vergadering in bewaring moeten geven, worden bij de oproeping voor die vergadering vermeld de plaats waar en de dag waarop zulks uiterlijk moet geschieden. Die dag mag niet vroeger worden gesteld dan op de derde dag na die van de oproeping tot de algemene vergadering en evenmin vroeger dan op de zevende dag vóór die van de vergadering.

3. De bestuurders en de commissarissen, zo die er zijn, hebben als zodanig in de algemene vergaderingen een raadgevende stem.

4. Bestuurders, commissarissen en in het algemeen personen in dienst van de vennootschap, mogen, op straffe van nietigheid van de door hen uitgebrachte stemmen, niet als gemachtigde bij de stemming optreden.

Artikel 90

1. Slechts aandeelhouders hebben stemrecht. Iedere aandeelhouder heeft ten minste één stem.

2. Indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in aandelen

van eenzelfde bedrag, brengt iedere aandeelhouder zoveel stemmen uit als hij aandelen heeft.

3. Indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in aandelen van verschillend bedrag, is het aantal stemmen van iedere aandeelhouder gelijk aan het aantal malen dat het bedrag van het kleinste aandeel is begrepen in het gezamenlijk bedrag van zijn aandelen; gedeelten van stemmen worden verwaarloosd.

4. Echter mag het door eenzelfde aandeelhouder uit te brengen aantal stemmen bij de akte van oprichting worden beperkt, mits aandeelhouders wier bedrag aan aandelen gelijk is, hetzelfde aantal stemmen uitbrengen en de beperking voor de houders van een groter bedrag aan aandelen niet gunstiger is geregeld dan voor de houders van een kleiner bedrag aan aandelen.

5. Van het bepaalde bij het tweede en het derde lid mag bij de akte van oprichting ook op andere wijze worden afgeweken, mits aan eenzelfde aandeelhouder niet meer dan zes stemmen worden toegekend, indien het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in 100 of meer aandelen, en niet meer dan drie stemmen, indien het kapitaal in minder dan 100 aandelen is verdeeld.

6. Onderaandelen, te zamen uitmakende het bedrag van een aandeel, worden met een zodanig aandeel gelijkgesteld.

Artikel 91

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, worden geldige stemmen niet uitgebracht voor de aandelen van hen wie, uit anderen hoofde dan als aandeelhouders van de naamloze vennootschap, door het te nemen besluit enig recht jegens de vennootschap zou worden toegekend, of die daardoor van enige verplichting jegens haar zouden worden ontslagen.

Artikel 92

1. Voor zover de statuten niet anders bepalen, worden alle besluiten genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

2. De statuten kunnen bepalen dat bij staken van stemmen de beslissing wordt opgedragen aan een ander orgaan of aan een derde.

3. Een door de vergadering aangewezen persoon houdt notulen bij van de beraadslagingen en de genomen besluiten. De notulen worden ondertekend door de voorzitter van de vergadering.

4. De ondertekende notulen worden door het bestuur ten kantore van de vennootschap gedurende tien jaren bewaard.

5. Iedere aandeelhouder heeft recht op een afschrift van de notulen.

6. Het eerste tot en met vierde lid vinden overeenkomstige toepassing bij besluiten van andere organen. Het vijfde lid vindt overeenkomstige toepassing wanneer een ander orgaan dan de algemene vergadering een besluit neemt dat naar regelend recht tot de bevoegdheid van de algemene vergadering behoort.

7. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, is de geldigheid van besluiten niet afhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het maatschappelijk kapitaal.

Artikel 93

1. De algemene vergadering is bevoegd om de akte van oprichting te wijzigen; voor zover de bevoegdheid tot wijziging bij de akte van

oprichting mocht zijn buitengesloten, is wijziging niettemin mogelijk met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

2. Een bepaling in de akte van oprichting, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen der akte beperkt, mag slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

3. Een bepaling in de akte van oprichting, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen uitsluit, mag slechts worden gewijzigd met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

Artikel 94

Wijziging van een bepaling in de akte van oprichting, waarbij aan een ander dan aan aandeelhouders van de vennootschap als zodanig enig recht is toegekend, brengt, indien de gerechtigde in de wijziging niet toestemt, aan diens recht geen nadeel toe; tenzij ten tijde van de toekenning van het recht de bevoegdheid tot wijziging bij die bepaling uitdrukkelijk was voorbehouden.

Artikel 95

1. Wanneer aan de algemene vergadering een voorstel tot wijziging van de akte van oprichting zal worden gedaan, moet zulks, met afwijking in zover van het bepaalde bij artikel 86, steeds bij de oproeping zelf tot de algemene vergadering worden vermeld.

2. Degenen die zodanige oproeping hebben gedaan, moeten tegelijkertijd een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, ten kantore der vennootschap nederleggen ter inzage voor iedere aandeelhouder tot de afloop van de vergadering. Bij gebreke daarvan kan over het voorstel niet wettiglijk worden besloten, indien houders van aandelen, vertegenwoordigende ten minste één tiende van het ter vergadering vertegenwoordigd kapitaal, zich tegen de behandeling verzetten.

3. De aandeelhouders moeten in de gelegenheid worden gesteld om van de dag van de nederlegging af tot die van de algemene vergadering toe een afschrift van het voorstel, gelijk bij het tweede lid bedoeld, te verkrijgen. Deze afschriften worden kosteloos verstrekt.

Artikel 96

1. Van een wijziging in de akte van oprichting wordt, op straffe van nietigheid, een notariële akte opgemaakt. De akte wordt verleden in de Nederlandse taal.

2. Die akte mag bestaan in een notarieel procesverbaal van de algemene vergadering waarin de wijziging aangenomen is, of in een later verleden notariële akte. Het bestuur is bevoegd om de akte te doen verlijden ook zonder daartoe door de algemene vergadering te zijn gemachtigd. De algemene vergadering kan het bestuur of een of meer andere personen machtigen om de veranderingen aan te brengen, welke nodig mochten blijken om de bij artikel 97 bedoelde verklaring te verkrijgen.

Artikel 97

1. De wijziging in de akte van oprichting bestaat rechtens niet, vóórdat de minister van Justitie heeft verklaard, dat hem van bezwaren niet is gebleken.

2. De bij het eerste lid bedoelde verklaring mag alleen worden geweigerd op de overweging, dat de wijziging of de wijze waarop zij is tot stand gekomen, strijdt met de goede zeden, de openbare orde, een wettelijke regeling of een wettige bepaling van de akte van oprichting, dan wel - in geval van vergroting van het maatschappelijk kapitaal - dat niet blijkt, dat ten minste een vijfde gedeelte van het vergrote kapitaal is geplaatst.

3. Ter verkrijging van die verklaring moet de akte, houdende de wijziging of een ontwerp daarvan, aan de minister van Justitie worden ingezonden. Indien de akte bestaat uit een notarieel proces-verbaal van de algemene vergadering, mag een notarieel uittreksel daarvan worden ingezonden.

4. Indien de wijziging een vermindering van het maatschappelijk kapitaal inhoudt, moet bij de inzending worden aangetoond, hetzij dat die vermindering niet strekt om terugbetaling op aandelen of ontheffing van de verplichting tot storting op niet volgestorte aandelen mogelijk te maken, hetzij dat de artikelen 68 tot en met 71 in acht zijn genomen. De laatste verplichting geldt eveneens in geval van wijziging als bedoeld in artikel 72.

5. Bij weigering van de verklaring wordt de reden daarvan aan de inzender medegedeeld.

Artikel 98

1. De bestuurders zijn verplicht bij de door de Handelsregisterverordening voorgeschreven opgave van wijziging, hetzij een authentiek afschrift van de akte die de wijziging van de akte van oprichting inhoudt, hetzij een notarieel uittreksel van het in artikel 96 bedoelde proces-verbaal neer te leggen ten kantore van het handelsregister; het afschrift of uittreksel moet vergezeld zijn van een notariële verklaring waaruit de dagtekening en het nummer van de in artikel 97 bedoelde verklaring blijken, tenzij neergelegd wordt een authentiek afschrift waarin deze gegevens aangetekend zijn. Bij de nederlegging wordt tevens een doorlopende tekst van de akte van oprichting, zoals deze luidt nadat de laatste wijziging daarin aangebracht is, neergelegd.

2. De notaris die de akte heeft verleden of het uittreksel heeft opgemaakt, draagt zorg, dat zo spoedig mogelijk in de Landscourant van Aruba mededeling gedaan wordt van het feit, dat de akte van oprichting van de naamloze vennootschap gewijzigd is. Deze mededeling dient voorts ten minste te bevatten de naam en de plaats van vestiging van de vennootschap en de dagtekening en het nummer van de in artikel 97 bedoelde verklaring.

3. Zolang de in het eerste lid bedoelde opgave en nederlegging niet geschied zijn, kan de naamloze vennootschap zich tegenover derden te goeder trouw niet op de aangebrachte wijziging beroepen.

Artikel 99

Gedurende het faillissement van de naamloze vennootschap mag in haar akte van oprichting een wijziging slechts worden aangebracht met toestemming van de curator.

Artikel 100

Het staat de rechter vrij aan de notulen van de algemene vergaderingen van aandeelhouders zodanige bewijskracht toe te kennen, als hij in ieder bijzonder geval zal vermenen te behoren; onverminderd de wet-

telijke bewijskracht van authentieke akten.

Artikel 101

1. De nietigheid van een besluit van de algemene vergadering mag in rechte worden ingeroepen door iedere aandeelhouder en iedere derde-belanghebbende.

2. Echter mag nietigheid op grond, dat een besluit niet op regelmatige wijze of met de bij wettelijke regeling of volgens de akte van oprichting vereiste medewerking van aandeelhouders is tot stand gekomen, tenzij in geval van kwade trouw, niet meer worden beweerd, indien, gerekend van de dag van het besluit, zes maanden zijn verlopen, zonder dat de rechtsgeldigheid van het besluit op voormelde grond in rechte is betwist.

3. Evenmin mag de nietigheid van het besluit op voormelde grond nog worden beweerd, zodra in de gedingen waarin, ten tijde dat zulks door het tweede lid niet was buitengesloten, de rechtsgeldigheid van het besluit op bedoelde grond mocht zijn betwist, dit beroep op nietigheid bij gewijsde is verworpen.

Artikel 102

1. Een besluit van de algemene vergadering kan ook tot stand komen door schriftelijke stem uitbrenging buiten vergadering, mits alle vergadergerechtigden met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd.

2. Het eerste tot en met het vijfde lid van artikel 92 vinden overeenkomstige toepassing.

§ 5. Van het bestuur der naamloze vennootschap en van het toezicht op het bestuur

Artikel 103

Behoudens beperkingen bij de akte van oprichting, is het bestuur belast met het besturen van de zaken der vennootschap, met het beheer van haar vermogen, daaronder begrepen de handelingen, bedoeld bij het tweede lid van artikel 1815 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, en met haar vertegenwoordiging in en buiten rechte.

Artikel 104

Indien er meer bestuurders zijn, wordt de vennootschap, voor zover niet bij de akte van oprichting anders is bepaald, tegenover derden door ieder van de bestuurders vertegenwoordigd.

Artikel 105

De bestuurder die, handelende met een derde te goeder trouw, door overschrijding van zijn bevoegdheid de vennootschap niet verbindt, wordt geacht de overeenkomst voor zichzelf te hebben aangegaan, tenzij de wederpartij vergoeding van kosten, schaden en interessen verkiest; alles behoudens het bepaalde bij artikel 1825 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Artikel 106

1. Iedere bestuurder is tegenover de vennootschap gehouden tot

een behoorlijk vervulling van de hem opgedragen taak.

2. De aansprakelijkheid te dezer zake is een hoofdelijke voor het geheel, indien het betreft een aangelegenheid welke behoort tot de werkkring van meer bestuurders. Niet aansprakelijk is echter de bestuurder die bewijst, dat het feit aan hem niet te wijten is, en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

Artikel 107

Met afwijking in zoverre van de hoofdelijke aansprakelijkheid voor het geheel, houdt de rechter, indien de bestuurder van wie schadevergoeding wordt gevorderd, bewijst dat de door de vennootschap geleden schade slechts voor een betrekkelijk gering deel aan hem te wijten is, bij de vaststelling van het bedrag van de door deze bestuurder verschuldigde schadevergoeding met deze omstandigheid rekening.

Artikel 108

Van alle rechtsvorderingen betrekkelijk de overeenkomst tussen de naamloze vennootschap en de bestuurder, daaronder begrepen de vorderingen bedoeld bij artikel 116, neemt kennis de rechter in eerste aanleg.

Artikel 109

De benoeming van bestuurders geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door de algemene vergadering van aandeelhouders.

Artikel 110

1. Bij de akte van oprichting mag worden bepaald, dat de benoeming door de algemene vergadering geschiedt uit een voordracht, welke ten minste twee personen voor elke te vervullen plaats bevat.

2. De algemene vergadering is echter bevoegd om aan zodanige voordracht steeds het bindend karakter te ontnemen bij een besluit, genomen met twee derde van de uitgebrachte stemmen, vertegenwoordigende meer dan de helft van het geplaatste kapitaal.

Artikel 111

1. De algemene vergadering van aandeelhouders is te allen tijde bevoegd iedere bestuurder te schorsen of te ontslaan.

2. Indien naar aanleiding van het ontslag schadeloosstelling door de vennootschap verschuldigd is en deze de rechter bovenmatig voorkomt, is hij bevoegd om de schadeloosstelling op een kleinere som te bepalen.

3. De akte van oprichting moet bevatten voorschriften omtrent de wijze waarop in het beheer van de vennootschap voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van bestuurders.

Artikel 112

Voor zover bij de akte van oprichting niet anders is bepaald, stelt de algemene vergadering de bezoldiging van bestuurders vast.

Artikel 113

Pandrecht ten behoeve van de naamloze vennootschap op aandelen van een bestuurder ter verzekering van de nakoming van zijn verplichtingen als zodanig mag worden gevestigd, wat volgestorte aandelen betreft, door hun inbewaargeving onder een derde ten name van de vennootschap met medewerking van commissarissen of, bij gebreke van deze, van een of meer aandeelhouders, daartoe bij de akte van oprichting of door de algemene vergadering aangewezen, en, ten aanzien van niet volgestorte aandelen, door een daartoe strekkende aantekening in het register van aandeelhouders.

Artikel 114

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, is het bestuur, zonder opdracht van de algemene vergadering, niet bevoegd aangifte te doen tot faillietverklaring van de naamloze vennootschap.

Artikel 115

1. Bij de aanbieding aan de algemene vergadering van de stukken, bedoeld bij artikel 73, brengt het bestuur verslag uit omtrent de gang van de zaken van de vennootschap en het gevoerde beheer.
2. De algemene vergadering is steeds bevoegd om te besluiten, dat het verslag voortaan schriftelijk zal worden uitgebracht.
3. In dat geval moeten de aandeelhouders in de gelegenheid worden gesteld van de dag der oproeping af tot die der algemene vergadering toe een afschrift van het verslag tegen kostprijs te verkrijgen.

Artikel 116

Niettegenstaande aan een bestuurder ter zake van zijn beheer verleende kwijting mag, in geval van faillissement van de naamloze vennootschap, de curator, wanneer de toestand van de vennootschap geheel of gedeeltelijk te wijten is aan grove schuld of grove nalatigheid van die bestuurder, ten behoeve van de boedel van deze schadevergoeding vorderen, zonder dat echter uit dien hoofde aan aandeelhouders enige bate toekomt.

Artikel 117

Indien de openbaar gemaakte balans en winst- en verliesrekening niet zijn opgemaakt overeenkomstig de toelichting, alsmede indien die balans, winst- en verliesrekening en toelichting een misleidende voorstelling geven omtrent de toestand van de vennootschap, zijn de bestuurders tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade, door deze dientengevolge geleden. De bestuurder die bewijst dat zulks aan hem niet te wijten is, is niet aansprakelijk.

Artikel 118

1. Bij de akte van oprichting kan worden bepaald dat er een raad van commissarissen zal zijn.
2. De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de hiermee verbonden onderneming. Hij staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de hiermee

verbonden onderneming.

3. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen tijdig de voor de uitoefening van diens taak benodigde gegevens.

Artikel 119

1. Bij een in de akte van oprichting voorgeschreven reglement mogen nadere regelen worden gesteld nopens de taak van commissarissen of de verdeling daarvan over de verschillende commissarissen.

2. Bepalingen van dat reglement strijdig met een wettelijke regeling of met enige wettelijke bepaling van de akte van oprichting zijn nietig.

3. Een reglement als bedoeld bij het eerste en tweede lid, geldt tegenover derden eerst, wanneer het is neergelegd ten kantore van het handelsregister ter kennisneming voor een ieder. Hetzelfde geldt voor wijzigingen in dat reglement.

Artikel 120
(vervallen)

Artikel 121

1. De benoeming van commissarissen geschiedt, voor zover zij niet reeds bij de akte van oprichting heeft plaats gehad, door de algemene vergadering van aandeelhouders. Het bepaalde bij artikel 110 vindt overeenkomstige toepassing.

2. Echter mag bij de akte van oprichting worden bepaald, dat een of meer commissarissen, doch ten hoogste één derde van het gehele aantal, worden benoemd door anderen dan de algemene vergadering.

Artikel 122

1. De algemene vergadering is te allen tijde bevoegd om een commissaris te schorsen en te ontslaan; indien het betreft een commissaris, overeenkomstig het tweede lid van artikel 121 door anderen benoemd, komt uitsluitend aan dezen het recht tot schorsing en ontslag toe.

2. Het bepaalde bij het tweede lid van artikel 111 vindt overeenkomstige toepassing.

Artikel 123

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald mogen commissarissen als zodanig slechts de bezoldiging genieten, welke hun bij die akte is toegekend.

Artikel 124

Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald wordt de naamloze vennootschap in alle gevallen waarin zij een tegenstrijdig belang heeft met een of meer bestuurders, vertegenwoordigd door commissarissen. De algemene vergadering is steeds bevoegd één of meer andere personen daartoe aan te wijzen.

Artikel 125

1. Tenzij bij de akte van oprichting anders is bepaald, zijn commissarissen bevoegd iedere bestuurder te allen tijde te schorsen.

2. De schorsing kan te allen tijde door de algemene vergadering worden opgeheven.

Artikel 126

1. Commissarissen of diegenen van hen, die met het toezicht op het opmaken van de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting zijn belast, zijn, indien de algemene vergadering van aandeelhouders niet reeds ingevolge artikel 74 een benoeming heeft gedaan, bevoegd een deskundige aan te stellen, ten einde deze op de boekhouding regelmatig toezicht houde en verslag uitbrenge omtrent de door het bestuur ontworpen balans en winst- en verliesrekening met toelichting, voordat deze stukken aan de algemene vergadering worden aangeboden.
2. De deskundige kan te allen tijde worden ontslagen door degenen die hem hebben benoemd. Zijn bezoldiging wordt door dezen vastgesteld en komt ten laste van de naamloze vennootschap. Overigens vindt het bepaalde bij artikel 74, derde lid, overeenkomstige toepassing.

Artikel 127

Het bepaalde bij de artikelen 106, 107, 108 en 116 vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van commissarissen.

Artikel 128

Het bij artikel 113 bepaalde geldt mede voor pandrecht op aandelen van een commissaris ter verzekering van diens verplichtingen, met dien verstande, dat bij de toepassing zal worden gehandeld gelijk bij gemeld artikel is voorgeschreven voor het geval dat er geen commissarissen zijn.

Artikel 129

Indien de openbaar gemaakte balans en winst- en verliesrekening niet zijn opgemaakt overeenkomstig de toelichting, alsmede indien de balans, winst- en verliesrekening en toelichting een misleidende voorstelling geven van de toestand der vennootschap, zijn, zo die er zijn, de commissarissen die met het toezicht op het opmaken van deze stukken zijn belast, naast de bestuurders, tegenover derden hoofdelijk aansprakelijk voor de schade door dezen dientengevolge geleden. De commissaris die bewijst, dat zulks niet aan een tekortkoming zijnerzijds in het toezicht is te wijten, is niet aansprakelijk.

Artikel 130

Allen, commissarissen of anderen, die, zonder deel uit te maken van het bestuur der naamloze vennootschap, krachtens enige bepaling van de akte van oprichting of krachtens besluit van de algemene vergadering, voor zekere tijd of onder zekere omstandigheden, daden van bestuur verrichten, worden te dien aanzien, wat hun rechten en verplichtingen ten opzichte van de vennootschap en van derden betreft, als bestuurders aangemerkt.

Artikel 131

Het goedkeuren van of het machtigen tot bepaalde bestuurshandelingen geldt niet als het verrichten van daden van bestuur.

Artikel 132

1. Op schriftelijk verzoek van een of meer houders van aandelen, ten minste één vijfde gedeelte van het geplaatste kapitaal uitmakende, of een zoveel geringer bedrag als bij de akte van oprichting is bepaald, mag de rechter in eerste aanleg een of meer personen die niet bestuurder of commissaris van de vennootschap zijn, benoemen tot het instellen van een onderzoek naar het beleid en de gang van zaken van de vennootschap, hetzij in haar gehele omvang hetzij met betrekking tot een gedeelte daarvan of tot een bepaald tijdvak.

2. De rechter in eerste aanleg mag het verzoek slechts in behandeling nemen, indien de aandeelhouder of de aandeelhouders, in het eerste lid bedoeld, tevergeefs een dergelijk verzoek tot het bestuur en de commissarissen, zo die er zijn, en tot de algemene vergadering van aandeelhouders heeft of hebben gericht.

3. Het verzoekschrift, met redenen omkleed, wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de vennootschap toekomen.

4. De rechter in eerste aanleg behandelt het verzoek met de meeste spoed in raadkamer en beslist na verhoor of behoorlijke oproeping van de naamloze vennootschap. De rechter in eerste aanleg is bevoegd om, alvorens te beslissen, de verschijning van alle bestuurders en commissarissen te gelasten en, ook ambtshalve, getuigen en deskundigen te horen.

Artikel 133

1. De rechter in eerste aanleg wijst het verzoek af, wanneer niet blijkt van gegronde redenen om aan een juist beleid en een goede gang van zaken te twijfelen, en dat de verzoeker of verzoekers de door de rechter in eerste aanleg bepaalde zekerheid hebben gesteld voor de voldoening van de op het onderzoek vallende kosten.

2. Indien de rechter in eerste aanleg het verzoek afwijst, is hij bevoegd om te gelijker tijd de verzoeker of de verzoekers te veroordelen tot vergoeding van de schade aan de vennootschap door de indiening van het verzoek veroorzaakt.

Artikel 134

Gedurende drie weken na de dag van de beschikking van de rechter in eerste aanleg zijn zowel de verzoeker of de gezamenlijke verzoekers, althans zovelen van hen als te zamen ten minste één vijfde gedeelte van het geplaatst kapitaal vertegenwoordigen, als de vennootschap, bevoegd om in beroep te komen bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het met redenen omklede beroepschrift wordt in tweevoud ingediend. Een exemplaar doet de griffier onverwijld aan de wederpartij toekomen. Overigens is het bepaalde bij de artikelen 132 en 133 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 135

1. De door de rechter benoemde personen zijn gerechtigd tot raadpleging van de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers der naamloze vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van hun taak nodig is. De waarden van de vennootschap moeten hun, desverlangd, worden getoond.

2. Het is de met het onderzoek belaste personen verboden hetgeen

hun nopens de zaken der vennootschap blijkt, verder bekend te maken dan hun opdracht met zich brengt.

Artikel 136

1. Wanneer aan een met het onderzoek belast persoon raadpleging van boeken, bescheiden en andere gegevensdragers der vennootschap wordt geweigerd, geeft de rechter in eerste aanleg op verzoek van die persoon, na verhoor of behoorlijke oproeping van het bestuur der vennootschap, de bevelen welke de omstandigheden nodig maken, daaronder begrepen het bevel aan de openbare macht om voor zoveel nodig bijstand te verlenen en de last om een woning binnen te treden, wanneer de plaats waar de boeken of bescheiden zich bevinden, een woning is of alleen door een woning toegankelijk. Tegen de wil van de bewoner wordt niet binnengetreden dan na vertoon van de last van de rechter in eerste aanleg. De oproepingen geschieden door de griffier.
2. Hetzelfde geldt, indien wordt geweigerd de waarden van de vennootschap te tonen.

Artikel 137

Indien bij de akte van oprichting of bij overeenkomst aan anderen dan aan aandeelhouders de bevoegdheid is toegekend het schriftelijk verzoek te doen als bedoeld bij artikel 132, vindt het bepaalde bij dat artikel en de daarop volgende artikelen zoveel mogelijk overeenkomstige toepassing.

Artikel 138

1. Het verslag van de uitkomst van het onderzoek wordt ter griffie van het gerecht in eerste aanleg voor de vennootschap, de aandeelhouders, de bestuurders en de commissarissen en in het geval bedoeld bij artikel 137, mede voor hen wie de daar omschreven bevoegdheid is toegekend, ter kosteloze inzage nedergelegd.
2. Ten spoedigste na de nederlegging geeft de griffier daarvan kennis aan de verzoeker of de verzoekers en aan de vennootschap.

Artikel 139

1. De kosten van het onderzoek worden voldaan door de verzoeker of de verzoekers.
2. De rechter in eerste aanleg kan na kennisneming van het verslag bepalen, dat die kosten geheel of gedeeltelijk zullen worden vergoed door de naamloze vennootschap, door een of meer van haar bestuurders of commissarissen persoonlijk, of door een of meer andere personen in haar dienst. Tegen dergelijke voorziening, welke ook ambtshalve mag worden getroffen, doch nimmer, dan nadat degene aan wie vergoeding van kosten wordt opgelegd, is gehoord of behoorlijk opgeroepen, staat enig rechtsmiddel niet open. De oproepingen geschieden door de griffier.

Artikel 140
(vervallen)

§ 6. Van de ontbinding der naamloze vennootschap

Artikel 141

De naamloze vennootschap wordt, onverminderd het bepaalde bij artikel 43 of artikel 141b, ontbonden:

a. door het verstrijken van de bepaalde tijd;
b. door een daartoe strekkend besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders, en
c. door haar insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard.

Artikel 141a

1. Een in het handelsregister ingeschreven naamloze vennootschap wordt op verzoek van de Kamer van Koophandel en Nijverheid door een beschikking van de rechter ontbonden, indien:

a. de vennootschap, ondanks aanmaning, het voor haar inschrijving in het handelsregister of voor de inschrijving van een aan haar toebehorende onderneming aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid verschuldigde bijdrage niet heeft voldaan gedurende ten minste een jaar na de datum waarvoor zij dat bedrag had moeten voldoen; of
b. er gedurende ten minste een jaar geen bestuurders van de vennootschap in het handelsregister staan ingeschreven, terwijl ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan, dan wel met betrekking tot alle ingeschreven bestuurders zich een van de navolgende omstandigheden voordoet:
   1°. de bestuurder is overleden; of
   2°. de bestuurder is ten minste een jaar niet bereikbaar gebleken op het in het handelsregister vermelde adres; of
c. de vennootschap het register één jaar na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 54, zesde lid, niet heeft gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid; of
d. de vennootschap de jaarrekening één jaar na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 73, zevende lid, niet heeft gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

2. Van haar voornemen ontbinding te verzoeken doet de Kamer van Koophandel en Nijverheid bij aangetekende brief mededeling aan alle ingeschreven en tot inschrijving opgegeven bestuurders op het in het register bij opgaaf vermelde adres. Ook doet zij mededeling in de Landscourant van Aruba en een landelijk verspreid nieuwsblad. De kosten van de publicaties zijn voor rekening van de vennootschap. Voor zover de kosten van deze publicaties niet uit het vermogen van de vennootschap kunnen worden voldaan, komen deze ten laste van de middelen van het Land.

3. Het ontbindingsverzoek wordt niet eerder dan dertig dagen en niet later dan negentig dagen na de in het tweede lid genoemde mededeling en kennisgeving ingediend. De indiening van het verzoek wordt door de Kamer van Koophandel en Nijverheid in het handelsregister ingeschreven.

4. Indien de vennootschap verschijnt, gaat de rechter niet tot ontbinding over alvorens hij de vennootschap in de gelegenheid heeft gesteld de gronden voor ontbinding weg te nemen en de met het ontbindingsverzoek verband houdende verschuldigde bedragen aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid te voldoen.

5. Aan de registers waar de vennootschap is ingeschreven wordt van de ontbinding opgaaf gedaan door de griffier van het betrokken gerecht.

Artikel 141b

1. De rechter voor wie een verzoek tot ontbinding van de vennootschap aanhangig is, kan de goederen van die vennootschap desverlangd, of ambtshalve in geval van een verzoek door de Kamer van Koophandel en Nijverheid overeenkomstig artikel 141a indien hij daartoe gronden aanwezig acht, onder bewind stellen; de beschikking vermeldt het tijdstip waarop zij in werking treedt.
2. De rechter benoemt bij zijn beschikking een of meer bewindvoerders, en regelt hun bevoegdheden en hun beloning.
3. In het geval van onderbewindstelling op een verzoek als bedoeld in artikel 141a, is de bewindvoerder bevoegd tot voldoening van de met het ontbindingsverzoek verband houdende aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid verschuldigde bedragen ten laste van het vermogen van de vennootschap. Onverminderd het vijfde lid, beslist de rechter in ieder geval over de ontbinding of verlenging van de onderbewindstelling nadat een jaar na onderbewindstelling is verstreken.
4. Voor zover de rechter niet anders bepaalt, kunnen de organen van de vennootschap zonder voorafgaande goedkeuring van de bewindvoerder geen besluiten nemen en kunnen vertegenwoordigers van de vennootschap zonder diens medewerking geen rechtshandelingen verrichten.
5. De beschikking kan te allen tijde door de rechter worden gewijzigd of ingetrokken; het bewind eindigt in ieder geval, zodra de uitspraak op het verzoek tot ontbinding in kracht van gewijsde gaat.
6. De bewindvoerder doet aan de registers waar de vennootschap is ingeschreven, opgaaf van de beschikking en van de gegevens over zichzelf die omtrent een bestuurder worden verlangd.
7. Een rechtshandeling die de vennootschap ondanks zijn uit het bewind voortvloeiende onbevoegdheid vóór de inschrijving heeft verricht, is niettemin geldig, indien de wederpartij het bewind kende noch behoorde te kennen.

Artikel 142

Wanneer de tijd waarover de naamloze vennootschap is aangegaan, verstreken is zonder verlenging van de duur van de vennootschap door tijdige wijziging van de akte van oprichting, wordt niettemin de duur van de vennootschap van rechtswege met een jaar verlengd, indien vóór het verstrijken van de tijd waarvoor de vennootschap was aangegaan, de algemene vergadering van aandeelhouders heeft besloten tot een wijziging van de akte, strekkende tot verlenging van de duur van de vennootschap, en tevens dat besluit in afschrift is neergelegd ten kantore van het handelsregister, ter kennisneming voor een ieder en aangekondigd is in de Landscourant van Aruba.

Artikel 143

Een besluit tot ontbinding van de naamloze vennootschap moet worden aangekondigd in de Landscourant van Aruba. Van de ontbinding wordt tevens opgave gedaan ten kantore van het handelsregister ter inschrijving. Zolang een en ander niet is geschied, werkt de ontbinding niet tegenover derden die te goeder trouw verklaren, dat die hun onbekend was.

Artikel 144

1. Na haar ontbinding blijft een naamloze vennootschap voortbestaan, voor zover dit tot de vereffening van haar zaken nodig is.

2. Bij de toepassing van de bepaling van het eerste lid van artikel 44 worden aan de naam der vennootschap aan het slot toegevoegd de voluit geschreven woorden "in liquidatie".

Artikel 145

1. Indien noch bij de akte van oprichting, noch bij besluit van de algemene vergadering vereffenaars van de naamloze vennootschap zijn aangewezen of benoemd, treedt het bestuur als zodanig op.

2. De bepalingen omtrent de benoeming, de schorsing, het ontslag, de bevoegdheden, de plichten en de aansprakelijkheid van bestuurders vinden ten aanzien van de vereffenaars van de naamloze vennootschap overeenkomstige toepassing, onverminderd het bepaalde bij artikel 144, eerste lid.

3. Indien noch bij de akte van oprichting, noch bij besluit van de algemene vergadering anders is bepaald, hebben de commissarissen ten aanzien van de vereffenaars dezelfde taak als hun vóór de ontbinding ten aanzien van het bestuur was opgedragen.

Artikel 146

Hetgeen na de voldoening van de schuldeisers over is gebleven van het vermogen van een ontbonden naamloze vennootschap, wordt aan de aandeelhouders en andere rechthebbenden in verhouding tot ieders recht uitgekeerd; onverminderd de bevoegdheid van de vereffenaars om, indien de staat van de boedel daartoe aanleiding geeft, een uitkering bij voorbaat te doen.

Artikel 147

1. Enige uitkering als bedoeld bij artikel 146, mag niet geschieden dan na afloop van ten minste twee maanden, nadat de vereffenaars haar door middel van de Landscourant van Aruba hebben aangekondigd onder mededeling, dat het plan van uitkering, houdende de grondslagen van de verdeling, ter kennisneming voor een ieder is nedergelegd ten kantore van het handelsregister en bij het kantoor der vennootschap, indien dat kantoor nog bestaat.

2. Binnen die tijd is iedere belanghebbende bevoegd om tegen de uitkering of de wijze van verdeling in verzet te komen. Dit verzet geschiedt bij een aan de vereffenaars ten kantore der ontbonden vennootschap, of bij gebreke van zodanig kantoor, aan de woonplaats des vereffenaars, of indien er meer zijn, van een hunner, betekend exploot, binnen acht dagen gevolgd door een verzoekschrift aan de rechter in eerste aanleg, houdende verzoek tot oproeping van de vereffenaars, ten einde te horen verklaren, dat de uitkering niet of verminderd met een door de rechter vast te stellen bedrag zal geschieden, dan wel dat de uitkering zal geschieden naar andere door de rechter vast te stellen grondslagen.

3. Door het exploot van verzet wordt de aangekondigde uitkering geschorst, totdat het verzet is ingetrokken of daarop bij rechterlijk gewijsde is beslist.

4. Het verzet vervalt van rechtswege, indien het in het tweede lid bedoeld verzoekschrift niet binnen de daarin bepaalde termijn is ingediend.

Artikel 148

1. De rechter in eerste aanleg is bevoegd om, hangende een geding

als bedoeld bij dat artikel, na afloop van de daarbij gestelde termijn van twee maanden, op verzoek van de vereffenaars of van een of meer andere belanghebbenden, de vereffenaars te machtigen tot een voorlopige uitkering, door de rechter in eerste aanleg zodanig bepaald, dat de belangen van degenen die in verzet zijn gekomen, niet worden benadeeld.

2. De rechter in eerste aanleg geeft zijn beslissing niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van degenen die in verzet zijn gekomen.

3. Gedurende drie weken na de dag van de beschikking van de rechter in eerste aanleg zijn zowel de verzoekers als degenen die verzet hebben gedaan, bevoegd om in beroep te komen bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 149

1. De rechter in eerste aanleg is bevoegd om op verzoek van een of meer belanghebbenden te bevelen, dat hetgeen de vereffenaars van de naamloze vennootschap onder zich hebben, geheel of gedeeltelijk moet worden in bewaring gegeven, hetzij ter plaatse tot het ontvangen van gerechtelijke consignaties aangewezen hetzij elders op de door de rechter bepaalde voorwaarden.

2. Indien anderen dan de vereffenaars het verzoek hebben gedaan, beslist de rechter in eerste aanleg niet dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de vereffenaars.

3. Over hetgeen ingevolge dit artikel is in bewaring gegeven, mag slechts worden beschikt met machtiging van de rechter in eerste aanleg.

Artikel 150

De bedragen waarover niet binnen zes maanden na de betaalbaarstelling van de laatste uitkering is beschikt, worden in bewaring gegeven ter plaatse tot het ontvangen van gerechtelijke consignaties aangewezen.

Artikel 151

1. Binnen een maand na het verstrijken van de bij artikel 150 genoemde termijn leggen de vereffenaars ter plaatse door hen aangewezen, mits gelegen in Aruba alsmede ten kantore van het handelsregister hun rekening en verantwoording neder, ten einde aldaar gedurende drie maanden ter inzage voor een ieder te verblijven; deze termijn vangt aan daags nadat de nederlegging in de Landscourant van Aruba aangekondigd is.

2. Indien binnen die termijn tegen de vereffenaars geen verzoekschrift tot het doen van rekening en verantwoording, overeenkomstig de artikelen 771 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba is ingediend, wordt de door hen nedergelegde rekening en verantwoording geacht te zijn goedgekeurd.

Artikel 152

1. Indien achteraf nog een schuldeiser opkomt of van het bestaan van een bate blijkt, is de rechter in eerste aanleg bevoegd om, op verzoek van een belanghebbende, de vereffening te heropenen en, zo nodig, vereffenaars te benoemen.

2. De vereffenaars zijn alsdan bevoegd van de aandeelhouders en de andere in artikel 146 bedoelde rechthebbenden het door ieder te veel ontvangene terug te vorderen.

Artikel 153

De artikelen 145 tot en met 152 zijn niet van toepassing in geval van faillissement, noch ook in het geval, bedoeld bij artikel 43.

Artikel 154

1. Tenzij bij de akte van oprichting hieromtrent anders is bepaald, blijven na afloop van de vereffening de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers der ontbonden naamloze vennootschap gedurende dertig jaren berusten onder de persoon, daartoe aangewezen bij de akte van oprichting, of, bij gebreke van zodanige aanwijzing, door de algemene vergadering daartoe benoemd.
2. Indien een bewaarder ontbreekt is iedere belanghebbende bevoegd om de rechter in eerste aanleg te verzoeken een bewaarder aan te wijzen.
3. Tegen de beschikking van de rechter in eerste aanleg is enig rechtsmiddel niet toegelaten.

Artikel 155

1. Iedere bewaarder is gehouden zijn aanwijzing of benoeming als zodanig ter inschrijving op te geven aan het kantoor van het handelsregister.
2. De aandeelhouders van de ontbonden vennootschap of hun rechtverkrijgenden kunnen door de rechter in eerste aanleg worden gemachtigd tot raadpleging van de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers, indien zij aantonen als zodanig bij die inzage een redelijk belang te hebben.

Artikel 155a

VIERDE AFDELING

De Aruba vrijgestelde vennootschap

§ 1. Algemene bepalingen

1. De Aruba vrijgestelde vennootschap is een rechtspersoon met een in aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal.
2. De aandeelhouders zijn niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen in naam van de vennootschap wordt verricht en zijn niet gehouden boven het bedrag, dat op hun aandelen behoort te worden gestort, in de verliezen van de vennootschap bij te dragen.
3. De vennootschap wordt, op straffe van nietigheid, opgericht bij een notariële akte.
4. Het bestuur van de vennootschap doet notulen van de algemene vergadering van aandeelhouders, alsook verslagen van enige andere op grond van artikel 155gg geoorloofde besluitvorming ter vervanging van de vergadering, opmaken en bewaart deze bescheiden op het bij het handelsregister geregistreerde adres van de vennootschap of van haar wettelijke vertegenwoordiger, bedoeld in het zesde lid, alsmede verleent op verzoek van aandeelhouders deze inzage in het te houden aandeelhoudersregister en te bewaren afschriften van de jaarrekeningen van de

vennootschap. Tevens verschaft zij de aandeelhouders desgevraagd tegen kostprijs een afschrift van de hier genoemde documenten.

5. De vennootschap mag niet werkzaam zijn als een kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 1998 no. 16). Een vennootschap wordt geacht tevens aan de eis van de vorige volzin te voldoen indien ten aanzien van haar onderneming op grond van het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 1, tweede lid, van de Landsverordening toezicht kredietwezen (AB 2000 no. 29), of bij beschikking van de Centrale Bank van Aruba als bedoeld in artikel 1, derde lid, van de Landsverordening toezicht kredietwezen, is bepaald dat zij niet als kredietinstelling in de zin van de Landsverordening toezicht kredietwezen wordt beschouwd.

6. De vennootschap is verplicht te allen tijde vertegenwoordigd te zijn door een naar Arubaans recht opgerichte naamloze vennootschap, wier statutair doel uitdrukkelijk het vertegenwoordigen van Aruba vrijgestelde vennootschappen omvat, en die in het bezit is van een vergunning als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Landsverordening toezicht trustkantoren. Deze wettelijk vertegenwoordiger is, behoudens bij de statuten van de desbetreffende Aruba vrijgestelde vennootschap gestelde beperkingen, bevoegd tot vertegenwoordiging in de ruimste zin. De aanstelling van de wettelijk vertegenwoordiger geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door het bestuur, tenzij de statuten een andere aanstellingswijze bepalen.

Artikel 155b

1. De akte van oprichting van een Aruba vrijgestelde vennootschap wordt verleden in de Nederlandse taal en bevat:

a. de statuten van de vennootschap;
b. de naam en het adres van de eerste bestuurder(s);
c. de naam en het adres van de wettelijk vertegenwoordiger;
d. de naam van de oprichter(s);
e. vermelding van het aantal geplaatste aandelen met volledig stemrecht.

2. De statuten bevatten de naam, de zetel en het doel van de vennootschap. De naam van de vennootschap begint of eindigt met de woorden Aruba vrijgestelde vennootschap, hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot A.V.V., en mag niet gelijk zijn aan, danwel zodanige gelijkenis vertonen met, of in zo geringe mate afwijken van een reeds eerder bij het handelsregister ingeschreven naam van een andere vennootschap of onderneming, dat daardoor bij het publiek verwarring ontstaat. De statutaire zetel van de vennootschap moet zijn gelegen in Aruba. Het doel van de vennootschap mag niet strijden met de openbare orde of de goede zeden. Indien bij de statuten een bepaalde tijd niet is vastgesteld, is de vennootschap voor onbepaalde tijd aangegaan.

3. De vennootschap die werkzaam is in strijd met de openbare orde of de goede zeden of die niet voldoet aan de wettelijke voorschriften, kan op vordering van het openbaar ministerie door de rechter in eerste aanleg worden ontbonden.

4. De rechter spreekt de ontbinding niet uit dan na de vennootschap in de gelegenheid te hebben gesteld, binnen een door hem te bepalen termijn, de strijd met de openbare orde of de goede zeden teniet te doen of de vennootschap in overeenstemming te brengen met de wettelijke voorschriften.

5. De rechter, de vennootschap ontbonden verklarende, bepaalt tevens het tijdstip waarop de ontbinding gerekend wordt een aanvang te hebben genomen.

6. Het vonnis waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, houdt de benoeming in van één of meer curators; de rechter in eerste aanleg treedt op als rechter-commissaris.

7. De vereffening van de zaken der ontbonden vennootschap geschiedt door de curator onder toezicht van de rechter-commissaris, overeenkomstig de bepalingen van de Faillissementsverordening.

8. Het vonnis waarbij de vennootschap ontbonden wordt verklaard, moet worden aangekondigd in de Landscourant van Aruba, alsmede in een in de plaats of plaatsen, bedoeld in artikel 155v, tweede lid, verschijnend nieuwsblad. Van de ontbinding wordt door de zorg van de griffier opgave gedaan ten kantore van het handelsregister, ter inschrijving.

Artikel 155c

1. De statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap vermelden het bedrag van het maatschappelijk kapitaal en het aantal en het bedrag van de aandelen. De statuten kunnen evenwel bepalen, dat een deel van het maatschappelijk kapitaal wordt uitgedrukt in aandelen zonder vooraf bepaalde nominale waarde; in dit geval vermelden de statuten het bedrag van dat deel.

2. Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap dient te allen tijde ten minste tienduizend florin danwel de tegenwaarde daarvan in een buitenlandse valuta te bedragen en er dient ten minste één aandeel met volledig stemrecht te zijn geplaatst.

Artikel 155d

1. De Aruba vrijgestelde vennootschap kan niet worden opgericht alvorens de minister van Justitie heeft verklaard, dat hem van geen bezwaren is gebleken.

2. De in het eerste lid bedoelde verklaring mag slechts geweigerd worden, op grond dat er, gelet op de voornemens of de antecedenten van de personen die het beleid van de vennootschap zullen bepalen of medebepalen, gevaar bestaat, dat de vennootschap zal worden gebruikt voor ongeoorloofde doeleinden, of dat de akte van oprichting in strijd zou zijn met de goede zeden, de openbare orde of de wettelijke voorschriften.

3. Ter verkrijging van de verklaring van geen bezwaar moet het ontwerp van de akte van oprichting aan de minister van Justitie worden toegezonden.

4. Bij weigering van de verklaring wordt de reden daarvan aan de inzender meegedeeld.

5. De bij de akte van oprichting benoemde bestuurders dragen er zorg voor dat de vennootschap, vanaf de eerste werkdag na de dag waarop zij is opgericht, is ingeschreven in het handelsregister.

6. Voor ieder kalenderjaar waarin de vennootschap in het handelsregister ingeschreven dient te zijn, is zij aan het Land een vast recht verschuldigd. De hoogte van het vast recht en de wijze van inning daarvan worden geregeld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Daarbij kan worden bepaald, dat het vast recht voor het eerste kalenderjaar wordt geïnd door de notaris, voordat de oprichtingsakte wordt verleden.

7. In geval van niet-betaling na ingebrekestelling van een door de vennootschap verschuldigd bedrag aan vast recht als bedoeld in het zesde lid, wordt de vennootschap op vordering van het openbaar ministerie door de rechter in eerste aanleg ontbonden. Artikel 155b, vijfde tot en met achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 155e

Uit alle geschriften, gedrukte stukken en aankondigingen, waarin de Aruba vrijgestelde vennootschap partij is, of welke van haar uitgaan, met uitzondering van telegrammen en reclames, moeten de volledige naam van de vennootschap en haar zetel duidelijk blijken. Daarbij mag de naam van de vennootschap, in afwijking van het gestelde in artikel 155b, tweede lid, beginnen of eindigen met de woorden "Aruba exempt corporation", hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot A.E.C., danwel met de woorden "sociedad exenta Aruba", hetzij voluit geschreven, hetzij afgekort tot S.E.A. Indien melding wordt gemaakt van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap, dient in elk geval te worden vermeld, welk bedrag is geplaatst.

Artikel 155f

Wanneer in de statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap wordt gesproken van de houders van zoveel aandelen, als tezamen een zeker gedeelte van het kapitaal of van het maatschappelijk kapitaal der vennootschap uitmaken, wordt, tenzij het tegendeel uit de statuten blijkt, daaronder verstaan het geplaatste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap.

§ 2. De aandelen

Artikel 155g

1. Aandelen zijn de gedeelten, waarin het maatschappelijk kapitaal van de Aruba vrijgestelde vennootschap bij de statuten is verdeeld. De vennootschap kan slechts ingevolge een beslissing van de algemene vergadering van aandeelhouders na de oprichting aandelen uitgeven, voor zover bij de statuten geen ander orgaan is aangewezen. De algemene vergadering van aandeelhouders kan haar bevoegdheid hiertoe overdragen aan een ander orgaan en kan deze overdracht herroepen. Indien de statuten aandelen zonder vooraf bepaalde nominale waarde toelaten, beslist het bevoegde orgaan binnen de door de statuten daartoe gestelde grenzen bij uitgifte daarvan, hoe groot de respectievelijke gedeelten zullen zijn. Onderaandelen zijn de onderdelen, waarin de aandelen zijn of kunnen worden gesplitst.

2. Voor zover bij de statuten niet anders is bepaald, zijn aan alle aandelen in verhouding tot hun bedrag gelijke rechten en verplichtingen verbonden.

3. Voor zover de statuten bepalen dat aan aandelen van een bepaalde soort geen stemrecht is verbonden of dat het stemrecht daarvan is beperkt tot bepaalde, in de statuten omschreven onderwerpen, kunnen deze aandelen op straffe van nietigheid slechts worden uitgegeven, indien ten minste één aandeel met volledig stemrecht door een of meer derden wordt gehouden; eveneens is nietig de verkrijging na de uitgifte van aandelen zonder of met beperkt stemrecht door de vennootschap van aandelen met volledig stemrecht, indien niet tenminste één aandeel met volledig stemrecht door een of meer derden wordt gehouden. Houders van aandelen zonder of met beperkt stemrecht hebben voor het overige alle rechten, die wettelijk aan het aandeel zijn verbonden.

4. De statuten van de vennootschap kunnen bepalen, dat de aan aandelen verbonden rechten niet kunnen worden uitgeoefend voor zover zich een situatie voordoet als in de statuten bedoeld.

Artikel 155h

1. Bij het nemen van een aandeel moet daarop ten minste het nominale bedrag worden gestort.
2. Aan een aandeelhouder kan niet, zelfs niet door wijziging van de statuten, tegen zijn wil enige verplichting boven de in het eerste lid bedoelde storting worden opgelegd.
3. In geval van faillissement van de vennootschap is de curator bevoegd alle, in strijd met het eerste lid nog niet gedane, stortingen op de aandelen te innen.

Artikel 155i

1. De bewijzen van aandeel worden op naam gesteld. De afgifte geschiedt niet eerder dan nadat de identiteit van de persoon op wiens naam de bewijzen van aandeel zullen worden gesteld, is vastgesteld en deze identiteit is geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron.
2. Het bestuur houdt een register bij, waarin de namen van alle aandeelhouders, de kopieën van de documenten aan de hand waarvan hun identiteit is vastgesteld, en hun adressen zijn opgenomen, met vermelding van het soort aandeel, het daaraan verbonden stemrecht, het daarop gestorte bedrag en de dag van verkrijging. Aangetekend worden ook de vestiging of overdracht van vruchtgebruik op de aandelen en de vestiging van pandrecht op de aandelen, alsmede een daarmee samenhangende overgang van stemrecht.
3. Het register wordt regelmatig bijgehouden. Bij iedere mutatie wordt de dag waarop deze is aangebracht, vermeld.
4. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge het eerste lid in het register moeten worden opgenomen, verschaffen het bestuur tijdig de nodige gegevens.
5. Iedere aandeelhouder heeft recht op inzage in het register. De statuten kunnen het inzagerecht aan anderen toekennen. Zij kunnen ook het inzagerecht beperken tot de gegevens die betrekking hebben op de door de aandeelhouder zelf gehouden aandelen.
6. De statuten kunnen bepalen dat het aandeelhoudersregister:
a. in elektronische vorm wordt bijgehouden;
b. onder verantwoordelijkheid van het bestuur door de wettelijk vertegenwoordiger wordt bijgehouden;
c. onder verantwoordelijkheid van het bestuur door een derde wordt bijgehouden.
7. Het aandeelhoudersregister wordt gehouden ten kantore van de vennootschap of van de wettelijke vertegenwoordiger, zo deze is aangesteld.
8. Het bestuur deponeert een kopie van het register, inclusief de mutaties over het voorafgaande boekjaar, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Artikel 155j

1. De overdracht van aandelen van de Aruba vrijgestelde vennootschap geschiedt, hetzij door de betekening van een akte van overdracht aan de vennootschap, hetzij door schriftelijke erkenning van de overdracht door de vennootschap. Indien er een aandeelbewijs is, kan de erkenning steeds geschieden door een desbetreffende aantekening op dat stuk.
2. De eerste volzin van het eerste lid vindt overeenkomstige toepassing op de vestiging en levering van een recht van vruchtgebruik en

op de vestiging van pandrecht op aandelen.

Artikel 155k

1. De bevoegdheid tot het vestigen van vruchtgebruik op een aandeel van de Aruba vrijgestelde vennootschap kan bij de statuten niet worden beperkt of uitgesloten.
2. De aandeelhouder heeft het stemrecht op de aandelen waarop een vruchtgebruik is gevestigd, in zoverre aan die aandelen stemrecht verbonden is.
3. In afwijking van het tweede lid komt het stemrecht op aandelen waaraan stemrecht verbonden is, toe aan de vruchtgebruiker, indien zulks bij de vestiging van het vruchtgebruik is bepaald.
4. De vestiging van vruchtgebruik op aandelen is nietig, indien niet ten minste één aandeel met volledig stemrecht door een of meer derden wordt gehouden.

Artikel 155l

1. Op aandelen kan pandrecht worden gevestigd, voor zover de statuten niet anders bepalen.
2. De aandeelhouder heeft het stemrecht op de verpande aandelen, in zoverre aan die aandelen stemrecht verbonden is.
3. In afwijking van het tweede lid komt het stemrecht op aandelen waaraan stemrecht verbonden is, toe aan de pandhouder, indien zulks bij de vestiging van het pandrecht is bepaald en mits de statuten de mogelijkheid daartoe openen.
4. Op de uitwinning van het pandrecht op aandelen, gevestigd naar Arubaans recht, zijn de bepalingen van de Tweede Titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba van overeenkomstige toepassing.
5. Op de vestiging van pandrecht op aandelen is het vierde lid van artikel 155k van overeenkomstige toepassing.

Artikel 155m

Artikel 155j, eerste lid, vindt overeenkomstige toepassing op de toedeling van aandelen van de vrijgestelde vennootschap bij scheiding van enige gemeenschap.

§ 3. Het vermogen

Artikel 155n

1. Uit rechtshandelingen, verricht ten behoeve van een op te richten Aruba vrijgestelde vennootschap, ontstaan rechten en verplichtingen voor de vennootschap, wanneer zij deze rechtshandelingen na haar oprichting uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft bekrachtigd.
2. Degenen die een rechtshandeling verrichten ten behoeve van een op te richten vennootschap, zijn, tenzij tevoren met betrekking tot die rechtshandeling uitdrukkelijk anders is bedongen, daardoor hoofdelijk verbonden, totdat de vennootschap na haar oprichting de rechtshandeling uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft bekrachtigd.
3. Indien de vennootschap haar verplichtingen uit de bekrachtigde rechtshandeling niet nakomt, zijn degenen die ten behoeve van de op te richten vennootschap handelden, hoofdelijk aansprakelijk voor de schade die de derde dientengevolge lijdt, indien zij wisten of redelijkerwijs konden weten, dat de vennootschap haar verplichtingen niet

zou kunnen nakomen, onverminderd de aansprakelijkheid ter zake van de bestuurders wegens de bekrachtiging. De wetenschap, dat de vennootschap haar verplichtingen niet zou kunnen nakomen, wordt vermoed aanwezig te zijn, wanneer de vennootschap binnen een jaar na de oprichting in staat van faillissement wordt verklaard.

Artikel 155o

1. Aandelen in haar maatschappelijk kapitaal mag de vennootschap voor eigen rekening en onder bezwarende titel slechts verkrijgen tot het bedrag en onder de voorwaarden, in de statuten bepaald, indien ten minste één aandeel met volledig stemrecht door een of meer derden wordt gehouden. Zodanige voorwaarden dienen ten minste de aan zodanige aandelen verbonden vergaderrechten met inbegrip van het stemrecht, alsmede dividend-, claim-, of voorkeursrechten uit te sluiten.

2. Nietigheid van een overdracht in strijd met het eerste lid kan niet worden ingeroepen tegenover de vervreemder te goeder trouw.

Artikel 155p

Terugbetaling op aandelen kan slechts geschieden, nadat de statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap dienovereenkomstig zijn gewijzigd, tenzij de rechter in eerste aanleg op verzoek van een belanghebbende verklaart, dat het belang van de vennootschap zich tegen zodanige terugbetaling verzet.

Artikel 155q

1. Jaarlijks binnen acht maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering op grond van bijzondere omstandigheden met ten hoogste zes maanden, maakt het bestuur een jaarrekening op, ten minste bestaande uit een balans, een winst en verliesrekening en een toelichting op deze stukken.

2. De opgemaakte jaarrekening wordt door alle bestuurders ondertekend. Zij wordt mede ondertekend door de commissarissen die in functie zijn. Ontbreekt een handtekening dan wordt de reden daarvoor medegedeeld.

3. De opgemaakte jaarrekening wordt aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. De statuten kunnen bepalen dat de algemene vergadering de bevoegdheid heeft alle of bepaalde posten te wijzigen, dan wel het bestuur op te dragen de jaarrekening te wijzigen volgens door de algemene vergadering of een commissie uit die vergadering te geven aanwijzingen.

4. De jaarrekening geeft volgens normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht in de financiële situatie van de vennootschap dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat alsmede, voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de vennootschap.

5. Het bestuur bewaart de opgemaakte en goedgekeurde jaarrekening en de daarbij behorende stukken gedurende tien jaren ten kantore van de vennootschap.

6. Iedere aandeelhouder en iedere houder van schuldbrieven aan toonder heeft gedurende twee jaren na het tijdstip van opmaken, onderscheidenlijk goedkeuren van de jaarrekening recht op inzage in de krachtens het vijfde lid bewaarde stukken.

7. Het bestuur, of zo deze is aangesteld, de wettelijke vertegenwoordiger, deponeert de jaarrekening binnen acht dagen, nadat deze is

goedgekeurd, dan wel binnen acht dagen nadat zij uiterlijk ter goedkeuring aan de algemene vergadering van aandeelhouders had moeten worden voorgelegd, bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Artikel 155r

1. De algemene vergadering of een ander daartoe bij de statuten aangewezen orgaan is zonder beperking bevoegd om een externe deskundige te benoemen ten einde op de boekhouding regelmatig toezicht te houden, alsmede aan de algemene vergadering verslag uit te brengen omtrent de door het bestuur opgemaakte jaarrekening.
2. De deskundige is gerechtigd tot inzage van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de vennootschap, waarvan de kennisneming tot richtige vervulling van zijn taak nodig is. Het is hem verboden hetgeen hem nopens de zaken der vennootschap blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan zijn opdracht met zich brengt.
3. De deskundige brengt zijn verslag ook ter kennis van het bestuur, de raad van commissarissen en het orgaan dat hem heeft benoemd.

Artikel 155s
(vervallen)

Artikel 155t

1. Voor zover bij de statuten niet anders is bepaald, komt de winst de aandeelhouders ten goede.
2. De statuten kunnen bepalen, dat winstuitkering niet plaatsvindt, indien het belang van de vennootschap zich naar het oordeel van het bestuur daartegen verzet.
3. Bij de berekening van het winstbedrag dat op ieder aandeel zal worden uitgekeerd, komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op de aandelen in aanmerking als bedoeld in artikel 155h, eerste lid, tenzij bij de statuten anders is bepaald.
4. De vordering van de aandeelhouder tot uitkering vervalt door een tijdsverloop van vijf jaren, tenzij bij de statuten een langere termijn is gesteld.

Artikel 155u

Indien de Aruba vrijgestelde vennootschap over enig jaar verlies geleden heeft, dat niet uit een reserve bestreden of op andere wijze gedelgd wordt, geschiedt in volgende jaren geen winstuitkering, zolang zodanig verlies niet is aangezuiverd.

§ 4. De algemene vergadering van aandeelhouders

Artikel 155v

1. Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Aruba vrijgestelde vennootschap behoort binnen de bij landsverordening en de statuten gestelde grenzen alle bevoegdheid, die niet aan het bestuur of aan anderen is toegekend.
2. De algemene vergaderingen van aandeelhouders worden gehouden in Aruba, danwel in enige andere plaats of plaatsen ter wereld, bij de statuten vermeld.
3. Iedere aandeelhouder is bevoegd, in persoon of bij schriftelijk gevolmachtigde de algemene vergadering van aandeelhouders bij te

wonen, daarin het woord te voeren en, voor zover dat recht niet is uitgesloten of beperkt, het stemrecht uit te oefenen.

Artikel 155w

1. Het bestuur van de Aruba vrijgestelde vennootschap, ieder bestuurslid afzonderlijk en de wettelijk vertegenwoordiger zijn bevoegd tot het bijeenroepen van een algemene vergadering van aandeelhouders; bij de statuten kan deze bevoegdheid ook aan anderen worden verleend.

2. Iedere aandeelhouder kan het bestuur of de wettelijk vertegenwoordiger verzoeken een algemene vergadering van aandeelhouders bijeen te roepen; zo het bestuur of de wettelijk vertegenwoordiger niet binnen zeven dagen gevolg geeft aan zodanig verzoek, zijn aandeelhouders, gezamenlijk vertegenwoordigend ten minste twintig procent van het geplaatste kapitaal, bevoegd een algemene vergadering van aandeelhouders bijeen te roepen. Indien echter minder dan twintig procent van het geplaatste kapitaal door de verzoekende aandeelhouders vertegenwoordigd blijkt, kan ieder van deze aandeelhouders bij de rechter in eerste aanleg het verzoek indienen te worden gemachtigd zelf tot het bijeenroepen van een algemene vergadering over te gaan.

3. Indien overeenkomstig dit artikel een vergadering bijeen wordt geroepen door een ander dan het bestuur, wordt de oproep daartoe tevens toegezonden aan ieder der bestuursleden, onverminderd het bepaalde in artikel 155x.

Artikel 155x

1. Tenzij bij de statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap een andere oproepingswijze bepaald is, geschiedt de oproeping tot een algemene vergadering van aandeelhouders door middel van een aankondiging in de Landscourant van Aruba, alsmede, in het geval de statuten een andere vergaderplaats dan Aruba bepalen, in een in die plaats of plaatsen verschijnend nieuwsblad.

2. De oproepingsaankondiging vermeldt de te behandelen onderwerpen of verklaart, dat de te behandelen onderwerpen voor de aandeelhouders, het bestuur en de wettelijk vertegenwoordiger ter inzage liggen ten kantore van de vennootschap. Omtrent onderwerpen, ten aanzien waarvan zulks niet is geschied en waarvan de behandeling niet alsnog op overeenkomstige wijze is aangekondigd met inachtneming van de voor de oproeping gestelde termijn, kan slechts rechtsgeldig worden besloten, indien het besluit met algemene stemmen wordt genomen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

3. De oproeping geschiedt niet later dan op de zevende dag vóór die der vergadering; de statuten kunnen een langere oproepingstermijn bepalen. Indien de voorgeschreven termijn niet in acht is genomen of de oproeping in het geheel niet plaats heeft gehad, kunnen slechts rechtsgeldige besluiten worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal vertegenwoordigd is.

Artikel 155y

1. Op de algemene vergadering van aandeelhouders van de Aruba vrijgestelde vennootschap hebben slechts aandeelhouders stemrecht. Iedere aandeelhouder heeft ten minste één stem, voor zover zijn stemrecht niet is uitgesloten of beperkt.

2. Indien de aandelen dezelfde waarde hebben, brengt iedere aandeelhouder zoveel stemmen uit als hij stemgerechtigde aandelen heeft.

3. Indien de aandelen niet dezelfde waarde hebben, is het aantal

stemmen van iedere aandeelhouder gelijk aan het aantal malen dat de nominale waarde van het kleinste stemgerechtigde aandeel is begrepen in het gezamenlijke bedrag van zijn stemgerechtigde aandelen. Bij de vaststelling van het aantal stemmen van iedere aandeelhouder worden gedeelten van stemmen verwaarloosd.

4. Onderaandelen, tezamen uitmakende het bedrag van een aandeel, worden met een aandeel gelijkgesteld.

Artikel 155z

De statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap kunnen bepalen, dat geen geldige stemmen worden uitgebracht voor de aandelen van hen aan wie uit anderen hoofde dan als aandeelhouder der vennootschap door het te nemen besluit enig recht jegens de vennootschap zou worden toegekend, of die daardoor van enige verplichting jegens haar zouden worden ontslagen.

Artikel 155aa

1. Alle besluiten in de algemene vergadering van aandeelhouders van de Aruba vrijgestelde vennootschap, waaromtrent bij de statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven, worden genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Staken de stemmen bij verkiezing van personen, dan beslist het lot, staken de stemmen bij een andere stemming, dan is het voorstel verworpen; een en ander voor zover bij de statuten niet een andere oplossing is aangegeven. Deze oplossing kan bestaan uit het opdragen van de beslissing aan een derde.

2. Tenzij bij de statuten anders is bepaald, is de geldigheid van besluiten niet afhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal.

3. Indien bij de statuten is bepaald, dat de geldigheid van een besluit afhankelijk is van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal, en dit gedeelte ter vergadering niet vertegenwoordigd was, kan een nieuwe vergadering worden bijeengeroepen, waarin het besluit kan worden genomen, onafhankelijk van het op deze vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal, tenzij de statuten anders bepalen. Bij de oproeping tot de nieuwe vergadering moet worden vermeld, dat en waarom een besluit kan worden genomen, onafhankelijk van het ter vergadering vertegenwoordigd gedeelte van het kapitaal.

Artikel 155bb

1. De algemene vergadering van aandeelhouders van de Aruba vrijgestelde vennootschap is bevoegd de statuten te wijzigen. Voor zover bij de statuten de bevoegdheid tot wijziging mocht zijn uitgesloten, is wijziging niettemin mogelijk, indien het besluit daartoe genomen wordt met algemene stemmen in een vergadering, waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

2. Een bepaling in de statuten, die de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen der statuten beperkt, kan slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

3. Een bepaling in de statuten, die de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen der statuten uitsluit, kan slechts worden gewijzigd met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.

Artikel 155cc

1. Wanneer aan de algemene vergadering van aandeelhouders van de Aruba vrijgestelde vennootschap een voorstel tot wijziging van de statuten zal worden gedaan, moet zulks steeds bij de oproeping tot de algemene vergadering van aandeelhouders worden vermeld, terwijl tevens dient te worden vermeld, dat de volledige tekst van het wijzigingsvoorstel voor de aandeelhouders ter inzage ligt ten kantore van de vennootschap tot de afloop van de algemene vergadering.

2. Bij gebreke van ter inzagelegging van de volledige tekst van het voorstel tot statutenwijziging ten kantore van de vennootschap vanaf de dag der oproeping tot het tijdstip van behandeling in de algemene vergadering kan over het voorstel niet worden besloten, wanneer houders van aandelen, die ten minste een tiende van het ter vergadering vertegenwoordigd kapitaal vertegenwoordigen, zich tegen de behandeling verzetten.

3. De aandeelhouders moeten in de gelegenheid worden gesteld van de dag der nederlegging tot en met die der algemene vergadering een kopie te verkrijgen van het voorstel, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 155dd

1. Van een wijziging in de statuten van een Aruba vrijgestelde vennootschap wordt, op straffe van nietigheid, een notariële akte opgemaakt. De akte wordt verleden in de Nederlandse taal.

2. Het bestuur, ieder bestuurslid afzonderlijk en de wettelijk vertegenwoordiger zijn bevoegd de akte van de statutenwijziging te doen verlijden, mits het bestuur, respectievelijk het bestuurslid of de wettelijk vertegenwoordiger daartoe door de algemene vergadering van aandeelhouders gemachtigd is.

3. De akte, bedoeld in het eerste lid, wordt niet verleden, dan nadat de minister van Justitie heeft verklaard, dat hem van geen bezwaren is gebleken. Artikel 155d, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. De in het derde lid bedoelde verklaring mag slechts worden geweigerd op grond dat er gevaar bestaat, dat door de wijziging de vennootschap gebruikt zal worden voor ongeoorloofde doeleinden, of dat de wijziging of de wijze waarop zij tot stand is gekomen, in strijd is met de goede zeden, de openbare orde of de wettelijke voorschriften.

5. Een authentiek afschrift van de akte wordt door een of meer der bestuurders of door de wettelijk vertegenwoordiger nedergelegd ten kantore van het handelsregister.

Artikel 155ee

Onverminderd het bepaalde in artikel 155c, tweede lid, mag een wijziging in de statuten een vermindering van het aantal en de grootte van de aandelen inhouden, tenzij de rechter in eerste aanleg op een daartoe strekkend verzoek van een belanghebbende bepaalt, dat het belang van de vennootschap zich daartegen verzet.

Artikel 155ff

Gedurende het faillissement van een Aruba vrijgestelde vennootschap kan in haar statuten geen wijziging worden aangebracht dan met toestemming van de curator.

Artikel 155gg

De statuten van een Aruba vrijgestelde vennootschap kunnen bepalen, dat besluitvorming van aandeelhouders op andere wijze dan in een algemene vergadering kan geschieden. Indien de statuten een zodanige bepaling bevatten, dient de procedure te bestaan uit besluitvorming met algemene stemmen van de aandeelhouders, die hun stem alleen schriftelijk kunnen uitbrengen. Met een schriftelijk uitgebrachte stem wordt gelijkgesteld een per telegram, telex of telefax uitgebrachte stem.

§ 5. Het bestuur van de vennootschap en het toezicht op het bestuur

Artikel 155hh

1. Behoudens beperkingen volgens de statuten is het bestuur van de Aruba vrijgestelde vennootschap belast met het besturen van de vennootschap. Het besturen kan bestaan uit het in het belang van de vennootschap overdragen van vermogensbestanddelen van de vennootschap in fiduciaire eigendom of in trust aan een of meer derden.

2. Elke bestuurder is tegenover de rechtspersoon gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Indien het een aangelegenheid betreft, die tot de werkkring van twee of meer bestuurders behoort, is ieder van hen hoofdelijk aansprakelijk, tenzij hij bewijst, dat de tekortkoming niet aan hem te wijten is en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

Artikel 155ii

1. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging van de Aruba vrijgestelde vennootschap in en buiten rechte komt toe aan het bestuur, aan ieder van de bestuursleden afzonderlijk en aan de wettelijk vertegenwoordiger; de statuten kunnen die bevoegdheid beperken, alsook anderen die bevoegdheid toekennen.

2. Tenzij bij de statuten anders is bepaald, wordt de vennootschap die slechts één bestuurder heeft en die een raad van commissarissen kent, als bedoeld in artikel 155nn, in alle gevallen waarin haar belang strijdig is met dat van de bestuurder, vertegenwoordigd door de raad van commissarissen, en de vennootschap die meer dan één bestuurder heeft, door een of meer van de overige bestuurders. De algemene vergadering van aandeelhouders is in geval van strijdigheid van belangen te allen tijde bevoegd een of meer andere personen met de vertegenwoordiging van de vennootschap te belasten.

3. Het bestuur is bevoegd de aan haar toekomende bevoegdheden aan anderen over te dragen. Van zodanige overdracht doet het bestuur terstond schriftelijk mededeling aan degene die het handelsregister houdt.

Artikel 155jj

1. Indien het bestuur van een Aruba vrijgestelde vennootschap toekomt aan meer dan één bestuurder, kunnen de statuten bepalen, dat besluitvorming van bestuurders gezamenlijk plaats vindt in een bestuursvergadering. Zodanige bestuursvergaderingen worden opgeroepen en gehouden op het tijdstip en op de wijze, door het bestuur bepaald, in Aruba danwel in enige andere plaats ter wereld. Een bestuurder kan bij een bestuursvergadering aanwezig zijn door via telecommunicatiemidde-

len daadwerkelijk aan de besluitvorming deel te nemen.

2. Besluitvorming door een meerhoofdig bestuur kan ook op andere wijze geschieden dan in een bestuursvergadering, mits alle bestuurders daar schriftelijk in toestemmen en overeenstemming tussen hen bestaat over zodanige wijze van besluitvorming.

Artikel 155kk

1. Tot bestuurder van een Aruba vrijgestelde vennootschap kunnen worden benoemd:

a. rechtspersonen, met dien verstande dat in Aruba gevestigde rechtspersonen alleen tot bestuurder kunnen worden benoemd en als zodanig kunnen fungeren, voor zover het naar Arubaans recht opgerichte naamloze vennootschappen zijn, wier statutair doel uitdrukkelijk het besturen van Aruba vrijgestelde vennootschappen omvat, en die in het bezit zijn van een vergunning als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Landsverordening toezicht trustkantoren;

b. natuurlijke personen.

De statuten kunnen aan de bestuurders een persoonlijke titel toekennen.

2. De benoeming van bestuurders geschiedt voor de eerste maal bij de akte van oprichting en later door de algemene vergadering van aandeelhouders.

3. De statuten kunnen bepalen, dat de benoeming door de algemene vergadering zal geschieden uit een bindende voordracht, bestaande uit ten minste twee personen voor iedere te vervullen functie; in zodanig geval dienen de statuten tevens het orgaan aan te wijzen, dat de voordracht doet. De algemene vergadering kan evenwel in zodanig geval tot benoeming overgaan, indien het daarvoor aangewezen orgaan geen voordracht heeft gedaan, alsook aan de voordracht het bindend karakter ontnemen bij een besluit, genomen met twee derde van de uitgebrachte stemmen, die tezamen meer dan de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

4. Voor zover bij de statuten niet anders is bepaald, wordt de bezoldiging van bestuurders door de algemene vergadering vastgesteld.

Artikel 155ll

De statuten van een Aruba vrijgestelde vennootschap kunnen bepalen, dat een bestuurder of een persoon die bevoegd is tot vertegenwoordiging van de vennootschap of van een der bestuurders, zijn hoedanigheid van bestuurder onderscheidenlijk zijn vertegenwoordigingsbevoegdheid, alsmede alle verdere daaraan verbonden rechten verliest, voor zover zich een situatie voordoet als in de statuten bedoeld.

Artikel 155mm

1. Iedere bestuurder van de Aruba vrijgestelde vennootschap kan te allen tijde worden geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders.

2. Indien in de statuten is bepaald, dat het besluit tot schorsing of ontslag slechts mag worden genomen met een versterkte meerderheid in een algemene vergadering van aandeelhouders, waarin een bepaald gedeelte van het kapitaal is vertegenwoordigd, mag deze versterkte meerderheid twee derde der uitgebrachte stemmen, vertegenwoordigende meer dan de helft van het kapitaal, niet te boven gaan.

3. Een veroordeling tot herstel van de dienstbetrekking tussen de vennootschap en een bestuurder als bedoeld in artikel 155kk, kan door

de rechter niet worden uitgesproken.

4. De statuten moeten voorschriften bevatten omtrent de wijze waarop in het bestuur van de vennootschap voorlopig wordt voorzien in geval van ontstentenis of belet van bestuurders.

Artikel 155nn

1. Bij de statuten van de Aruba vrijgestelde vennootschap kan worden bepaald, dat er een raad van commissarissen zal zijn. Op de raad is het bepaalde in de eerste volzin van het eerste lid van artikel 155kk van overeenkomstige toepassing.

2. De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming; hij staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming.

3. De statuten kunnen aanvullende bepalingen omtrent de taak en de bevoegdheden van de raad en van zijn leden bevatten. Artikel 155jj is van overeenkomstige toepassing op de raad van commissarissen.

Artikel 155oo

1. De commissarissen die niet reeds bij de akte van oprichting van de Aruba vrijgestelde vennootschap zijn aangewezen, worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders. De artikelen 155kk, derde lid, en 155ll zijn van overeenkomstige toepassing op commissarissen.

2. Een commissaris kan worden geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Het tweede en derde lid van artikel 155mm zijn op hem van overeenkomstige toepassing.

3. Tenzij bij de statuten anders is bepaald, kan de algemene vergadering van aandeelhouders aan de commissarissen als zodanig een bezoldiging toekennen.

Artikel 155pp

1. Allen, commissarissen of anderen die zonder deel uit te maken van het bestuur der Aruba vrijgestelde vennootschap krachtens enige bepaling der statuten of krachtens besluit der algemene vergadering van aandeelhouders voor zekere tijd of onder zekere omstandigheden daden van bestuur verrichten, worden te dien aanzien, wat hun rechten en verplichtingen ten opzichte van de vennootschap en van derden betreft, als bestuurders aangemerkt.

2. Het goedkeuren van bepaalde bestuurshandelingen en het machtigen tot het goedkeuren van bepaalde bestuurshandelingen gelden niet als het verrichten van daden van bestuur.

§ 6. De ontbinding, doorhaling en vereffening van de vennootschap

Artikel 155qq

1. De Aruba vrijgestelde vennootschap wordt ontbonden en vereffend:

a. in de gevallen en op de wijze in de statuten bepaald;
b. na verloop van de periode, waarvoor zij is aangegaan;
c. door de rechter in de gevallen, bedoeld in de artikelen 155b, derde lid, 155d, zevende lid, of artikel 155qqter;

d. door haar insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard.

2. In het geval van een ontbinding als bedoeld in onderdeel a of b van het eerste lid, wijst de algemene vergadering van aandeelhouders de met de vereffening belaste persoon of personen aan, tenzij bij de statuten anders is bepaald. Indien het met de aanwijzing van de vereffenaar belaste orgaan deze niet binnen een termijn van 90 dagen heeft aangewezen, treedt het bestuur als zodanig op.

3. In het geval van een ontbinding als bedoeld in onderdeel c van het eerste lid, zijn de artikelen 155rr, tweede en derde lid, en 155ss, eerste lid, eerste volzin, en tweede lid, niet van toepassing.

4. In het geval van een ontbinding als bedoeld in onderdeel d van het eerste lid, zijn de bepalingen van de Faillissementsverordening op de Aruba vrijgestelde vennootschap van toepassing, als ware zij een naamloze vennootschap. Op zodanige ontbinding zijn de artikelen 155rr tot en met 155tt uitsluitend van toepassing, voor zover de Faillissementsverordening ter zake geen andere bepalingen stelt.

5. De vennootschap blijft na haar ontbinding voortbestaan, voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. In de bescheiden, bedoeld in artikel 155e, moet aan de naam van de vennootschap worden toegevoegd: in liquidatie.

Artikel 155qqbis

1. Een in het handelsregister ingeschreven Aruba vrijgestelde vennootschap wordt op verzoek van de Kamer van Koophandel en Nijverheid door een beschikking van de rechter ontbonden, indien:

a. de vennootschap, ondanks aanmaning, het voor haar inschrijving in het handelsregister of voor de inschrijving van een aan haar toebehorende onderneming aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid verschuldigde bijdrage niet heeft voldaan gedurende ten minste een jaar na de datum waarvoor zij dat bedrag had moeten voldoen; of

b. er gedurende ten minste een jaar geen bestuurders van de vennootschap in het handelsregister staan ingeschreven, terwijl ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan, dan wel met betrekking tot alle ingeschreven bestuurders zich een van de navolgende omstandigheden voordoet:
   1° de bestuurder is overleden; of
   2° de bestuurder is ten minste een jaar niet bereikbaar gebleken op het in het handelsregister vermelde adres; of
   3° gedurende ten minste een jaar geen wettelijk vertegenwoordiger van de vennootschap in het handelsregister staat ingeschreven, terwijl ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan; of

c. de vennootschap het register één jaar na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 155i, achtste lid, niet heeft gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid; of

d. de vennootschap de jaarrekening één jaar na het verstrijken van de termijn, bedoeld in artikel 155q, zevende lid, niet heeft gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

2. Van haar voornemen ontbinding te verzoeken doet de Kamer van Koophandel en Nijverheid bij aangetekende brief mededeling aan alle ingeschreven en tot inschrijving opgegeven bestuurders op het in het register bij opgaaf vermelde adres. Ook doet zij mededeling in de Landscourant van Aruba en een landelijk verspreid nieuwsblad. De kosten van de publicaties zijn voor rekening van de vennootschap. Voor zover de kosten van deze publicaties niet uit het vermogen van de vennootschap kunnen worden voldaan, komen deze ten laste van de middelen van het Land.

3. Het ontbindingsverzoek wordt niet eerder dan dertig dagen en niet later dan negentig dagen na de in het tweede lid genoemde mededeling en kennisgeving ingediend. De indiening van het verzoek wordt door de Kamer van Koophandel en Nijverheid in het handelsregister ingeschreven.

4. Indien de vennootschap verschijnt, gaat de rechter niet tot ontbinding over alvorens hij de vennootschap in de gelegenheid heeft gesteld de gronden voor ontbinding weg te nemen en de met het ontbindingsverzoek verband houdende verschuldigde bedragen aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid te voldoen.

5. Aan de registers waar de vennootschap is ingeschreven wordt van de ontbinding opgaaf gedaan door de griffier van het betrokken gerecht.

Artikel 155qqter

1. De rechter voor wie een verzoek tot ontbinding van de vennootschap aanhangig is, kan de goederen van die vennootschap desverlangd, of ambtshalve in geval van een verzoek door de Kamer van Koophandel en Nijverheid overeenkomstig artikel 155qqbis indien hij daartoe gronden aanwezig acht, onder bewind stellen; de beschikking vermeldt het tijdstip waarop zij in werking treedt.

2. De rechter benoemt bij zijn beschikking een of meer bewindvoerders, en regelt hun bevoegdheden en hun beloning.

3. In het geval van onderbewindstelling op een verzoek als bedoeld in artikel 155qqbis, is de bewindvoerder bevoegd tot voldoening van de met het ontbindingsverzoek verband houdende aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid verschuldigde bedragen ten laste van het vermogen van de vennootschap. Onverminderd het vijfde lid, beslist de rechter in ieder geval over de ontbinding of verlenging van de onderbewindstelling nadat een jaar na onderbewindstelling is verstreken.

4. Voor zover de rechter niet anders bepaalt, kunnen de organen van de vennootschap zonder voorafgaande goedkeuring van de bewindvoerder geen besluiten nemen en kunnen vertegenwoordigers van de vennootschap zonder diens medewerking geen rechtshandelingen verrichten.

5. De beschikking kan te allen tijde door de rechter worden gewijzigd of ingetrokken; het bewind eindigt in ieder geval, zodra de uitspraak op het verzoek tot ontbinding in kracht van gewijsde gaat.

6. De bewindvoerder doet aan de registers waar de vennootschap is ingeschreven, opgaaf van de beschikking en van de gegevens over zichzelf die omtrent een bestuurder worden verlangd.

7. Een rechtshandeling die de vennootschap ondanks zijn uit het bewind voortvloeiende onbevoegdheid vóór de inschrijving heeft verricht, is niettemin geldig, indien de wederpartij het bewind kende noch behoorde te kennen.

Artikel 155rr

1. De vereffenaar van een ontbonden Aruba vrijgestelde vennootschap heeft alle bevoegdheden, die niet wettelijk of statutair aan de algemene vergadering van aandeelhouders zijn voorbehouden.

2. Van de ontbinding wordt door de vereffenaar schriftelijk mededeling gedaan aan degene die het handelsregister houdt. Het besluit tot ontbinding wordt gepubliceerd in een in de plaats of plaatsen, bedoeld in artikel 155v, tweede lid, verschijnend nieuwsblad, alsmede in de Landscourant van Aruba, onder gelijktijdige opgave van de naam en het adres van de vereffenaar. Zolang een en ander niet is geschied, werkt de ontbinding niet tegenover derden die te goeder trouw verkla-

ren, dat die hun onbekend was.

3. Zolang het besluit tot ontbinding van de vennootschap niet is gepubliceerd in overeenstemming met het gestelde in het tweede lid, kan het besluit worden herroepen door het orgaan dat bevoegd was tot het nemen van dat besluit.

Artikel 155ss

1. De vereffenaar heeft de plicht om de vereffening zo spoedig mogelijk te voltooien. De vereffenaar stelt een plan van uitkering op basis van een liquidatiebalans en keert het positieve saldo van de activa en de passiva uit aan de aandeelhouders in verhouding tot ieders recht. Het plan van uitkering behoeft de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders.

2. In afwijking van het eerste lid kunnen de statuten van een Aruba vrijgestelde vennootschap bepalen, dat de vereffenaar die is benoemd na een ontbinding, als bedoeld in artikel 155qq, eerste lid, onderdeel b, bevoegd is de zaken van de vennootschap voort te zetten, indien hij zulks nodig of raadzaam acht in het belang van de crediteuren of de aandeelhouders. In zodanig geval kan de duur van deze voortzetting ten hoogste zes maanden bedragen, te rekenen vanaf de datum van publicatie van het ontbindingsbesluit. De vereffenaar doet van zijn beslissing tot voortzetting van de zaken van de vennootschap terstond schriftelijk mededeling aan degene die het handelsregister houdt. De vereffenaar kan aan de rechter in eerste aanleg verzoeken hem toestemming te verlenen de duur van de periode van voortzetting te verlengen.

Artikel 155tt

1. Zodra de vereffening van een Aruba vrijgestelde vennootschap is voltooid, doet de vereffenaar daarvan terstond schriftelijk mededeling aan degene die het handelsregister houdt, onder deponering van zijn rekening en verantwoording, die aldaar gedurende twee maanden ter inzage voor een ieder zal verblijven; deze termijn vangt aan, daags nadat van de nederlegging mededeling is gedaan in de Landscourant van Aruba.

2. Indien binnen de in het eerste lid bedoelde termijn tegen de vereffenaar geen verzoekschrift is ingediend tot het doen van rekening en verantwoording overeenkomstig de artikelen 646 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba, wordt de neergelegde rekening en verantwoording geacht te zijn goedgekeurd. Van een ingediend verzoekschrift doet de vereffenaar terstond mededeling aan de houder van het handelsregister.

3. Binnen 30 dagen na de mededeling en deponering van de rekening en verantwoording geeft degene die het handelsregister houdt, aan de vereffenaar een verklaring af, inhoudende dat de vereffening is voltooid, en haalt hij in het handelsregister de naam van de vennootschap door.

4. Binnen dertig dagen na de goedkeuring van de rekening en verantwoording doet de vereffenaar mededeling, dat de vennootschap is geliquideerd, en dat de naam is doorgehaald, door middel van publicatie daarvan in een in de plaats of plaatsen, bedoeld in artikel 155v, tweede lid, verschijnend nieuwsblad, alsmede in de Landscourant van Aruba.

DERDE TITEL

Van kassiers

Artikelen 156 en 157
(vervallen)

VIERDE TITEL

Voerlieden en de kusten bevarende kapiteins

EERSTE AFDELING

Van commissionairs

Artikelen 158 t/m 172
(vervallen)

DERDE AFDELING

Van voerlieden en van de kusten bevarende kapiteins

Artikel 173

De voerlieden en kapiteins zijn aansprakelijk voor alle schaden aan de ten vervoer overgenomen goederen overkomen, uitgezonderd die welke uit een gebrek van het goed zelf, door overmacht, of door schuld of nalatigheid van de afzender of expediteur veroorzaakt zijn.

Artikel 174

De voerman of de kapitein is niet ter zake van vertraging aansprakelijk, indien deze door overmacht is veroorzaakt.

Artikel 175

1. Door het bestellen en aannemen van de vervoerde goederen en door de betaling van het vrachtloon is elke rechtsvordering ter zake van uiterlijk zichtbare beschadiging of vermindering tegen de voerman of de kapitein vernietigd.
2. Indien de beschadiging of vermindering niet uiterlijk zichtbaar was, mag een gerechtelijke bezichtiging gedaan worden, nadat de goederen zijn aangenomen, om het even of de vracht al dan niet voldaan zij, mits die bezichtiging gevraagd worde binnen tweemaal vierentwintig uren na de ontvangst en van de eenzelvigheid van de goederen blijke.

Artikel 176

1. Indien de aanneming van de goederen wordt geweigerd of daarover geschil valt, doet de rechter in eerste aanleg op een eenvoudig verzoekschrift waarop de wederpartij, zo zij zich daar ter plaatse bevindt, moet worden gehoord, de nodige voorziening tot het opnemen van het goed door deskundigen en mag hij insgelijks bevelen, dat de goederen in een behoorlijke bewaarplaats worden opgeslagen om daaruit aan de voerman of de kapitein het beloop van zijn vrachtloon en onkosten te voldoen.
2. De rechter in eerste aanleg is bevoegd om, op gelijke wijze

als in het eerste lid is bepaald, machtiging te verlenen tot de openbare verkoop van bederfelijke waren of van zodanig gedeelte van de goederen, als tot voldoening van vrachtloon en kosten vereist wordt.

Artikel 177

1. Alle rechtsvordering tegen de expediteur, voerman of kapitein, uit hoofde van geheel verlies, vertraging in de bezorging of geleden schade aan goederen, verjaart met de tijd van zes maanden ten aanzien van binnen Aruba gedane verzendingen en met verloop van een jaar ten aanzien van verzendingen uit Aruba naar elders gedaan, gerekend in geval van verlies, van de dag dat het vervoer van de goederen had moeten volbracht zijn, en in geval van beschadiging of te late bezorging van de dag dat het goed ter plaatse van zijn bestemming is aangekomen.
2. Deze verjaring is niet toepasselijk in geval van bedrog of ontrouw.

Artikel 178

De rechten en verplichtingen omtrent de scheepvaart, bij het Tweede Boek van dit wetboek voorgeschreven, zijn ook toepasselijk op de vaart langs de kusten, voor zover dit uitdrukkelijk bij dat boek is bepaald.

Artikel 179

De bepalingen van deze titel zijn niet toepasselijk op de rechten en verplichtingen tussen de koper en de verkoper.

VIJFDE TITEL

Van wisselbrieven en orderbriefjes

EERSTE AFDELING

Van de uitgifte en de vorm van de wisselbrief

Artikel 180

1. De wisselbrief behelst:
a. de benaming "wisselbrief", opgenomen in de tekst zelf en uitgedrukt in de taal waarin de titel is gesteld;
b. de onvoorwaardelijke opdracht tot betaling van een bepaalde som;
c. de naam van degene die betalen moet (betrokkene);
d. de aanwijzing van de vervaldag;
e. die van de plaats waar de betaling moet geschieden;
f. de naam van degene, aan wie of aan wiens order de betaling moet worden gedaan;
g. de vermelding van de dagtekening, alsmede van de plaats waar de wisselbrief is getrokken;
h. de handtekening van degene die de wisselbrief uitgeeft (trekker).
2. De titel waarin één van de in het eerste lid aangegeven vermeldingen ontbreekt, geldt niet als wisselbrief, behoudens in de hieronder genoemde gevallen:
a. de wisselbrief waarvan de vervaldag niet is aangewezen, wordt beschouwd als betaalbaar op zicht;
b. bij gebreke van een bijzondere aanwijzing wordt de plaats, aangegeven naast de naam van de betrokkene, geacht te zijn de plaats van

betaling en tevens de plaats van het domicilie van de betrokkene;
c. de wisselbrief welke niet de plaats aanwijst, waar hij is getrokken, wordt geacht te zijn ondertekend in de plaats, aangegeven naast de naam van de trekker.

Artikel 181

1. De wisselbrief mag aan de order van de trekker luiden.
2. Hij mag worden getrokken op de trekker zelf.
3. Hij mag worden getrokken voor rekening van een derde. De trekker wordt geacht voor zijn eigen rekening te hebben getrokken, indien uit de wisselbrief of uit de adviesbrief niet blijkt, voor wiens rekening zulks is geschied.
4. Indien de trekker op de wisselbrief de vermelding "waarde ter incassering", "ter incasso", "in lastgeving", of enige andere vermelding, met zich brengend een blote opdracht tot inning, heeft geplaatst, is de nemer bevoegd om alle uit de wisselbrief voortvloeiende rechten uit te oefenen, maar hij kan deze niet anders endosseren dan bij wege van lastgeving.
5. Bij een zodanige incasso-wisselbrief mogen de wisselschuldenaren aan de houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan de trekker zouden mogen worden tegengeworpen.
6. De opdracht, vervat in een incasso-wisselbrief, eindigt niet door de dood of de latere onbekwaamheid van de lastgever.

Artikel 182

Een wisselbrief mag betaalbaar zijn aan de woonplaats van een derde, hetzij in de plaats waar de betrokkene zijn domicilie heeft, hetzij in een andere plaats.

Artikel 183

1. In een wisselbrief, betaalbaar op zicht of een zekere tijd na zicht, mag de trekker bepalen, dat de som rente draagt. In elke andere wisselbrief wordt deze clausule voor niet geschreven gehouden.
2. De rentevoet moet in de wisselbrief worden aangegeven. Bij gebreke hiervan wordt de renteclausule voor niet geschreven gehouden.
3. De rente loopt, gerekend van de dagtekening van de wisselbrief, tenzij een andere dag is aangegeven.

Artikel 184

1. De wisselbrief waarvan het bedrag voluit in letters en tevens in cijfers is geschreven, geldt, in geval van verschil, ten belope van de som, voluit in letters geschreven.
2. De wisselbrief waarvan het bedrag meermalen is geschreven, hetzij voluit in letters, hetzij in cijfers, geldt, in geval van verschil, slechts ten belope van de kleinste som.

Artikel 185

1. Indien de wisselbrief handtekeningen bevat van personen die onbekwaam zijn zich door middel van een wisselbrief te verbinden, valse handtekeningen of handtekeningen van verdichte personen of handtekeningen welke, onverschillig om welke andere reden, de personen die die handtekeningen hebben geplaatst, of in wier naam zulks is geschied, niet mogen verbinden, zijn de verbintenissen van de andere

personen wier handtekeningen op de wisselbrief voorkomen, desniettemin geldig.

2. Ieder die zijn handtekening op een wisselbrief plaatst als vertegenwoordiger van een persoon voor wie hij niet de bevoegdheid had te handelen, is zelf krachtens de wisselbrief verbonden en heeft, betaald hebbende, dezelfde rechten als de beweerde vertegenwoordigde zou hebben gehad. Hetzelfde geldt ten aanzien van de vertegenwoordiger die zijn bevoegdheid heeft overschreden.

Artikel 186

1. De trekker staat in voor de acceptatie en voor de betaling.

2. Hij mag zijn verplichting voor de acceptatie in te staan uitsluiten; elke clausule waarbij hij de verplichting voor de betaling in te staan, uitsluit, wordt voor niet geschreven gehouden.

Artikel 187

Indien een wisselbrief, onvolledig ten tijde van de uitgifte, is volledig gemaakt in strijd met de aangegane overeenkomsten, mag de niet-naleving van die overeenkomsten niet worden tegengeworpen aan de houder, die de wissel te goeder trouw heeft verkregen.

Artikel 188

1. De trekker is verplicht, ter keuze van de nemer, de wisselbrief te stellen betaalbaar aan de nemer zelf of aan enige andere persoon, in beide gevallen aan order of zonder bijvoeging van order, dan wel met bijvoeging van een uitdrukking als bedoeld in artikel 189, tweede lid.

2. De trekker of degene voor wiens rekening de wisselbrief is getrokken, is verplicht zorg te dragen, dat de betrokkene ten vervaldage in handen hebbe het nodige fonds tot betaling, zelfs indien de wisselbrief bij een derde is betaalbaar gesteld, met dien verstande echter dat de trekker zelf in alle gevallen aan de houder en de vroegere endossanten persoonlijk verantwoordelijk blijft.

3. De betrokkene wordt geacht het nodige fonds in handen te hebben, indien hij bij het vervallen van de wisselbrief of op het tijdstip waarop ingevolge het derde lid van artikel 217 de houder regres kan nemen, aan de trekker of aan degene voor wiens rekening is getrokken, een opeisbare som schuldig is, ten minste gelijkstaande met het beloop van de wisselbrief.

TWEEDE AFDELING

Van het endossement

Artikel 189

1. Elke wisselbrief, ook die welke niet uitdrukkelijk aan order luidt, mag door middel van endossementen worden overgedragen.

2. Indien de trekker in de wisselbrief de woorden "niet aan order" of een soortgelijke uitdrukking heeft opgenomen, mag het stuk slechts worden overgedragen in de vorm en met de gevolgen van een gewone cessie. Een op zulk een wisselbrief geplaatst endossement geldt als een gewone cessie.

3. Het endossement mag worden gesteld zelfs ten voordele van de betrokkene, al of niet acceptant, van de trekker of van elke andere

wisselschuldenaar. Deze personen mogen de wisselbrief opnieuw endosseren.

4. Het endossement moet onvoorwaardelijk zijn. Elke daarin opgenomen voorwaarde wordt voor niet geschreven gehouden.

5. Het gedeeltelijke endossement is nietig.

6. Het endossement aan toonder geldt als endossement in blanco.

Artikel 190

1. Het endossement moet worden gesteld op de wisselbrief of op een daaraan vastgehecht blad (verlengstuk). Het moet worden ondertekend door de endossant.

2. Het endossement mag de geëndosseerde onvermeld laten of bestaan uit de enkele handtekening van de endossant (endossement in blanco). In het laatste geval moet het endossement, om geldig te zijn, op de rugzijde van de wisselbrief of op het verlengstuk worden gesteld.

Artikel 191

1. Door het endossement worden alle uit de wisselbrief voortvloeiende rechten overgedragen.

2. Indien het endossement in blanco is, mag de houder:

a. het blanco invullen, hetzij met zijn eigen naam, hetzij met de naam van een andere persoon;
b. de wisselbrief wederom in blanco of aan een andere persoon endosseren;
c. de wisselbrief aan een derde overgeven zonder het blanco in te vullen en zonder hem te endosseren.

Artikel 192

1. Tenzij het tegendeel bedongen is, staat de endossant in voor de acceptatie en voor de betaling.

2. Hij is bevoegd om een nieuw endossement te verbieden; in dat geval staat hij tegenover de personen aan wie de wisselbrief later is geëndosseerd, niet in voor de acceptatie en voor de betaling.

Artikel 193

1. Hij die een wisselbrief onder zich heeft, wordt beschouwd als de rechtmatige houder, indien hij van zijn recht doet blijken door een ononderbroken reeks van endossementen, zelfs indien het laatste endossement in blanco is gesteld. De doorgehaalde endossementen worden te dien aanzien voor niet geschreven gehouden. Indien een endossement in blanco door een ander endossement is gevolgd, wordt de ondertekenaar van dit laatste geacht de wisselbrief door een endossement in blanco verkregen te hebben.

2. Indien iemand, op welke wijze dan ook, het bezit van de wisselbrief heeft verloren, is de houder die van zijn recht doet blijken op de wijze, in het eerste lid aangegeven, niet verplicht de wisselbrief af te geven, die de wissel te goeder trouw heeft verkregen.

3. Zij die uit hoofde van de wisselbrief worden aangesproken, mogen de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot de trekker of tot vroegere houders, niet aan de houder tegenwerpen, tenzij deze bij de verkrijging van de wisselbrief desbewust ten nadele van de schuldenaar heeft gehandeld.

Artikel 194

1. Indien het endossement de vermelding bevat "waarde ter incassering", "ter incasso", "in lastgeving" of enige andere vermelding, met zich brengend een blote opdracht tot inning, mag de houder alle uit de wisselbrief voortvloeiende rechten uitoefenen, maar hij mag deze niet anders endosseren dan bij wege van lastgeving.
2. De wisselschuldenaren mogen in dat geval aan de houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen welke aan de endossant zouden mogen worden tegengeworpen.
3. De opdracht, vervat in een incasso-endossement, eindigt niet door de dood of door de latere onbekwaamheid van de lastgever.

Artikel 195

1. Indien een endossement de vermelding bevat "waarde tot zekerheid", "waarde tot pand" of enige andere vermelding welke inpandgeving met zich brengt, mag de houder alle uit de wisselbrief voortvloeiende rechten uitoefenen, maar een door hem gesteld endossement geldt slechts als endossement bij wege van lastgeving.
2. De wisselschuldenaren mogen de houder de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot de endossant, niet tegenwerpen, tenzij de houder bij de ontvangst van de wisselbrief desbewust ten nadele van de schuldenaar heeft gehandeld.

Artikel 196

1. Een endossement, gesteld na de vervaldag, heeft dezelfde gevolgen als een endossement, gesteld vóór de vervaldag. Echter heeft het endossement, gesteld na het protest van non-betaling of na het verstrijken van de termijn, voor het opmaken van het protest bepaald, slechts de gevolgen van een gewone cessie.
2. Behoudens tegenbewijs wordt het endossement zonder dagtekening geacht te zijn gesteld vóór het verstrijken van de termijn, voor het opmaken van het protest bepaald.

DERDE AFDELING

Van de acceptatie

Artikel 197

De wisselbrief mag tot de vervaldag door de houder of door iemand die hem enkel onder zich heeft, aan de betrokkene te zijner woonplaats ter acceptatie worden aangeboden.

Artikel 198

1. In elke wisselbrief mag de trekker, al dan niet met vaststelling van een termijn, bepalen, dat deze ter acceptatie moet worden aangeboden.
2. De trekker mag in de wisselbrief de aanbieding ter acceptatie verbieden, behoudens in wisselbrieven, betaalbaar bij een derde, of betaalbaar in een andere plaats dan die van het domicilie van de betrokkenen, of betaalbaar een zekere tijd na zicht.
3. De trekker is ook bevoegd om te bepalen, dat de aanbieding ter acceptatie niet mag plaats hebben vóór een bepaalde dag.
4. Tenzij de trekker heeft verklaard, dat de wisselbrief niet

vatbaar is voor acceptatie, mag elke endossant, al dan niet met vaststelling van een termijn, bepalen, dat hij ter acceptatie moet worden aangeboden.

Artikel 199

1. Wisselbrieven, betaalbaar een zekere tijd na zicht, moeten ter acceptatie worden aangeboden binnen een jaar na hun dagtekening.
2. De trekker mag deze termijn verkorten of verlengen.
3. De endossanten mogen deze termijnen verkorten.
4. De betrokkene mag verzoeken, dat hem een tweede aanbieding wordt gedaan de dag, volgende op de eerste. Belanghebbenden mogen zich er niet op beroepen, dat aan dit verzoek geen gevolg is gegeven, tenzij het verzoek in het protest is vermeld.
5. De houder is niet verplicht de ter acceptatie aangeboden wisselbrief aan de betrokkene af te geven.

Artikel 200

1. De acceptatie wordt op de wisselbrief gesteld. Zij wordt uitgedrukt door het woord "geaccepteerd" of door een soortgelijk woord; zij wordt door de betrokkene ondertekend. De enkele handtekening van de betrokkene, op de voorzijde van de wisselbrief gesteld, geldt als acceptatie.
2. Indien de wisselbrief betaalbaar is een zekere tijd na zicht of indien hij krachtens een uitdrukkelijk beding ter acceptatie moet worden aangeboden binnen een bepaalde termijn, moet de acceptatie als dagtekening inhouden de dag waarop zij is geschied, tenzij de houder die van de aanbieding eist. Bij gebreke van dagtekening moet de houder dit verzuim door een tijdig protest doen vaststellen, op straffe van verlies van zijn recht van regres op de endossanten en op de trekker die fonds heeft bezorgd.
3. De acceptatie is onvoorwaardelijk, maar de betrokkene mag haar beperken tot een gedeelte van de som.
4. Elke andere wijziging, door de acceptant met betrekking tot het in de wisselbrief vermelde aangebracht, geldt als weigering van acceptatie. De acceptant is echter gehouden overeenkomstig de inhoud van zijn acceptatie.

Artikel 201

1. Indien de trekker de wisselbrief op een andere plaats dan die van het domicilie van de betrokkene heeft betaalbaar gesteld, zonder een derde aan te wijzen bij wie de betaling moet worden gedaan, mag de betrokkene deze bij de acceptatie aanwijzen. Bij gebreke van zodanige aanwijzing wordt de acceptant geacht zich verbonden te hebben zelf te betalen op de plaats van betaling.
2. Indien de wisselbrief betaalbaar is aan het domicilie van de betrokkene, mag deze in de acceptatie een adres aanwijzen in dezelfde plaats waar de betaling moet worden gedaan.

Artikel 202

1. Door de acceptatie verbindt de betrokkene zich de wisselbrief op de vervaldag te betalen.
2. Bij gebreke van betaling heeft de houder, al ware hij de trekker, tegen de acceptant een rechtstreekse vordering uit de wisselbrief voortspruitend, voor al hetgeen mag worden gevorderd krachtens artikel

224, vierde en vijfde lid, en artikel 225.

3. Hij die het nodig fonds in handen heeft, bijzonderlijk bestemd tot de betaling van een getrokken wisselbrief, is, op straffe van schadevergoeding jegens de trekker, tot de acceptatie verplicht.

4. Belofte om een wisselbrief te zullen accepteren geldt niet als acceptatie, maar geeft aan de trekker een rechtsvordering tot schadevergoeding tegen de belover die weigert zijn belofte gestand te doen.

5. Deze schade bestaat in de kosten van protest en herwissel, indien de wisselbrief voor des trekkers eigen rekening was getrokken.

6. Indien de trekking voor rekening van een derde was gedaan, bestaat de schade in de kosten van protest en herwissel en in het beloop van hetgeen de trekker, uit hoofde van de bekomen toezegging van de belover, aan die derde op het krediet van de wisselbrief heeft voorgeschoten.

Artikel 203

1. De trekker is verplicht aan de betrokkene tijdig kennis of advies te geven van de door hem getrokken wisselbrief en, bij nalatigheid daarvan, gehouden tot vergoeding van de kosten, door weigering van acceptatie of betaling uit dien hoofde gevallen.

2. Indien de wisselbrief voor rekening van een derde is getrokken, is deze alleen daarvoor aan de acceptant verbonden.

Artikel 204

1. Indien de betrokkene zijn op de wisselbrief gestelde acceptatie heeft doorgehaald vóór de teruggave van de wisselbrief, wordt de acceptatie geacht te zijn geweigerd. Behoudens tegenbewijs wordt de doorhaling geacht te zijn geschied vóór de teruggave van de wisselbrief.

2. Indien echter de betrokkene van zijn acceptatie schriftelijk heeft doen blijken aan de houder of aan iemand wiens handtekening op de wisselbrief voorkomt, is hij tegenover deze gehouden overeenkomstig de inhoud van zijn acceptatie.

VIERDE AFDELING

Van het aval

Artikel 205

1. De betaling van een wisselbrief kan voor het geheel of een gedeelte van de wisselsom door een borgtocht (aval) worden verzekerd.

2. Deze borgtocht mag door een derde of zelfs door iemand wiens handtekening op de wisselbrief voorkomt, worden gegeven.

Artikel 206

1. Het aval wordt op de wisselbrief of op een verlengstuk gesteld.

2. Het wordt uitgedrukt door de woorden "goed voor aval" of door een soortgelijke uitdrukking; het wordt door de avalgever ondertekend.

3. De enkele handtekening van de avalgever, gesteld op de voorzijde van de wisselbrief, geldt als aval, behalve indien de handtekening die is van de betrokkene of van de trekker.

4. Het kan ook geschieden bij een afzonderlijk geschrift of bij een brief, vermeldende de plaats waar het is gegeven.

5. In het aval moet worden vermeld voor wie het is gegeven; bij gebreke hiervan wordt het geacht voor de trekker te zijn gegeven.

Artikel 207

1. De avalgever is op dezelfde wijze verbonden als degene voor wie het aval is gegeven.
2. Zijn verbintenis is geldig, zelfs indien, wegens een andere oorzaak dan een vormgebrek, de door hem gewaarborgde verbintenis nietig is.
3. Door te betalen verkrijgt de avalgever de rechten welke krachtens de wisselbrief kunnen worden uitgeoefend tegen degene voor wie het aval is gegeven en tegen degenen die tegenover deze krachtens de wisselbrief verbonden zijn.

VIJFDE AFDELING

Van de vervaldag

Artikel 208

1. Een wisselbrief mag worden getrokken:
- op zicht;
- op een zekere tijd na zicht;
- op een zekere tijd na dagtekening;
- op een bepaalde dag.

2. Wisselbrieven met anders bepaalde vervaldagen of in termijnen betaalbaar zijn nietig.

Artikel 209

1. De wisselbrief, getrokken op zicht, is betaalbaar bij de aanbieding. Hij moet ter betaling worden aangeboden binnen een jaar na zijn dagtekening. De trekker mag deze termijn verkorten of verlengen. De endossanten mogen deze termijnen verkorten.
2. De trekker mag voorschrijven, dat een wisselbrief niet ter betaling mag worden aangeboden vóór een bepaalde dag. In dat geval loopt de termijn van aanbieding van die dag af.

Artikel 210

1. De vervaldag van een wisselbrief, getrokken op een zekere tijd na zicht, wordt bepaald, hetzij door de dagtekening van de acceptatie, hetzij door die van het protest.
2. Bij gebreke van protest wordt de niet-gedagtekende acceptatie ten aanzien van de acceptant geacht te zijn gedaan op de laatste dag van de termijn, voor de aanbieding ter acceptatie voorgeschreven.

Artikel 211

1. De wisselbrief, getrokken op een of meer maanden na dagtekening of na zicht, vervalt op de overeenkomstige dag van de maand waarin de betaling moet worden gedaan. Bij gebreke van een overeenkomstige dag vervalt een zodanige wisselbrief op de laatste dag van die maand.
2. Bij een wisselbrief, getrokken op een of meer maanden en een halve maand na dagtekening of na zicht, worden eerst de gehele maanden gerekend.
3. Is de vervaldag bepaald op het begin, het midden (half janua-

ri, half februari enz.) of op het einde van een maand, dan wordt onder die uitdrukkingen verstaan: de eerste, de vijftiende, de laatste van die maand.

4. Onder de uitdrukkingen "acht dagen", "vijftien dagen", moet worden verstaan niet één of twee weken, maar een termijn van acht of van vijftien dagen.

5. De uitdrukking "halve maand" duidt een termijn van vijftien dagen aan.

Artikel 212

1. De vervaldag van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalde dag, in een plaats waar de tijdrekening een andere is dan die van de plaats van uitgifte, wordt geacht te zijn vastgesteld volgens de tijdrekening van de plaats van betaling.

2. De dag van uitgifte van een wisselbrief, getrokken tussen twee plaatsen met verschillende tijdrekening, en betaalbaar een zekere tijd na dagtekening, wordt herleid tot de overeenkomstige dag van de tijdrekening van de plaats van betaling en de vervaldag wordt dienovereenkomstig vastgesteld.

3. De termijnen van aanbieding van de wisselbrieven worden berekend overeenkomstig de bepalingen van het tweede lid.

4. Dit artikel is niet van toepassing, indien uit een in de wisselbrief opgenomen clausule of uit zijn bewoordingen een afwijkende bedoeling mag worden afgeleid.

ZESDE AFDELING

Van de betaling

Artikel 213

1. De houder van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalde dag of een zekere tijd na dagtekening of na zicht, moet deze ter betaling aanbieden, hetzij de dag waarop hij betaalbaar is, hetzij een der twee daaropvolgende werkdagen.

2. De aanbieding van een wisselbrief aan een verrekeningskamer geldt als aanbieding ter betaling. Bij landsbesluit worden de instellingen aangewezen, welke in de zin van deze titel als verrekeningskamers worden beschouwd.

3. Buiten het geval, in het tweede lid van artikel 241 vermeld, is de betrokkene, de wisselbrief betalende, bevoegd te vorderen, dat hem deze, van behoorlijke kwijting van de houder voorzien, wordt uitgeleverd.

4. De houder mag niet weigeren een gedeeltelijke betaling aan te nemen.

5. In geval van gedeeltelijke betaling mag de betrokkene vorderen, dat van die betaling op de wisselbrief melding wordt gemaakt en dat hem daarvoor kwijting wordt gegeven.

Artikel 214

1. De houder van een wisselbrief mag niet genoodzaakt worden vóór de vervaldag betaling te ontvangen.

2. De betrokkene die vóór de vervaldag betaalt, doet zulks op eigen verantwoordelijkheid.

3. Hij die op de vervaldag betaalt, is deugdelijk gekweten, mits er zijnerzijds geen bedrog plaats heeft of grove schuld aanwezig is.

Hij is gehouden de regelmatigheid van de reeks van endossementen, maar niet de handtekening van de endossanten te onderzoeken.

4. Indien hij, niet bevrijdend betaald hebbende, verplicht wordt ten tweede male te betalen, heeft hij verhaal op allen die de wissel niet te goeder trouw hebben verkregen.

Artikel 215

1. Een wisselbrief waarvan de betaling is bedongen in ander geld dan dat van de plaats van betaling, mag worden betaald in het geld van het land volgens zijn waarde op de vervaldag. Indien de schuldenaar in gebreke is, mag de houder te zijner keuze vorderen, dat de wisselsom betaald wordt in het geld van het land volgens de koers, hetzij van de vervaldag hetzij van de dag van betaling.

2. De waarde van het vreemde geld wordt bepaald volgens de gebruiken van de plaats van betaling. De trekker mag echter voorschrijven, dat het te betalen bedrag moet worden berekend volgens een in de wisselbrief voorgeschreven koers.

3. Het bovenstaande is niet van toepassing, indien de trekker heeft voorgeschreven, dat de betaling moet geschieden in een bepaald aangeduid geld (clausule van werkelijke betaling in vreemd geld).

4. Indien het bedrag van de wisselbrief is aangegeven in geld, hetwelk dezelfde benaming, maar een verschillende waarde heeft in het land van uitgifte en in dat van betaling, wordt men vermoed het geld van de plaats van betaling te hebben bedoeld.

Artikel 216

Bij gebreke van aanbieding ter betaling van de wisselbrief binnen de termijn, bij artikel 213, eerste lid, vastgesteld, heeft elke schuldenaar de bevoegdheid het bedrag te bevoegder plaatse in consignatie te geven, op kosten en onder verantwoordelijkheid van de houder.

ZEVENDE AFDELING

Van het recht van regres in geval van non-acceptatie of non-betaling

Artikel 217

De houder mag zijn recht van regres op de endossanten, de trekker en de andere wisselschuldenaren uitoefenen:
op de vervaldag: indien de betaling niet heeft plaats gehad;
zelfs vóór de vervaldag:
a. indien de acceptatie geheel of gedeeltelijk is geweigerd;
b. in geval van faillissement van de betrokkene, al of niet acceptant, en van het ogenblik af, waarop een hem verleende surséance van betaling is ingegaan;
c. in geval van faillissement van de trekker van een niet voor acceptatie vatbare wisselbrief.

Artikel 218

1. De weigering van acceptatie of van betaling moet worden vastgesteld bij authentieke akte (protest van non-acceptatie of van nonbetaling).

2. Het protest van non-acceptatie moet worden opgemaakt binnen de voor de aanbieding ter acceptatie vastgestelde termijnen. Indien, in

het geval bij artikel 199, vierde lid, voorzien, de eerste aanbieding heeft plaats gehad op de laatste dag van de termijn, mag het protest nog op de volgende dag worden gedaan.

3. Het protest van non-betaling van een wisselbrief, betaalbaar op een bepaalde dag of zekere tijd na dagtekening of na zicht, moet worden gedaan op één van de twee werkdagen, volgende op de dag waarop de wisselbrief betaalbaar is. Indien het een wisselbrief betaalbaar op zicht betreft, moet het protest worden gedaan overeenkomstig de bepalingen, bij het tweede lid vastgesteld voor het opmaken van het protest van non-acceptatie.

4. Het protest van non-acceptatie maakt de aanbieding ter betaling en het protest van non-betaling overbodig.

5. In geval van benoeming van bewindvoerders op verzoek van de betrokkene, al of niet acceptant, tot surséance van betaling mag de houder zijn recht van regres niet uitoefenen, dan nadat de wisselbrief ter betaling aan de betrokkene is aangeboden en protest is opgemaakt.

6. Indien de betrokkene, al of niet acceptant, is failliet verklaard, of indien de trekker van een wisselbrief welke niet vatbaar is voor acceptatie, is failliet verklaard, mag de houder voor de uitoefening van zijn recht van regres volstaan met overlegging van het vonnis waarbij het faillissement is uitgesproken.

Artikel 219

1. De betaling van een wisselbrief moet gevraagd en het daarop volgend protest gedaan worden ter woonplaats van de betrokkene.

2. Indien de wisselbrief getrokken is om in een andere aangewezen woonplaats of door een andere aangewezen persoon te worden betaald, moet de betaling gevraagd en het protest opgemaakt worden ter aangewezene woonplaats of aan de aangewezen persoon.

3. Wanneer degene die de wisselbrief moet betalen geheel onbekend of niet te vinden is, moet het protest gedaan worden aan een postkantoor in Aruba.

Artikel 220

1. De protesten, zo van non-acceptatie als van non-betaling, worden gedaan door een notaris, door de griffier van het gerecht in eerste aanleg of door een deurwaarder. Zij moeten vergezeld zijn van twee getuigen.

2. De protesten behelzen:

a. een letterlijk afschrift van de wisselbrief, van de acceptatie, van de endossementen, van het aval en van de adressen, daarop gesteld;
b. de vermelding, dat zij de acceptatie of de betaling aan de personen of ter plaatse, in artikel 219 gemeld, afgevraagd en niet bekomen hebben;
c. de vermelding van de opgegeven reden van non-acceptatie of non-betaling;
d. de aanmaning om het protest te tekenen en de redenen van weigering;
e. de vermelding, dat hij, notaris, griffier of deurwaarder, wegens die non-acceptatie of die non-betaling heeft geprotesteerd.

3. Indien het protest een vermiste wisselbrief betreft, volstaat, in plaats van het bepaalde in onderdeel a van het tweede lid, een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de inhoud van de wisselbrief.

4. De notarissen, griffiers of deurwaarders zijn verplicht, op straffe van schadevergoeding, afschrift van het protest te laten en hiervan melding in het afschrift te maken en hetzelve, naar orde destijds, in te schrijven in een bijzonder register, genummerd en gewaar-

merkt door de rechter in eerste aanleg van hun woonplaats, en om wijders, zulks begeerd wordende, een of meer afschriften van het protest aan de belanghebbenden te leveren.

5. Als protest van non-acceptatie, onderscheidenlijk van nonbetaling, geldt de door degene aan wie de acceptatie of de betaling wordt afgevraagd, met toestemming van de houder op de wisselbrief gestelde, gedagtekende en ondertekende verklaring, dat hij haar weigert, tenzij de trekker heeft aangetekend, dat hij een authentiek protest verlangt.

Artikel 221

1. De houder moet van de non-acceptatie of van de non-betaling kennis geven aan zijn endossant en aan de trekker binnen de vier werkdagen, volgende op de dag van het protest of, indien de wisselbrief getrokken is met de clausule zonder kosten, volgende op die van de aanbieding. Iedere endossant moet binnen de twee werkdagen, volgende op de dag van ontvangst van de kennisgeving, de door hem ontvangen kennisgeving aan zijn endossant mededelen met aanwijzing van de namen en adressen van degenen die de voorafgaande kennisgevingen hebben gedaan, en zo vervolgens, teruggaande tot de trekker. Deze termijnen lopen van de ontvangst van de voorafgaande kennisgeving af.

2. Indien overeenkomstig het eerste lid een kennisgeving is gedaan aan iemand wiens handtekening op de wisselbrief voorkomt, moet gelijke kennisgeving binnen dezelfde termijn aan diens avalgever worden gedaan.

3. Indien een endossant zijn adres niet of op onleesbare wijze heeft aangeduid, mag worden volstaan met kennisgeving aan de voorafgaande endossant.

4. Hij die een kennisgeving heeft te doen, kan zulks doen in iedere vorm, zelfs door enkele terugzending van de wisselbrief.

5. Hij moet bewijzen, dat hij de kennisgeving binnen de vastgestelde termijn heeft gedaan. Deze termijn wordt gehouden te zijn in acht genomen, wanneer een brief welke de kennisgeving behelst, binnen de genoemde termijn ter post is bezorgd.

6. Hij die de kennisgeving niet binnen de bovenvermelde termijn doet, stelt zich niet bloot aan verval van zijn recht; hij is, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade door zijn nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de schadevergoeding de wisselsom mag te boven gaan.

Artikel 222

1. De trekker, een endossant of een avalgever is bevoegd om, door de clausule "zonder kosten", "zonder protest" of een andere soortgelijke op de wisselbrief gestelde en ondertekende clausule, de houder van het opmaken van een protest van non-acceptatie of van non-betaling, ter uitoefening van zijn recht van regres, te ontslaan.

2. Deze clausule ontslaat de houder niet van de aanbieding van de wisselbrief binnen de voorgeschreven termijnen, noch van het doen van de kennisgevingen. Het bewijs van de niet inachtneming van de termijnen moet worden geleverd door degene die zich daarop tegenover de houder beroept.

3. Is de clausule door de trekker gesteld, dan heeft zij gevolgen ten aanzien van allen wier handtekeningen op de wisselbrief voorkomen; is zij door een endossant of door een avalgever gesteld, dan heeft zij gevolgen alleen voor deze endossant of voor deze avalgever. Indien de houder, ondanks de door de trekker gestelde clausule, toch protest

doet opmaken, zijn de kosten daarvan voor zijn rekening. Indien de clausule van een endossant of van een avalgever afkomstig is, mogen de kosten van het protest, indien dit is opgemaakt, op allen wier handtekeningen op de wisselbrief voorkomen, worden verhaald.

Artikel 223

1. Allen die een wisselbrief hebben getrokken, geaccepteerd, geëndosseerd of voor aval getekend, zijn hoofdelijk tegenover de houder verbonden. Bovendien is ook de derde voor wiens rekening de wisselbrief is getrokken en die de waarde daarvoor heeft genoten, jegens de houder aansprakelijk.
2. De houder kan deze personen, zowel ieder afzonderlijk als gezamenlijk, aanspreken zonder verplicht te zijn de volgorde waarin zij zich hebben verbonden, in acht te nemen.
3. Hetzelfde recht komt toe aan ieder wiens handtekening op de wisselbrief voorkomt, en die deze, ter voldoening aan zijn regresplicht, heeft betaald.
4. De vordering, ingesteld tegen één der wisselschuldenaren, belet niet de anderen aan te spreken, al hadden deze zich later verbonden dan de eerst aangesprokene.

Artikel 224

1. De houder van een geprotesteerde wisselbrief heeft in geen geval enig recht op het fonds dat de betrokkene van de trekker in handen heeft.
2. Indien de wisselbrief niet is geaccepteerd, behoren die penningen, bij faillissement van de trekker, aan diens boedel.
3. In geval van acceptatie blijft het fonds, tot het beloop van de wisselbrief, aan de betrokkene, behoudens de verplichting van deze om jegens de houder aan zijn acceptatie te voldoen.
4. De houder is bevoegd om van degene tegen wie hij zijn recht van regres uitoefent, te vorderen:
a. de som van de niet-geaccepteerde of niet betaalde wisselbrief met de rente, zo deze bedongen is;
b. de wettelijke interesten, te rekenen van de vervaldag, voor wissels die in Aruba uitgegeven en betaalbaar zijn, en een rente van zes ten honderd, te rekenen van de vervaldag, voor alle overige wissels;
c. de kosten van protest, die van de gedane kennisgevingen, alsmede de andere kosten.
5. Zo de uitoefening van het recht van regres vóór de vervaldag plaats heeft, wordt op de wisselsom een korting toegepast. Deze korting wordt berekend volgens het officiële disconto (bankdisconto), geldende ter woonplaats van de houder, op de dag van de uitoefening van het recht van regres.

Artikel 225

Hij die ter voldoening aan zijn regresplicht de wisselbrief heeft betaald, mag van degenen die tegen over hem regresplichtig zijn, vorderen:
a. het gehele bedrag dat hij betaald heeft;
b. de wettelijke interesten, te rekenen van de dag der betaling, voor wissels die in Aruba uitgegeven en betaalbaar zijn, en een rente van zes ten honderd, gerekend van de dag van de betaling, voor alle overige wissels;

c. de door hem gemaakte kosten.

Artikel 226

1. Elke wisselschuldenaar tegen wie het recht van regres wordt of mag worden uitgeoefend, is bevoegd om, tegen betaling ter voldoening aan zijn regresplicht, de afgifte te vorderen van de wisselbrief met het protest, alsmede een voor voldaan getekende rekening.

2. Elke endossant die ter voldoening aan zijn regresplicht de wisselbrief heeft betaald, mag zijn endossement en dat van de volgende endossanten doorhalen.

Artikel 227

Bij gedeeltelijke acceptatie is degene die ter voldoening aan zijn regresplicht het niet geaccepteerde gedeelte van de wisselsom heeft betaald, bevoegd te vorderen, dat die betaling op de wisselbrief wordt vermeld en dat hem daarvan kwijting wordt gegeven. De houder moet hem daarenboven uitleveren een voor eensluidend getekend afschrift van de wisselbrief, alsmede het protest, om hem de uitoefening van zijn verdere regresrechten mogelijk te maken.

Artikel 228

1. Ieder die een recht van regres mag uitoefenen, is, tenzij het tegendeel bedongen is, bevoegd om zich de vergoeding te bezorgen door middel van een nieuwe wisselbrief (herwissel), getrokken op zicht op één van degenen die tegenover hem regresplichtig zijn, en betaalbaar te diens woonplaats.

2. De herwissel omvat, behalve de bedragen in het vierde en vijfde lid van artikel 224 en in artikel 225 aangegeven, de bedragen van provisie en het zegel van de herwissel.

3. Indien de herwissel door de houder is getrokken, wordt het bedrag bepaald volgens de koers van een zichtwissel, getrokken van de plaats, waar de oorspronkelijke wisselbrief betaalbaar was, op de woonplaats van de regresplichtige. Indien de herwissel is getrokken door een endossant, wordt het bedrag bepaald volgens de koers van een zichtwissel, getrokken van de woonplaats van de trekker van de herwissel op de woonplaats van de regresplichtige.

Artikel 229

1. Na afloop van de termijnen vastgesteld:
- voor de aanbieding van een wisselbrief getrokken op zicht of zekere tijd na zicht;
- voor het opmaken van het protest van non-acceptatie of van non-betaling;
- voor de aanbieding ter betaling in geval van beding zonder kosten, vervalt het recht van de houder tegen de endossanten, tegen de trekker, en tegen de andere wisselschuldenaren, met uitzondering van de acceptant.

2. Bij gebreke van aanbieding ter acceptatie binnen de door de trekker voorgeschreven termijn, vervalt het recht van regres van de houder, zowel wegens non-betaling als wegens non-acceptatie, tenzij uit de bewoordingen van de wisselbrief blijkt, dat de trekker zich slechts heeft willen bevrijden van zijn verplichting, voor de acceptatie in te staan.

3. Indien de bepaling van een termijn voor de aanbieding in een

endossement is vervat, mag alleen de endossant daarop een beroep doen.

Artikel 230

1. De wisselbrief van non-acceptatie of van nonbetaling zijnde geprotesteerd, is niettemin de trekker, al ware het protest niet intijds gedaan, tot vrijwaring gehouden, tenzij hij bewees, dat de betrokkene op de vervaldag het nodige fonds tot betaling van de wisselbrief in handen had. Indien het vereiste fonds slechts gedeeltelijk aanwezig was, is de trekker voor het ontbrekende gehouden.

2. Was de wisselbrief niet geaccepteerd, dan is, in geval van niet tijdig protest, de trekker, op straffe van tot vrijwaring te zijn gehouden, verplicht de houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds, dat de betrokkene van hem ten vervaldage heeft in handen gehad, en zulks tot het beloop van de wisselbrief; en hij moet aan de houder, op diens kosten, de nodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de trekker in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, tenware deze mochten verkiezen de houder als schuldeiser voor het beloop van de wisselbrief toe te laten.

Artikel 231

1. Indien de aanbieding van de wisselbrief of het opmaken van het protest binnen de voorgeschreven termijnen wordt verhinderd door een onoverkomelijk beletsel (wettelijk voorschrift of ander geval van overmacht), worden deze termijnen verlengd.

2. De houder is verplicht van de overmacht onverwijld aan zijn endossant kennis te geven, en deze kennisgeving gedagtekend en ondertekend op de wisselbrief of op een verlengstuk te vermelden; voor het overige zijn de bepalingen van artikel 221 toepasselijk.

3. Na het ophouden van de overmacht moet de houder onverwijld de wisselbrief ter acceptatie of ter betaling aanbieden en, indien daartoe aanleiding bestaat, protest doen opmaken.

4. Indien de overmacht meer dan dertig dagen, gerekend van de vervaldag, aanhoudt, mag het recht van regres worden uitgeoefend zonder dat de aanbieding of het opmaken van protest nodig is.

5. Voor wisselbrieven, getrokken op zicht of op zekere tijd na zicht, loopt de termijn van dertig dagen van de dag waarop de houder, al ware het vóór het einde van de aanbiedingstermijn, van de overmacht aan zijn endossant heeft kennis gegeven; voor wisselbrieven, getrokken op zekere tijd na zicht, wordt de termijn van dertig dagen verlengd met de zichttermijn, in de wisselbrief aangegeven.

6. Feiten welke voor de houder of voor degene die hij met de aanbieding van de wisselbrief of met het opmaken van het protest belastte, van zuiver persoonlijke aard zijn, worden niet beschouwd als gevallen van overmacht.

ACHTSTE AFDELING

Van de tussenkomst

§ 1. Algemene bepaling

Artikel 232

1. De trekker, een endossant of een avalgever mag iemand aanwijzen om, in geval van nood, te accepteren of te betalen.

2. Onder de hierna vastgestelde voorwaarden mag de wisselbrief worden geaccepteerd of betaald door iemand die tussenkomt voor een schuldenaar, op wie recht van regres mag worden uitgeoefend.

3. De interveniënt mag een derde zijn, zelfs de betrokkene of een reeds krachtens de wisselbrief verbonden persoon, behalve de acceptant.

4. De interveniënt geeft binnen de termijn van twee werkdagen van zijn tussenkomst kennis aan degene voor wie hij tussenkwam. In geval van niet-inachtneming van die termijn is hij, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade, door zijn nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de schadevergoeding de wisselsom mag te boven gaan.

§ 2. Acceptatie bij tussenkomst

Artikel 233

1. De acceptatie bij tussenkomst mag plaats hebben in alle gevallen waarin de houder van een voor acceptatie vatbare wisselbrief vóór de vervaldag recht van regres mag uitoefenen.

2. Wanneer op de wisselbrief iemand is aangewezen om deze, in geval van nood, ter plaatse van betaling te accepteren of te betalen, mag de houder zijn recht tegen degene die de aanwijzing heeft gedaan, en tegen hen die daarna hun handtekeningen op de wisselbrief hebben geplaatst, niet vóór de vervaldag uitoefenen, tenzij hij de wisselbrief aan de aangewezen persoon heeft aangeboden en van diens weigering tot acceptatie protest is opgemaakt.

3. In de andere gevallen van tussenkomst mag de houder de acceptatie bij tussenkomst weigeren. Indien hij haar echter aanneemt, verliest hij zijn recht van regres, hetwelk hem vóór de vervaldag toekomt tegen degene voor wie de acceptatie is gedaan, en tegen hen die daarna hun handtekeningen op de wisselbrief hebben geplaatst.

4. De acceptatie bij tussenkomt wordt op de wisselbrief vermeld; zij wordt door de interveniënt ondertekend. Zij wijst aan voor wie zij is geschied; bij gebreke van die aanwijzing wordt zij geacht voor de trekker te zijn geschied.

Artikel 234

1. De acceptant bij tussenkomst is tegenover de houder en tegenover de endossanten die de wisselbrief hebben geëndosseerd na degene voor wie de tussenkomst is geschied, op dezelfde wijze als deze laatste verbonden.

2. Niettegenstaande de acceptatie bij tussenkomst zijn degenen voor wie zij werd gedaan, en degenen die tegenover dezen regresplichtig zijn, bevoegd om van de houder, indien daartoe aanleiding bestaat, tegen terugbetaling van de bij het vierde en vijfde lid van artikel 224 aangewezen som, de afgifte van de wisselbrief, van het protest en van een voor voldaan getekende rekening te vorderen.

§ 3. Betaling bij tussenkomst

Artikel 235

1. De betaling bij tussenkomst mag plaats hebben in alle gevallen waarin, hetzij op de vervaldag, hetzij vóór de vervaldag, de houder recht van regres heeft.

2. De betaling moet de gehele som belopen, welke degene voor wie

zij heeft plaats gehad, moest voldoen.

3. Zij moet plaats hebben uiterlijk op de dag volgende op de laatste dag, waarop het protest van non-betaling mag worden opgemaakt.

Artikel 236

1. Indien de wisselbrief is geaccepteerd door interveniënten wier domicilie ter plaatse van betaling is gevestigd, of indien personen wier domicilie in dezelfde plaats is gevestigd, zijn aangeduid om in geval van nood te betalen, moet de houder de wisselbrief aan al die personen aanbieden en, indien daartoe aanleiding bestaat, protest van non-betaling doen opmaken uiterlijk op de dag, volgende op de laatste dag waarop dit mag geschieden.

2. Bij gebreke van protest binnen die termijn zijn degene die het noodadres heeft gesteld, of voor wie de wisselbrief is geaccepteerd, en de latere endossanten van hun verbintenis bevrijd.

3. De houder die weigert de betaling bij tussenkomst aan te nemen, verliest zijn recht van regres op hen die daardoor zouden zijn bevrijd.

4. De betaling bij tussenkomst moet worden vastgesteld door een kwijting, geplaatst op de wisselbrief met aanwijzing van degene voor wie zij is gedaan. Bij gebreke van die aanwijzing wordt de betaling geacht voor de trekker te zijn gedaan.

5. De wisselbrief en het protest, indien dit is opgemaakt, moeten worden uitgeleverd aan hem die bij tussenkomst betaalt.

Artikel 237

1. Hij die bij tussenkomst betaalt, verkrijgt de rechten, uit de wisselbrief voortvloeiende, tegen degene voor wie hij heeft betaald, en tegen degenen die tegenover deze laatste krachtens de wisselbrief verbonden zijn. Hij mag echter de wisselbrief niet opnieuw endosseren.

2. De endossanten, volgende op degene voor wie de betaling heeft plaats gehad, zijn bevrijd.

3. Indien zich meer personen tot de betaling bij tussenkomst aanbieden, heeft de voorkeur de betaling welke het grootste aantal bevrijdingen teweegbrengt. De interveniënt die desbewust in strijd hiermede handelt, verliest zijn recht van regres tegen hen die anders zouden zijn bevrijd.

NEGENDE AFDELING

Van wisselexemplaren, wisselafschriften en vermiste wisselbrieven

§ 1. Wisselexemplaren

Artikel 238

1. De wisselbrief mag in meer gelijkluidende exemplaren worden getrokken.

2. Die exemplaren moeten in de tekst zelf van de titel worden genummerd, bij gebreke waarvan elk exemplaar wordt beschouwd als een afzonderlijke wisselbrief.

3. Iedere houder van een wisselbrief waarin niet is vermeld, dat deze in een enkel exemplaar getrokken is, mag op zijn kosten de levering van meer exemplaren vorderen. Te dien einde moet hij zich tot zijn onmiddellijke endossant wenden die verplicht is zijn medewerking te verlenen om zijn eigen endossant aan te spreken, en zo vervolgens,

teruggaande tot de trekker. De endossanten zijn verplicht de endossementen ook op de nieuwe exemplaren aan te brengen.

4. De betaling, op één der exemplaren gedaan, bevrijdt, ook al ware niet bedongen, dat die betaling de kracht van de andere exemplaren te niet doet. Echter blijft de betrokkene verbonden wegens elk geaccepteerd exemplaar dat hem niet is uitgeleverd.

5. De endossant die de exemplaren aan verschillende personen heeft overgedragen, alsook de latere endossanten zijn verbonden wegens alle exemplaren welke hun handtekening dragen, en welke niet zijn uitgeleverd.

Artikel 239

1. Hij die één der exemplaren ter acceptatie heeft gezonden, moet op de andere exemplaren de naam van de persoon aanwijzen, in wiens handen dat exemplaar zich bevindt. Deze is verplicht dit aan de rechtmatige houder van een ander exemplaar uit te leveren.

2. Weigert hij dit, dan mag de houder slechts zijn recht van regres uitoefenen, nadat hij door een protest heeft doen vaststellen:

a. dat het ter acceptatie gezonden exemplaar hem desgevraagd niet is uitgeleverd;
b. dat hij de acceptatie of de betaling op een ander exemplaar niet heeft kunnen verkrijgen.

§ 2. Wisselafschriften

Artikel 240

1. Elke houder van een wisselbrief heeft het recht daarvan afschriften te vervaardigen.

2. Het afschrift moet het oorspronkelijke nauwkeurig weergeven met de endossementen en alle andere vermeldingen, welke er op voorkomen. Het moet aangeven, waar het afschrift ophoudt.

3. Het kan worden geëndosseerd en voor aval getekend op dezelfde wijze en met dezelfde gevolgen als het oorspronkelijke.

4. Het afschrift moet degene in wiens handen het oorspronkelijke stuk zich bevindt, vermelden. Deze is verplicht het oorspronkelijke stuk aan de rechtmatige houder van het afschrift uit te leveren.

5. Weigert hij dit, dan mag de houder zijn recht van regres tegen hen die het afschrift hebben geëndosseerd of voor aval getekend, slechts uitoefenen, nadat hij door een protest heeft doen vaststellen, dat het oorspronkelijke stuk hem desgevraagd niet is uitgeleverd.

6. Indien na het laatste daarop geplaatste endossement, alvorens het afschrift is vervaardigd, het oorspronkelijk stuk de clausule draagt "van hier af geldt het endossement slechts op de copie", of enige andere soortgelijke clausule, is een nadien op het oorspronkelijk stuk geplaatst endossement nietig.

§ 3. Vermiste wisselbrieven

Artikel 241

1. Degene die een wisselbrief vermist, waarvan hij houder was, kan met inachtneming van artikel 49, derde lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba de betrokkene betaling vragen.

2. Degene die een wisselbrief vermist, waarvan hij houder was, maar die vervallen is, en die, zoveel nodig, heeft geprotesteerd, kan met inachtneming van artikel 49, derde lid, van Boek 6 van het Burger-

lijk Wetboek van Aruba zijn rechten alleen tegen de acceptant en tegen de trekker uitoefenen.

TIENDE AFDELING

Van veranderingen

Artikel 242

In geval van verandering van de tekst van een wisselbrief, zijn zij die daarna hun handtekeningen op de wisselbrief geplaatst hebben, volgens de veranderde tekst verbonden; zij die daarvoor hun handtekeningen op de wisselbrief geplaatst hebben, zijn verbonden volgens de oorspronkelijke tekst.

ELFDE AFDELING

Van verjaring

Artikel 243

1. Behoudens de bepalingen van de volgende leden gaat wisselschuld te niet door alle middelen van schuldbevrijding, bij het Burgerlijk Wetboek van Aruba aangewezen.
2. Alle rechtsvorderingen welke uit de wisselbrief tegen de acceptant voortspruiten, verjaren door een tijdsverloop van drie jaren, gerekend van de vervaldag.
3. De rechtsvorderingen van de houder tegen de endossanten en tegen de trekker verjaren door een tijdsverloop van een jaar, gerekend van de dagtekening van het tijdig opgemaakte protest of, in geval van de clausule zonder kosten, van de vervaldag.
4. De rechtsvorderingen van de endossanten tegen elkander en tegen de trekker verjaren door tijdsverloop van zes maanden, gerekend van de dag waarop de endossant ter voldoening aan zijn regresplicht de wisselbrief heeft betaald, of van de dag waarop hij zelf in rechte is aangesproken.
5. De in het tweede lid bedoelde verjaring mag niet worden ingeroepen door de acceptant, indien of voor zover hij fonds heeft ontvangen of zich ongerechtvaardigd zou hebben verrijkt; evenmin mag de in het derde en vierde lid bedoelde verjaring worden ingeroepen door de trekker, indien of voor zover hij geen fonds heeft bezorgd, noch door de trekker of de endossanten die zich ongerechtigd zouden hebben verrijkt; alles onverminderd het bepaalde bij artikel 306 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Artikel 244

1. De stuiting van de verjaring is slechts van kracht tegen degene, ten aanzien van wie de stuitingshandeling heeft plaats gehad.
2. Op de in artikel 243 bedoelde verjaringen is artikel 321, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba niet van toepassing; in de gevallen, bedoeld in artikel 321, eerste lid, onderdelen b en c, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, heeft de onbekwame of rechthebbende, wiens rechtsvordering is verjaard, verhaal op de wettelijk vertegenwoordiger of bewindvoerder.

TWAALFDE AFDELING

Algemene bepaling

Artikel 245

1. De betaling van een wisselbrief waarvan de vervaldag een wettelijke feestdag is, mag eerst worden gevorderd op de eerstvolgende werkdag. Evenzo mogen alle andere handelingen met betrekking tot wisselbrieven, met name de aanbieding ter acceptatie en het protest, niet plaats hebben dan op een werkdag.

2. Wanneer één van die handelingen moet worden verricht binnen een zekere termijn, waarvan de laatste dag een wettelijke feestdag is, wordt deze termijn verlengd tot de eerste werkdag, volgende op het einde van die termijn. De tussenliggende feestdagen zijn begrepen in de berekening van de termijn.

3. Als wettelijke feestdag in de zin van deze afdeling worden beschouwd:
- de zondag;
- de nieuwjaarsdag;
- de datum, vallende na de Carnavalsoptocht;
- de Goede Vrijdag;
- de Christelijke tweede Paasdag;
- de Hemelvaartsdag;
- de dag waarop de verjaardag van de Koning officieel wordt gevierd;
- de dag waarop de dag van de arbeid (1 mei) officieel wordt gevierd;
- de eerste en tweede Kerstdag;
- de datum 18 maart.

4. In de wettelijke of bij overeenkomst vastgestelde termijnen is niet begrepen de dag waarop deze termijnen beginnen te lopen.

5. Geen enkele respijtdag, noch wettelijke, noch rechterlijke, is toegestaan.

DERTIENDE AFDELING

Van orderbriefjes

Artikel 246

1. Het orderbriefje behelst:
a. hetzij de orderclausule, hetzij de benaming "orderbriefje" of "promesse aan order", opgenomen in de tekst zelf, en uitgedrukt in de taal waarin de titel is gesteld;
b. de onvoorwaardelijke belofte een bepaalde som te betalen;
c. de aanwijzing van de vervaldag;
d. die van de plaats waar de betaling moet geschieden;
e. de naam van degene aan wie of aan wiens order de betaling moet worden gedaan;
f. de vermelding van de dagtekening, alsmede van de plaats waar het orderbiljet is ondertekend;
g. de handtekening van hem die de titel uitgeeft (ondertekenaar).

2. De titel waarin één van de vermeldingen, in het eerste lid aangegeven, ontbreekt, geldt niet als orderbriefje, behoudens in de hieronder genoemde gevallen.

3. Het orderbriefje waarvan de vervaldag niet is aangewezen, wordt beschouwd als betaalbaar op zicht.

4. Bij gebreke van een bijzondere aanwijzing wordt de plaats van de ondertekening van de titel geacht te zijn de plaats van betaling en

tevens de plaats van het domicilie van de ondertekenaar.

5. Het orderbriefje dat de plaats van zijn ondertekening niet vermeldt, wordt geacht te zijn ondertekend in de plaats, aangegeven naast de naam van de ondertekenaar.

Artikel 247

1. Voor zover zij niet onverenigbaar zijn met de aard van het orderbriefje, zijn daarop toepasselijk de bepalingen over wisselbrieven betreffende:
- het endossement (artikelen 189-196);
- de vervaldag (artikelen 208-212);
- de betaling (artikelen 213-216);
- het recht van regres in geval van non-betaling (artikelen 217-226, 228-231);
- de betaling bij tussenkomst (artikelen 232, 235-237);
- de wisselafschriften (artikel 240);
- de vermiste wisselbrieven (artikel 241, eerste lid);
- de veranderingen (artikel 242);
- de verjaring (artikelen 243 en 244);
- de feestdagen, de berekening der termijnen en het verbod van respijtdagen (artikel 245).

2. Eveneens zijn op het orderbriefje toepasselijk de bepalingen betreffende de wisselbrief, betaalbaar bij een derde of in een andere plaats dan die van het domicilie van de betrokkene (artikelen 182 en 201), de renteclausule (artikel 183), de verschillen in de vermelding met betrekking tot de som welke moet worden betaald (artikel 184), de gevolgen van het plaatsen van een handtekening onder de omstandigheden bedoeld in artikel 185, eerste lid, die van de handtekening van een persoon die handelt zonder bevoegdheid, of die zijn bevoegdheid overschrijdt (artikel 185, tweede lid), en de wisselbrief in blanco (artikel 187).

3. Eveneens zijn op het orderbriefje toepasselijk de bepalingen, betreffende het aval (artikelen 205-207); indien overeenkomstig hetgeen is bepaald bij artikel 206, vijfde lid, het aval niet vermeldt voor wie het is gegeven, wordt het geacht voor rekening van de ondertekenaar van het orderbriefje te zijn gegeven.

Artikel 248

1. De ondertekenaar van een orderbriefje is op dezelfde wijze verbonden als de acceptant van een wisselbrief.

2. De orderbriefjes, betaalbaar zekere tijd na zicht, moeten ter tekening voor "gezien" aan de ondertekenaar worden aangeboden binnen de bij artikel 199, eerste, tweede of derde lid, vastgestelde termijn. De zichttermijn loopt van de dagtekening van het visum, hetwelk door de ondertekenaar op het orderbriefje moet worden geplaatst. De weigering van deze zijn visum te plaatsen, moet worden vastgesteld door een protest (artikel 200, tweede lid), van welks dagtekening de zichttermijn begint te lopen.

ZESDE TITEL

Van cheques en van promessen en kwitanties aan toonder

EERSTE AFDELING

Van de uitgifte en de vorm van de cheque

Artikel 249

1. De cheque behelst:
a. de benaming "cheque", opgenomen in de tekst zelf en uitgedrukt in de taal waarin de titel is gesteld;
b. de onvoorwaardelijke opdracht tot betaling van een bepaalde som;
c. de naam van degene die betalen moet (betrokkene);
d. de aanwijzing van de plaats waar de betaling moet geschieden;
e. de vermelding van de dagtekening, alsmede van de plaats waar de cheque is getrokken;
f. de handtekening van degene die de cheque uitgeeft (trekker).

2. De titel waarin één der vermeldingen in het eerste lid aangegeven ontbreekt, geldt niet als cheque, behoudens in de hieronder genoemde gevallen.

3. Bij gebreke van een bijzondere aanwijzing wordt de plaats, aangegeven naast de naam van de betrokkene, geacht te zijn de plaats van betaling. Indien meer plaatsen zijn aangegeven naast de naam van de betrokkene, is de cheque betaalbaar in de eerstaangegeven plaats.

4. Bij gebreke van die aanwijzingen of van iedere andere aanwijzing is de cheque betaalbaar in de plaats waar het hoofdkantoor van de betrokkene is gevestigd.

5. De cheque welke niet de plaats aanwijst, waar zij is getrokken, wordt geacht te zijn ondertekend in de plaats, aangegeven naast de naam van de trekker.

Artikel 250

1. De cheque moet worden getrokken op een bankier die fonds onder zich heeft ter beschikking van de trekker, en krachtens een uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst, volgens welke de trekker het recht heeft per cheque over dat fonds te beschikken. In geval van niet-inachtneming van die voorschriften blijft de titel echter als cheque geldig.

2. De cheque mag niet worden geaccepteerd. Een vermelding van acceptatie, op de cheque gesteld, wordt voor niet geschreven gehouden.

Artikel 251

1. De cheque mag betaalbaar worden gesteld:
- aan een met name genoemde persoon, met of zonder uitdrukkelijke clausule "aan order";
- aan een met name genoemde persoon, met de clausule "niet aan order" of een soortgelijke clausule;
- aan toonder.

2. De cheque, betaalbaar gesteld aan een met name genoemde persoon, met de vermelding "of aan toonder" of een soortgelijke uitdrukking, geldt als cheque aan toonder.

3. De cheque zonder vermelding van de nemer geldt als cheque aan toonder.

4. De cheque mag aan de order van de trekker luiden.

5. De cheque mag worden getrokken voor rekening van een derde. De trekker wordt geacht voor eigen rekening te hebben getrokken, indien uit de cheque of uit de adviesbrief niet blijkt, voor wiens rekening zulks is geschied.

6. De cheque mag op de trekker zelf getrokken worden.

Artikel 252

1. Wanneer de trekker op de cheque de vermelding "waarde ter incassering", "ter incasso", "in lastgeving" of enige andere vermelding, met zich brengend een blote opdracht tot inning, heeft geplaatst, is de nemer bevoegd alle uit de cheque voortvloeiende rechten uit te oefenen, maar hij mag deze niet anders overdragen dan bij wege van lastgeving.

2. Bij een zodanige cheque kunnen de chequeschuldenaren aan de houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan de trekker zouden kunnen worden tegengeworpen.

3. De opdracht, vervat in een incasso-cheque, eindigt niet door de dood of door de latere onbekwaamheid van de lastgever.

Artikel 253

Een in de cheque opgenomen renteclausule wordt voor niet geschreven gehouden.

Artikel 254

1. De cheque mag betaalbaar zijn aan de woonplaats van een derde, hetzij in de plaats waar de betrokkene zijn domicilie heeft, hetzij in een andere plaats.

2. De cheque waarvan het bedrag voluit in letters en tevens in cijfers is geschreven, geldt, in geval van verschil, ten belope van de som, voluit in letters geschreven.

3. De cheque waarvan het bedrag meermalen is geschreven, hetzij voluit in letters, hetzij in cijfers, geldt, in geval van verschil, slechts ten belope van de kleinste som.

Artikel 255

1. Indien de cheque handtekeningen bevat van personen die onbekwaam zijn zich door middel van een cheque te verbinden, valse handtekeningen of handtekeningen van verdichte personen, of handtekeningen welke, onverschillig om welke andere reden de personen die die handtekeningen hebben geplaatst, of in wier naam zulks is geschied, niet kunnen verbinden, zijn de verbintenissen van de andere personen wier handtekeningen op de cheque voorkomen, desniettemin geldig.

2. Ieder die zijn handtekening op een cheque plaatst als vertegenwoordiger van een persoon voor wie hij niet de bevoegdheid had te handelen, is zelf krachtens de cheque verbonden en heeft, betaald hebbende, dezelfde rechten als de beweerde vertegenwoordigde zou hebben gehad. Hetzelfde geldt ten aanzien van de vertegenwoordiger die zijn bevoegdheid heeft overschreden.

Artikel 256

1. De trekker staat in voor de betaling. Elke clausule waarbij hij deze verplichting uitsluit, wordt voor niet geschreven gehouden.

2. Indien een cheque, onvolledig ten tijde der uitgifte, is vol-

ledig gemaakt in strijd met de aangegane overeenkomsten mag de niet-naleving van die overeenkomsten niet worden tegengeworpen aan de houder, die de cheque te goeder trouw heeft verkregen.

3. De trekker of degene voor wiens rekening de cheque is getrokken, is verplicht zorg te dragen, dat het nodige fonds tot betaling op de dag van de aanbieding in handen van de betrokkene zij, zelfs indien de cheque bij een derde is betaalbaar gesteld, onverminderd de verplichting van de trekker overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid.

4. De betrokkene wordt geacht het nodige fonds in handen te hebben, indien hij bij de aanbieding van de cheque aan de trekker of aan degene voor wiens rekening is getrokken, een opeisbare som schuldig is, ten minste gelijkstaande met het beloop van de cheque.

TWEEDE AFDELING

Van de overdracht

Artikel 257

1. De cheque welke betaalbaar is gesteld aan een met name genoemde persoon met of zonder uitdrukkelijke clausule "aan order", mag door middel van endossement worden overgedragen.

2. De cheque welke betaalbaar is gesteld aan een met name genoemde persoon met de clausule "niet aan order" of een soortgelijke clausule, mag slechts worden overgedragen in de vorm en met de gevolgen van een gewone cessie. Een op zulk een cheque geplaatst endossement geldt als een gewone cessie.

3. Het endossement mag worden gesteld zelfs ten voordele van de trekker of van iedere andere chequeschuldenaar. Deze personen zijn bevoegd de cheque opnieuw te endosseren.

Artikel 258

1. Het endossement moet onvoorwaardelijk zijn. Elke daarin opgenomen voorwaarde wordt voor niet geschreven gehouden.

2. Het gedeeltelijk endossement is nietig. Eveneens is nietig het endossement van de betrokkene.

3. Het endossement aan toonder geldt als endossement in blanco.

4. Het endossement aan de betrokkene geldt slechts als kwijting, behoudens wanneer de betrokkene meer kantoren heeft, en wanneer het endossement is gesteld ten voordele van een ander kantoor dan dat waarop de cheque is getrokken.

5. Het endossement moet gesteld worden op de cheque of op een vastgehecht blad (verlengstuk). Het moet worden ondertekend door de endossant.

6. Het endossement kan de geëndosseerde onvermeld laten of bestaan uit de enkele handtekening van de endossant (endossement in blanco). In het laatste geval moet het endossement, om geldig te zijn, op de rugzijde van de cheque of op het verlengstuk worden gesteld.

Artikel 259

1. Door het endossement worden alle uit de cheque voortvloeiende rechten overgedragen.

2. Indien het endossement in blanco is, is de houder bevoegd om:

a. het blanco in te vullen, hetzij met zijn eigen naam hetzij met de naam van een andere persoon;

b. de cheque wederom in blanco of aan een andere persoon te endosseren;
c. de cheque aan een derde over te geven zonder het blanco in te vullen en zonder haar te endosseren.

3. Tenzij het tegendeel bedongen is, staat de endossant in voor de betaling.

4. Hij is bevoegd om een nieuw endossement te verbieden; maakt hij van die bevoegdheid gebruik, dan staat hij tegenover de personen aan wie de cheque later is geëndosseerd, niet in voor de betaling.

Artikel 260

1. Hij die een door endossement overdraagbare cheque onder zich heeft, wordt beschouwd als de rechtmatige houder, indien hij van zijn recht doet blijken door een ononderbroken reeks van endossementen, zelfs indien het laatste endossement in blanco is gesteld. De doorgehaalde endossementen worden te dien aanzien voor niet geschreven gehouden. Wanneer een endossement in blanco door een ander endossement is gevolgd, wordt de ondertekenaar van dit laatste geacht de cheque door het endossement in blanco verkregen te hebben.

2. Een op een cheque aan toonder voorkomend endossement maakt de endossant verantwoordelijk overeenkomstig de bepalingen, betreffende het recht van regres; het maakt overigens de titel niet tot een cheque aan order.

Artikel 261

Indien iemand, op welke wijze dan ook, het bezit van de cheque heeft verloren, is de houder in wiens handen de cheque zich bevindt, niet verplicht de cheque af te geven, indien hij deze te goeder trouw heeft verkregen, en zulks onverschillig of het betreft een cheque aan toonder dan wel een voor endossement vatbare cheque ten aanzien van welke de houder op de wijze, in het eerste lid van artikel 260 voorzien, van zijn recht doet blijken.

Artikel 262

1. Zij die uit hoofde van de cheque worden aangesproken, mogen de verweermiddelen, gegrond op hun persoonlijke verhouding tot de trekker of tot vroegere houders, niet aan de houder tegenwerpen, tenzij deze bij de verkrijging van de cheque desbewust ten nadele van de schuldenaar heeft gehandeld.

2. Indien het endossement de vermelding bevat "waarde ter incassering", "ter incasso", "in lastgeving" of enige andere vermelding, met zich brengend een blote opdracht tot inning, mag de houder alle uit de cheque voortvloeiende rechten uitoefenen, maar hij mag deze niet anders endosseren dan bij wege van lastgeving.

3. De chequeschuldenaren mogen in dat geval aan de houder slechts de verweermiddelen tegenwerpen, welke aan de endossant zouden mogen worden tegengeworpen.

4. De opdracht, vervat in een incasso-endossement, eindigt niet door de dood of door de latere onbekwaamheid van de lastgever.

Artikel 263

1. Het endossement, na het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring of na het einde van de aanbiedingstermijn op de cheque gesteld, heeft slechts de gevolgen van een gewone cessie.

2. Behoudens tegenbewijs, wordt het endossement zonder dagtekening geacht te zijn gesteld vóór het protest of de daarmede gelijkstaande verklaringen, of vóór het verstrijken van de in het eerste lid bedoelde termijn.

DERDE AFDELING

Van het aval

Artikel 264

1. De betaling van de cheque mag zowel voor haar gehele bedrag als voor een gedeelte daarvan door een borgtocht (aval) worden verzekerd.
2. Deze borgtocht mag door een derde, behalve door de betrokkene, of zelfs door iemand wiens handtekening op de cheque voorkomt, worden gegeven.

Artikel 265

1. Het aval wordt op de cheque of op een verlengstuk gesteld.
2. Het wordt uitgedrukt door de woorden "goed voor aval" of door een soortgelijke uitdrukking; het wordt door de avalgever ondertekend.
3. De enkele handtekening van de avalgever, gesteld op de voorzijde van de cheque, geldt als aval, behalve indien de handtekening die is van de trekker.
4. Het kan ook geschieden bij een afzonderlijk geschrift of bij een brief, vermeldende de plaats waar het is gegeven.
5. In het aval moet worden vermeld, voor wie het is gegeven. Bij gebreke hiervan wordt het geacht voor de trekker te zijn gegeven.

Artikel 266

1. De avalgever is op dezelfde wijze verbonden als degene voor wie het aval is gegeven.
2. Zijn verbintenis is geldig, zelfs indien wegens een andere oorzaak dan een vormgebrek de door hem gewaarborgde verbintenis nietig is.
3. Door te betalen verkrijgt de avalgever de rechten welke krachtens de cheque kunnen worden uitgeoefend tegen degene, voor wie het aval is gegeven en tegen degene die tegenover deze krachtens de cheque verbonden zijn.

VIERDE AFDELING

Van de aanbieding en van de betaling

Artikel 267

1. De cheque is betaalbaar op zicht. Elke vermelding van het tegendeel wordt voor niet geschreven gehouden.
2. De cheque welke ter betaling wordt aangeboden vóór de dag, vermeld als datum van uitgifte, is betaalbaar op de dag van de aanbieding.

Artikel 268

1. De cheque welke in hetzelfde land uitgegeven en betaalbaar is,

moet binnen de termijn van acht dagen ter betaling worden aangeboden. Indien echter uit de cheque zelf blijkt, dat zij bestemd is om in een ander land te circuleren, wordt deze termijn verlengd, hetzij tot dertig, hetzij tot zeventig dagen, al naar gelang zij bestemd was in hetzelfde of in een ander werelddeel te circuleren.

2. De cheque, uitgegeven in Aruba en betaalbaar in Nederland, Curaçao of in Sint Maarten, of omgekeerd, moet ter betaling aangeboden worden binnen de tijd van zeventig dagen.

3. De cheque welke uitgegeven is in een ander land dan dat waar zij betaalbaar is, moet worden aangeboden binnen een termijn, hetzij van dertig dagen, hetzij van zeventig dagen, naar gelang de plaats van uitgifte en de plaats van betaling gelegen zijn in hetzelfde of in een ander werelddeel.

4. De bovengenoemde termijnen beginnen te lopen van de dag, op de cheque als datum van uitgifte vermeld.

Artikel 269

De dag van uitgifte van een cheque, getrokken tussen twee plaatsen met verschillende tijdrekening, wordt herleid tot de overeenkomstige dag van de tijdrekening van de plaats van betaling.

Artikel 270

1. De aanbieding aan een verrekeningskamer geldt als aanbieding ter betaling.

2. Bij landsbesluit worden de instellingen aangewezen, welke in de zin van deze titel als verrekeningskamers worden beschouwd.

Artikel 271

1. De herroeping van de cheque is slechts van kracht na het einde van de termijn van aanbieding.

2. Indien een herroeping niet plaats heeft, is de betrokkene bevoegd zelfs na het einde van die termijn te betalen.

3. Noch de dood van de trekker, noch zijn na de uitgifte opgekomen onbekwaamheid is van invloed op de gevolgen van de cheque.

Artikel 272

1. Buiten het geval, in het eerste lid van artikel 287 vermeld, is de betrokkene, de cheque betalende, bevoegd te vorderen, dat hem deze, van behoorlijke kwijting van de houder voorzien, wordt uitgeleverd.

2. De houder mag niet weigeren een gedeeltelijke betaling aan te nemen.

3. In geval van gedeeltelijke betaling mag de betrokkene vorderen, dat van die betaling op de cheque melding wordt gemaakt, en dat hem daarvoor kwijting wordt gegeven.

4. De betrokkene die een door endossement overdraagbare cheque betaalt, is gehouden de regelmatigheid van de reeks van endossementen, maar niet de handtekening der endossanten te onderzoeken.

5. Indien hij, niet bevrijdend betaald hebbende, verplicht wordt ten tweede male te betalen, heeft hij verhaal op allen die de cheque niet te goeder trouw hebben verkregen.

Artikel 273

1. Een cheque waarvan de betaling is bedongen in ander geld dan dat van de plaats van betaling, mag binnen de termijn van aanbieding worden betaald in het geld van het land volgens zijn waarde op de dag van betaling. Indien de betaling niet heeft plaats gehad bij de aanbieding, is de houder te zijner keuze bevoegd te vorderen, dat de chequesom voldaan wordt in het geld van het land, volgens de koers, hetzij van de dag van aanbieding, hetzij van de dag van betaling.

2. De waarde van het vreemde geld wordt bepaald volgens de gebruiken van de plaats van betaling. De trekker mag echter voorschrijven, dat het te betalen bedrag moet worden berekend volgens een in de cheque voorgeschreven koers.

3. Het bovenstaande is niet van toepassing, indien de trekker heeft voorgeschreven, dat de betaling moet geschieden in een bepaald aangeduid geld (clausule van werkelijke betaling in vreemd geld).

4. Indien het bedrag van de cheque is aangegeven in geld hetwelk dezelfde benaming, maar een verschillende waarde heeft in het land van uitgifte en in dat van betaling, wordt men vermoed het geld van de plaats van betaling te hebben bedoeld.

VIJFDE AFDELING

Van de gekruiste cheque en van de verrekeningscheque

Artikel 274

1. De trekker of de houder van een cheque is bevoegd deze te kruisen met de in artikel 275 genoemde gevolgen.

2. De kruising geschiedt door het plaatsen van twee evenwijdige lijnen op de voorzijde van de cheque. Zij kan algemeen zijn of bijzonder.

3. De kruising is algemeen, indien zij tussen de twee lijnen geen enkele aanwijzing bevat of wel de vermelding "bankier" of een soortgelijk woord; zij is bijzonder, indien de naam van een bankier voorkomt tussen de twee lijnen.

4. De algemene kruising mag worden veranderd in een bijzondere, maar de bijzondere kruising mag niet worden veranderd in een algemene.

5. De doorhaling van de kruising of van de naam van de aangewezen bankier wordt geacht niet te zijn geschied.

Artikel 275

1. De betrokkene mag een cheque met algemene kruising slechts betalen aan een bankier of aan een cliënt van de betrokkene.

2. De betrokkene mag een cheque met bijzondere kruising slechts betalen aan de aangewezen bankier of, indien deze de betrokkene is, slechts aan een van zijn cliënten. Echter is de aangegeven bankier bevoegd de cheque ter incassering aan een andere bankier over te dragen.

3. Een bankier mag een gekruiste cheque slechts in ontvangst nemen van een van zijn cliënten of van een andere bankier. Hij mag haar niet innen voor rekening van andere personen dan van deze.

4. De betrokkene mag een cheque welke meer dan één bijzondere kruising draagt, slechts betalen, indien er niet meer dan twee kruisingen zijn, waarvan de éne strekt tot inning door een verrekeningskamer.

5. De betrokkene of de bankier die de bovenstaande bepalingen

niet naleeft, is verantwoordelijk voor de schade tot beloop van het bedrag van de cheque.

Artikel 276

1. De trekker, alsmede de houder van een cheque, kan verbieden, dat deze in baar geld betaald wordt door op de voorzijde in schuinse richting te vermelden "in rekening te brengen" of een soortgelijke uitdrukking op te nemen.

2. In dat geval mag de cheque de betrokkene slechts aanleiding geven tot een boeking (rekening-courant, giro of schuldvergelijking). De boeking geldt als betaling.

3. De doorhaling van de vermelding "in rekening te brengen" wordt geacht niet te zijn geschied.

4. De betrokkene die de bovenstaande bepalingen niet naleeft, is verantwoordelijk voor de schade tot beloop van het bedrag van de cheque.

ZESDE AFDELING

Van het recht van regres in geval van non-betaling

Artikel 277

De houder mag zijn recht van regres uitoefenen op de endossanten, de trekker en de andere chequeschuldenaren, indien de cheque, tijdig aangeboden, niet wordt betaald, en indien de weigering van betaling wordt vastgesteld:

a. hetzij door authentieke akte (protest);
b. hetzij door een verklaring van de betrokkene, gedagtekend en geschreven op de cheque, onder vermelding van de dag van aanbieding;
c. hetzij door een gedagtekende verklaring van een verrekeningskamer, waarbij vastgesteld wordt, dat de cheque tijdig aangeboden en niet betaald is.

Artikel 278

1. Indien de non-betaling van de cheque door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring is vastgesteld, is niettemin de trekker, al ware het protest niet intijds gedaan of de met protest gelijkstaande verklaring niet intijds afgegeven, tot vrijwaring gehouden, tenzij hij bewees, dat de betrokkene op de dag van de aanbieding het nodig fonds tot betaling van de cheque in handen had. Indien het vereiste fonds slechts gedeeltelijk aanwezig was, is de trekker voor het ontbrekende gehouden.

2. In geval van niet tijdig protest of niet tijdige met protest gelijkstaande verklaring is de trekker op straffe van tot vrijwaring te zijn gehouden, verplicht aan de houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds dat de betrokkene van hem op de dag van de aanbieding heeft in handen gehad, en zulks tot het beloop van de cheque; en hij moet aan de houder, op diens kosten, de nodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de trekker in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, ten ware deze mochten verkiezen de houder als schuldeiser, voor het beloop van de cheque, toe te laten.

Artikel 279

1. Het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring moet worden gedaan vóór het einde van de termijn van aanbieding.

2. Indien de aanbieding plaats heeft op de laatste dag van de termijn, mag het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring op de eerstvolgende werkdag worden gedaan.

3. De betaling van een cheque moet gevraagd en het daaropvolgend protest gedaan worden ter woonplaatse van de betrokkene.

4. Indien de cheque getrokken is om in een andere aangewezen woonplaats of door een andere aangewezen persoon in Aruba te worden betaald, moet de betaling gevraagd en het protest opgemaakt worden ter aangewezen woonplaats of aan de aangewezen persoon.

5. Wanneer degene die de cheque moet betalen, geheel onbekend of niet te vinden is, moet het protest gedaan worden aan het postkantoor. Hetzelfde moet plaats hebben, indien een cheque is getrokken om buiten Aruba te worden betaald en de woonplaats waar de betaling moet geschieden, niet is aangewezen.

Artikel 280

1. Het protest van non-betaling wordt gedaan door een notaris, door de griffier van het gerecht in eerste aanleg of door een deurwaarder, vergezeld van twee getuigen.

2. Het protest behelst:

a. een letterlijk afschrift van de cheque, van de endossementen, van het aval en van de adressen, daarop gesteld;
b. de vermelding, dat zij de betaling aan de personen of ter plaatse, in artikel 279 gemeld, afgevraagd en niet bekomen hebben;
c. de vermelding van de opgegeven reden van non-betaling;
d. de aanmaning om het protest te tekenen en de redenen van weigering;
e. de vermelding, dat hij, notaris, griffier of deurwaarder wegens die non-betaling heeft geprotesteerd.

3. Indien het protest een vermiste cheque betreft, volstaat, in plaats van het bepaalde in onderdeel a van het tweede lid, een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van de inhoud der cheque.

4. De notaris, de griffier of de deurwaarder is verplicht, op straffe van schadevergoeding, afschrift van het protest te laten, en hiervan melding in het afschrift te maken en hetzelve, naar orde destijds, in te schrijven in een bijzonder register, genummerd en gewaarmerkt door de rechter in eerste aanleg, en om wijders, zulks begeerd wordende, een of meer afschriften van het protest aan de belanghebbenden te leveren.

Artikel 281

1. De houder moet van de non-betaling kennis geven aan zijn endossant en aan de trekker binnen de vier werkdagen, volgende op de dag van het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring, en, indien de cheque getrokken is met de clausule zonder kosten, volgende op die van de aanbieding.

2. Elke endossant moet binnen de twee werkdagen, volgende op de dag van ontvangst van de kennisgeving, de door hem ontvangen kennisgeving aan zijn endossant mededelen, met aanwijzing van de namen en adressen van degenen die de voorafgaande kennisgevingen hebben gedaan, en zo vervolgens, teruggaande tot de trekker. Deze termijnen lopen van de ontvangst van de voorafgaande kennisgeving af.

3. Indien overeenkomstig het tweede lid een kennisgeving is ge-

daan door iemand wiens handtekening op de cheque voorkomt, moet gelijke kennisgeving binnen dezelfde termijn aan diens avalgever worden gedaan.

4. Indien een endossant zijn adres niet of op onleesbare wijze heeft aangeduid, mag worden volstaan met kennisgeving aan de voorafgaande endossant.

5. Hij die een kennisgeving heeft te doen, is bevoegd zulks te doen in iedere vorm, zelfs door enkele terugzending van de cheque.

6. Hij moet bewijzen, dat hij de kennisgeving binnen de vastgestelde termijn heeft gedaan. Deze termijn wordt gehouden te zijn in acht genomen, wanneer een brief welke de kennisgeving behelst, binnen de genoemde termijn ter post is bezorgd.

7. Hij die de kennisgeving niet binnen de bovenvermelde termijn doet, stelt zich niet bloot aan verval van zijn recht; hij is, indien daartoe aanleiding bestaat, verantwoordelijk voor de schade door zijn nalatigheid veroorzaakt, zonder dat echter de schadevergoeding de chequesom mag te boven gaan.

Artikel 282

1. De trekker, een endossant of een avalgever is bevoegd om door de clausule "zonder kosten", "zonder protest" of een andere soortgelijke op de cheque gestelde en ondertekende clausule, de houder van het opmaken van een protest of een daarmede gelijkstaande verklaring ter uitoefening van zijn recht van regres te ontslaan.

2. Deze clausule ontslaat de houder niet van de aanbieding van de cheque binnen de voorgeschreven termijnen, noch van het doen van de kennisgevingen. Het bewijs van de niet-inachtneming van de termijnen moet worden geleverd door degene die zich daarop tegenover de houder beroept.

3. Heeft de trekker de clausule gesteld, dan heeft zij gevolgen ten aanzien van allen wier handtekeningen op de cheque voorkomen; heeft een endossant of een avalgever haar gesteld, dan heeft zij gevolgen alleen voor deze endossant of avalgever. Indien de houder, ondanks de door de trekker gestelde clausule, toch de weigering van betaling doet vaststellen door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring, zijn de kosten daarvan voor zijn rekening. Indien de clausule van een endossant of een avalgever afkomstig is, mogen de kosten van het protest of van de daarmede gelijkstaande verklaring, indien een akte van die aard is opgesteld, op allen wier handtekeningen op de cheque voorkomen, worden verhaald.

Artikel 283

1. Allen die uit hoofde van een cheque verbonden zijn, zijn hoofdelijk jegens de houder verbonden. Bovendien is ook de derde voor wiens rekening de cheque is getrokken, en die de waarde daarvoor heeft genoten, jegens de houder aansprakelijk.

2. De houder is bevoegd om deze personen, zowel ieder afzonderlijk als gezamenlijk, aan te spreken, zonder verplicht te zijn de volgorde waarin zij zich hebben verbonden, in acht te nemen.

3. Hetzelfde recht komt toe aan ieder wiens handtekening op de cheque voorkomt, en die deze, ter voldoening aan zijn regresplicht, heeft betaald.

4. De vordering, ingesteld tegen één der chequeschuldenaren, belet niet de anderen aan te spreken, al hadden dezen zich later verbonden dan de eerst aangesprokene.

Artikel 284

1. De houder van een cheque waarvan de non-betaling door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring is vastgesteld, heeft in geen geval enig recht op het fonds, dat de betrokkene van de trekker in handen heeft.

2. Bij faillissement van de trekker behoren die penningen aan diens boedel.

3. De houder is bevoegd om van degene tegen wie hij zijn recht van regres uitoefent, te vorderen:

a. de som van de niet betaalde cheque;
b. de wettelijke interesten, te rekenen van de dag der aanbieding voor cheques die in Aruba uitgegeven en betaalbaar zijn, en een rente van zes ten honderd, gerekend van de dag van de aanbieding voor alle overige cheques;
c. de kosten van protest of van de daarmede gelijkstaande verklaring, die van de gedane kennisgevingen, alsmede de andere kosten.

4. Hij die ter voldoening aan zijn regresplicht de cheque heeft betaald, mag van degenen die tegenover hem regresplichtig zijn, vorderen:

a. het gehele bedrag dat hij betaald heeft;
b. de wettelijke interesten, te rekenen van de dag der betaling voor cheques die in Aruba uitgegeven en betaalbaar zijn, en een rente van zes ten honderd, gerekend van de dag van de betaling voor alle overige cheques;
c. de door hem gemaakte kosten.

5. Iedere chequeschuldenaar tegen wie het recht van regres wordt of mag worden uitgeoefend, is bevoegd om tegen betaling ter voldoening aan zijn regresplicht de afgifte te vorderen van de cheque met het protest of van de daarmede gelijkstaande verklaring, alsmede van een voor voldaan getekende rekening.

6. Iedere endossant die, ter voldoening aan zijn regresplicht, de cheque heeft betaald, mag zijn endossement en dat van de volgende endossanten doorhalen.

Artikel 285

1. Indien de aanbieding van de cheque, het opmaken van het protest of de daarmede gelijkstaande verklaring, binnen de voorgeschreven termijnen wordt verhinderd door een onoverkomelijk beletsel (wettelijk voorschrift of ander geval van overmacht), worden deze termijnen verlengd.

2. De houder is verplicht van de overmacht onverwijld aan zijn endossant kennis te geven en deze kennisgeving, gedagtekend en ondertekend, op de cheque of op een verlengstuk te vermelden; voor het overige zijn de bepalingen van artikel 281 toepasselijk.

3. Na ophouden van de overmacht moet de houder onverwijld de cheque ter betaling aanbieden en, indien daartoe aanleiding bestaat, de weigering van betaling doen vaststellen door protest of een daarmede gelijkstaande verklaring.

4. Indien de overmacht meer dan vijftien dagen aanhoudt, gerekend van de dag waarop de houder, al ware het vóór het einde van de aanbiedingstermijn, van de overmacht aan zijn endossant heeft kennis gegeven, mag het recht van regres worden uitgeoefend, zonder dat de aanbieding of het opmaken van protest of de daarmede gelijkstaande verklaring nodig is.

5. Feiten welke voor de houder of voor degene die hij met de aanbieding van de cheque of met het opmaken van het protest of de daarme-

de gelijkstaande verklaring belastte, van zuiver persoonlijke aard zijn, worden niet beschouwd als gevallen van overmacht.

ZEVENDE AFDELING

Van cheque-exemplaren en van vermiste cheques

Artikel 286

1. Behoudens de cheques aan toonder mag elke cheque, uitgegeven in een land en betaalbaar in een ander land of in een overzees gebied van hetzelfde land en omgekeerd, of wel uitgegeven en betaalbaar in een zelfde overzees gebied of in verschillende overzeese gebieden van hetzelfde land, in meer gelijkluidende exemplaren worden getrokken. Indien een cheque in meer exemplaren is getrokken, moeten die exemplaren in de tekst zelf van de titel worden genummerd, bij gebreke waarvan elk exemplaar wordt beschouwd als een afzonderlijke cheque.
2. De betaling op één der exemplaren gedaan, bevrijdt, ook al ware niet bedongen, dat die betaling de kracht van de andere exemplaren te niet doet.
3. De endossant die de exemplaren aan verschillende personen heeft overgedragen, alsook de latere endossanten, zijn verbonden wegens alle exemplaren die hun handtekening dragen, en die niet zijn uitgeleverd.

Artikel 287

1. Degene die een cheque vermist waarvan hij houder was, kan met inachtneming van artikel 49, derde lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba van de betrokkene betaling vragen.
2. Degene die een cheque vermist waarvan hij houder was, maar die vervallen is, en die, zoveel nodig, geprotesteerd heeft, kan met inachtneming van artikel 49, derde lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba zijn rechten alleen tegen de trekker uitoefenen.

ACHTSTE AFDELING

Van veranderingen

Artikel 288

In geval van verandering van de tekst van een cheque zijn zij die daarna hun handtekeningen op de cheque geplaatst hebben, volgens de veranderde tekst verbonden; zij die daarvóór hun handtekeningen op de cheque geplaatst hebben, zijn verbonden volgens de oorspronkelijke tekst.

NEGENDE AFDELING

Van verjaring

Artikel 289

Behoudens de bepalingen van artikel 290 gaat schuld uit een cheque te niet door alle middelen van schuldbevrijding, bij het Burgerlijk Wetboek van Aruba aangewezen.

Artikel 290

1. De regresvorderingen van de houder tegen de endossanten, de trekker en de andere chequeschuldenaren verjaren door een tijdsverloop van zes maanden, gerekend van het einde van de termijn van aanbieding.
2. De regresvorderingen van de verschillende chequeschuldenaren tegen elkander, die gehouden zijn tot de betaling van een cheque, verjaren door een tijdsverloop van zes maanden, gerekend van de dag waarop de chequeschuldenaar ter voldoening aan zijn regresplicht de cheque heeft betaald, of van de dag waarop hij zelf in rechte is aangesproken.
3. De trekker is niet bevoegd om de in het eerste en tweede lid bedoelde verjaring in te roepen, indien of voor zover hij geen fonds heeft bezorgd, en evenmin de trekker of de endossanten, die zich ongerechtvaardigd zouden hebben verrijkt; alles onverminderd het bepaalde in artikel 306 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Artikel 291

1. De stuiting van de verjaring is slechts van kracht tegen degene ten aanzien van wie de stuitingshandeling heeft plaats gehad.
2. Artikel 244, tweede lid, is van toepassing.

TIENDE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 292

Met bankiers, genoemd in de voorafgaande afdelingen van deze titel, worden gelijkgesteld alle personen of instellingen, die in hun werkzaamheid regelmatig gelden ter onmiddellijke beschikking van anderen houden.

Artikel 293

1. De aanbieding en het protest van een cheque kunnen niet plaats hebben dan op een werkdag.
2. Wanneer de laatste dag van de termijn, bij wettelijke regeling gesteld voor het verrichten van handelingen nopens de cheque, met name voor de aanbieding en voor het opmaken van het protest of een daarmede gelijkstaande verklaring, een wettelijke feestdag is, wordt deze termijn verlengd tot de eerste werkdag, volgende op het einde van die termijn. De tussenliggende feestdagen zijn begrepen in de berekening van de termijn.
3. Als wettelijke feestdag in de zin van deze afdeling worden beschouwd:
- de zondag;
- de nieuwjaarsdag;
- de datum, vallende na de gehouden Carnavalsoptocht;
- de Goede Vrijdag;
- de Christelijke tweede Paasdag;
- de Hemelvaartsdag;
- de dag waarop de verjaardag van de Koning officieel wordt gevierd;
- de dag waarop de dag van de arbeid (1 mei) officieel wordt gevierd;
- de eerste en tweede Kerstdag;
- de datum 18 maart.

Artikel 294

1. In de termijnen, bij de voorafgaande afdelingen van deze titel voorzien, is niet begrepen de dag waarop deze termijnen beginnen te lopen.
2. Geen enkele respijtdag, noch wettelijke, noch rechterlijke, is toegestaan.

ELFDE AFDELING

Van kwitanties en promessen aan toonder

Artikel 295

1. Kwitanties en promessen aan toonder moeten de juiste dagtekening van de oorspronkelijke uitgifte bevatten.
2. De oorspronkelijke uitgever van kwitanties aan toonder, door een derde betaalbaar, is jegens iedere houder voor de voldoening aansprakelijk gedurende tien dagen na de dagtekening, die dag daaronder niet begrepen.
3. De verantwoordelijkheid van de oorspronkelijke uitgever blijft echter voortduren, tenzij hij bewees, dat hij gedurende de bij het tweede lid bepaalde tijd fonds heeft gehad ten belope van het uitgegeven papier bij de persoon op wie dit is afgegeven.
4. De oorspronkelijke uitgever is, op straffe van voortduring van zijn verantwoordelijkheid, verplicht de houder af te staan en over te dragen de vordering op het fonds dat de persoon op wie het papier is afgegeven van hem ten vervaldage heeft in handen gehad, en zulks ten belope van het uitgegeven papier; en hij moet aan de houder, te diens koste, de nodige bewijzen verschaffen om die vordering te doen gelden. Indien de oorspronkelijke uitgever in staat van faillissement is verklaard, zijn de curatoren in zijn boedel tot dezelfde verplichtingen gehouden, ten ware deze mochten verkiezen de houder als schuldeiser, ten belope van het uitgegeven papier, toe te laten.

Artikel 296

1. Buiten de oorspronkelijke uitgever, blijft een ieder die het voormeld papier in betaling heeft gegeven, gedurende de tijd van drie dagen daarna, de dag van de uitgifte daaronder niet begrepen, aansprakelijk jegens degene die het van hem heeft ontvangen.
2. De houder van een promesse aan toonder is verplicht voldoening te vorderen binnen de tijd van drie dagen na de dag op welke hij dat papier in betaling heeft genomen, die dag daaronder niet gerekend, en hij moet, bij wanbetaling, binnen een gelijke termijn daarna de promesse ter intrekking aanbieden aan degene die hem dat papier in betaling heeft gegeven, alles op verbeurte van zijn verhaal tegen deze, doch onverminderd zijn recht tegen hem die de promesse heeft getekend.
3. Indien in de promesse de dag is uitgedrukt op welke zij betaalbaar is, begint de termijn van drie dagen eerst te lopen daags na de uitgedrukte betaaldag.

Artikel 297

Indien de laatste dag van enige termijn waaromtrent in deze afdeling enige bepaling voorkomt, invalt op een wettelijke feestdag in de zin van het derde lid van artikel 293, blijven de verplichting en de verantwoordelijkheid voortduren tot en met de eerste daaropvolgende

dag welke geen wettelijke feestdag is.

Artikel 298

1. Alle rechtsvordering tegen de in deze afdeling vermelde uitgevers van papier of tegen hen die buiten de oorspronkelijke uitgever het papier in betaling hebben gegeven, verjaart door tijdsverloop van zes maanden, gerekend van de dag van de oorspronkelijke uitgifte.
2. De in het eerste lid bedoelde verjaring mag niet worden ingeroepen door de uitgever, indien of voor zover hij geen fonds heeft bezorgd, noch door de uitgever of door hen die buiten de oorspronkelijke uitgever het papier in betaling hebben gegeven, voor zover ze zich ongerechtvaardigd zouden hebben verrijkt; alles onverminderd het bepaalde in artikel 1986 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.
3. Op de in dit artikel genoemde verjaringen is het tweede lid van artikel 306 van Boek 3 van toepassing.

ZEVENDE TITEL

Van reclame of terugvordering in geval van faillissement

Artikelen 299 t/m 314
(vervallen)

ACHTSTE TITEL

Van assurantie of verzekering in het algemeen

Artikel 315

Assurantie of verzekering is een overeenkomst bij welke de verzekeraar zich aan de verzekerde, tegen genot van een premie, verbindt om hem schadeloos te stellen wegens een verlies, schade of gemis van verwacht voordeel, hetwelk hij door een onzeker voorval zou kunnen lijden.

Artikel 316

De verzekeringen kunnen onder anderen ten onderwerp hebben:
- de gevaren van brand (artikelen 353-364);
- de gevaren waaraan de voortbrengselen van de landbouw te velde onderhevig zijn (artikelen 365-367);
- het leven van een of meer personen (artikelen 368-374);
- de gevaren van de zee en die van de slavernij (artikelen 813-891) en
- de gevaren van het vervoer te lande en langs de kusten (artikelen 892-899).

Artikel 317

Op alle verzekeringen waarover zo in dit als in het Tweede Boek wordt gehandeld, zijn toepasselijk de bepalingen bij de volgende artikelen vervat.

Artikel 318

Tot vergoeding voor schade of verlies, uit enig gebrek, eigen be-

derf of uit de aard en de natuur van de verzekerde zaak zelve onmiddellijk voortgesproten, is de verzekeraar slechts gehouden, indien ook daarvoor uitdrukkelijk verzekerd werd.

Artikel 319

Indien hij die voor zich zelf heeft laten verzekeren, of hij voor wiens rekening door een ander is verzekerd, ten tijde van de verzekering geen belang in het verzekerd voorwerp heeft, is de verzekeraar niet tot schadeloosstelling gehouden.

Artikel 320

Elke verkeerde of onwaarachtige opgave of welke verzwijging van aan de verzekerde bekende omstandigheden, hoezeer te goeder trouw aan diens zijde hebbende plaats gehad, welke van die aard is, dat de overeenkomst niet of niet onder dezelfde voorwaarden zou zijn gesloten, indien de verzekeraar van de ware staat van zaken had kennis gedragen, maakt de verzekering vernietigbaar.

Artikel 321

Uitgezonderd in de gevallen bij wettelijke regeling bepaald, mag een tweede verzekering niet gedaan worden voor dezelfde tijd en voor hetzelfde gevaar op voorwerpen welke reeds voor hun volle waarde verzekerd zijn, en zulks op straffe van nietigheid van de tweedeverzekering.

Artikel 322

1. Verzekering welke het beloop van de waarde of het wezenlijk belang te boven gaat, is alleen geldig tot het beloop daarvan.

2. Indien de volle waarde van het voorwerp niet is verzekerd, is de verzekeraar, in geval van schade, slechts verbonden in evenredigheid van het verzekerde tot het niet-verzekerde gedeelte.

3. Het staat echter aan partijen vrij uitdrukkelijk te bedingen, dat, afgezien van de grotere waarde van het verzekerd voorwerp, de daaraan overkomen schade tot het vol beloop van de verzekerde som moet worden vergoed.

Artikel 323

Afstand, bij het aangaan van de verzekering of gedurende haar loop gedaan van hetgeen bij wettelijke regeling tot het wezen van de overeenkomst wordt vereist, of van hetgeen uitdrukkelijk is verboden, is nietig.

Artikel 324

De verzekering moet schriftelijk worden aangegaan bij een akte welke de naam van polis draagt.

Artikel 325

1. Alle polissen, met uitzondering van die van levensverzekering, moeten uitdrukken:
a. de dag waarop de verzekering is gesloten;
b. de naam van degene die de verzekering voor eigen rekening of voor

die van een derde sluit;
c. een genoegzaam duidelijke omschrijving van het verzekerde voorwerp;
d. het bedrag van de som waarvoor verzekerd wordt;
e. de gevaren welke de verzekeraar voor zijn rekening neemt;
f. de tijd op welke het gevaar voor rekening van de verzekeraar begint te lopen en eindigt;
g. de premie van verzekering en
h. in het algemeen, alle omstandigheden welker kennis van wezenlijk belang voor de verzekeraar kan zijn, en alle andere tussen de partijen gemaakte bedingen.

2. De polis moet door iedere verzekeraar worden ondertekend.

Artikel 326

1. De overeenkomst van verzekering bestaat, zodra zij is gesloten; de wederzijdse rechten en verplichtingen van de verzekeraar en van de verzekerde nemen van dat ogenblik hun aanvang, zelfs vóórdat de polis is ondertekend.

2. Het sluiten van de overeenkomst brengt de verplichting van de verzekeraar mede om de polis binnen de bepaalde tijd te tekenen en aan de verzekerde uit te leveren.

Artikel 327

1. De overeenkomst wordt tegenover de verzekeraar slechts door geschrift bewezen. Indien het geschrift de overeenkomst niet volledig omschrijft, kan, zolang de polis niet door de verzekeringnemer als bewijs is aanvaard, bewijs van het niet omschreven deel van de overeenkomst en van de wijzigingen daarin met alle middelen worden bijgebracht.

2. Op wijzigingen in de overeenkomst, tot stand gekomen nadat de polis als bewijs is aanvaard, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 328

1. Wanneer de verzekering is gesloten, moet de verzekeraar de polis binnen vierentwintig uren na de aanbieding ondertekenen en uitleveren, tenware bij wettelijke regeling in enig bijzonder geval een langere termijn bepaald zij.

2. Bij nalatigheid hiervan is de verzekeraar ten behoeve van de verzekerde gehouden tot vergoeding van de schade welke uit dat verzuim mocht zijn ontstaan.

Artikel 329

Hij die, van een ander order ontvangende tot het laten doen van verzekering, deze voor zijn eigen rekening houdt, wordt verstaan verzekeraar te zijn op de aan hem opgegeven voorwaarden en, bij gebreke van die opgave, op zodanige voorwaarden, als waarop de verzekering had kunnen worden gesloten ter plaatse alwaar hij de last had moeten uitvoeren, en, indien deze plaats niet is aangeduid, te zijner woonplaats.

Artikel 330

Bij overgang van een zaak of een beperkt recht waaraan een zaak is onderworpen, loopt de verzekering van rechtswege ten voordele van

de nieuwe rechthebbende.

Artikel 331

Verzekering mag niet alleen voor eigen rekening, maar ook voor die van een derde worden gesloten, hetzij uit kracht van een algemene of van een bijzondere last hetzij zelfs buiten weten van de belanghebbende, en zulks met inachtneming van de volgende bepalingen.

Artikel 332

Bij verzekering ten behoeve van een derde moet uitdrukkelijk in de polis worden vermeld, of zulks uit kracht van een lastgeving of buiten weten van de belanghebbende plaats heeft.

Artikel 333

De verzekering, zonder lastgeving en buiten weten van de belanghebbende gedaan, is nietig, indien en voor zover de belanghebbende of een derde op zijn last hetzelfde voorwerp reeds had verzekerd vóór het tijdstip waarop hij kennis droeg van de buiten zijn weten gesloten verzekering.

Artikel 334

Indien bij de polis niet vermeld is, dat de verzekering voor rekening van een derde is geschied, wordt de verzekerde geacht die voor zich zelf te hebben gesloten.

Artikel 335

De verzekering mag tot voorwerp hebben elk belang hetwelk op geld waardeerbaar, aan gevaar onderhevig en bij wettelijke regeling niet uitgezonderd is.

Artikel 336

Alle verzekering, gedaan op enig belang hoegenaamd, waarvan de schade tegen welke verzekerd is, reeds op het tijdstip van het sluiten van de overeenkomst bestond, is nietig, indien de verzekerde of hij die met of zonder last heeft doen verzekeren, van het bestaan van de schade heeft kennis gedragen.

Artikel 337

1. Het geldt als een vermoeden, dat men van het bestaan van die schade heeft kennis gedragen, indien de rechter met inachtneming van de omstandigheden oordeelt, dat er sedert het ontstaan van de schade zoveel tijd is verlopen, dat de verzekerde daarvan had moeten kennis dragen.

2. In geval van twijfel staat het de rechter vrij om aan verzekerden en aan hun lasthebbers de eed op te leggen, dat zij ten tijde van het sluiten van de overeenkomst van het bestaan van de schade niet hebben kennis gedragen.

3. Indien de ene partij die eed aan haar wederpartij wenst op te dragen, moet hij in alle gevallen door de rechter worden opgelegd.

Artikel 338

De verzekeraar is altijd bevoegd om hetgeen hij verzekerd heeft, wederom te laten verzekeren.

Artikel 339

1. Indien de verzekerde de verzekeraar bij een gerechtelijke opzegging van zijn verplichtingen voor het toekomende ontslaat, is hij bevoegd om zijn belang voor dezelfde tijd en hetzelfde gevaar andermaal te doen verzekeren.

2. In dat geval moet, op straffe van nietigheid, in de nieuwe polis worden melding gemaakt zowel van de vroegere verzekering, als van de gerechtelijke opzegging.

Artikelen 340 en 341
(vervallen)

Artikel 342

De verzekerde ontvangt krachtens een schadevergoeding geen vergoeding waardoor hij in een duidelijk voordeliger positie zou geraken. De eerste volzin is niet van toepassing bij voorafgaande taxatie van de waarde van een zaak, of bij beperkt recht waaraan een zaak is onderworpen, tot stand gekomen krachtens een aan een deskundige opgedragen beslissing of krachtens een beslissing van partijen overeenkomstig het advies van een deskundige.

Artikel 343

Verliezen of schaden, door eigen schuld van een verzekerde veroorzaakt, komen niet ten laste van de verzekeraar. Hij is zelfs bevoegd om de premie te behouden of te vorderen, indien hij reeds begonnen had enig gevaar te lopen.

Artikel 344

1. Indien onderscheidene verzekeringen te goeder trouw ten aanzien van hetzelfde voorwerp zijn aangegaan en bij de eerste de volle waarde is verzekerd, houdt deze alléén stand en zijn de volgende verzekeraars ontslagen.

2. Indien bij de eerste verzekering de volle waarde niet is verzekerd, zijn de volgende verzekeraars aansprakelijk voor de grotere waarde volgens de orde destijds waarop de volgende verzekeringen zijn gesloten.

Artikel 345

1. Bijaldien onderscheiden verzekeraars op een en dezelfde polis, al ware het op onderscheiden dagen, meer dan de waarde hebben verzekerd, dragen zij allen te zamen naar evenredigheid van de som voor welke zij getekend hebben, alleen de juiste verzekerde waarde.

2. Dezelfde bepaling geldt, wanneer ten zelfden dage ten opzichte van hetzelfde voorwerp onderscheiden verzekeringen gesloten zijn.

Artikel 346

1. De verzekerde mag, in de gevallen bij de artikelen 344 en 345

vermeld, de oudste verzekeringen niet vernietigen om daardoor de latere verzekeraars te verbinden.

2. Indien de verzekerde de eerste verzekeraars ontslaat, wordt hij geacht zich, voor dezelfde som en in dezelfde orde, in hun plaats als verzekeraar gesteld te hebben.

3. Indien hij zich laat herverzekeren, treden de herverzekeraars in dezelfde orde in zijn plaats op.

Artikel 347

1. Het wordt niet als een ongeoorloofde overeenkomst beschouwd, indien na de verzekering van een voorwerp voor de volle waarde de belanghebbende het vervolgens geheel of gedeeltelijk laat verzekeren, onder de uitdrukkelijke bepaling dat hij zijn recht tegen de verzekeraars alleen mag doen gelden, indien en voor zover hij de schade op de vroegere niet zal kunnen verhalen.

2. Bij het aangaan van zodanige overeenkomst moeten, op straffe van nietigheid, de vroeger gesloten overeenkomsten duidelijk worden omschreven; alsdan zijn de bepalingen van de artikelen 344 en 345 insgelijks daarop toepasselijk.

Artikel 348

In alle gevallen in welke de overeenkomst van verzekering voor het geheel of ten dele vervalt of nietig wordt, en mits de verzekerde te goeder trouw hebbe gehandeld, moet de verzekeraar de premie teruggeven, hetzij voor het geheel, hetzij voor zodanig gedeelte, als waarvoor hij geen gevaar heeft gelopen.

Artikel 349

Bijaldien de nietigheid van de overeenkomst uit hoofde van list, bedrog of schelmerij van de verzekerde ontstaat, geniet de verzekeraar de premie, onverminderd de vervolging tot straf, zo daartoe gronden zijn.

Artikel 350

1. Behoudens de bijzondere bepalingen ten aanzien van deze of gene soort van verzekering gemaakt, is de verzekerde verplicht om alle vlijt en naarstigheid in het werk te stellen ten einde schade te voorkomen of te verminderen; hij is voorts verplicht om, dadelijk na haar ontstaan, daarvan aan de verzekeraar kennis te geven; alles op straffe van schadevergoeding, zo daartoe gronden zijn.

2. De onkosten, door de verzekerde gemaakt ten einde schade te voorkomen of te verminderen, zijn ten laste van de verzekeraar, al ware het dat deze onkosten, gevoegd bij de geleden schade, het beloop van de verzekerde som te boven zouden gaan of de aangewende pogingen vruchteloos zouden zijn geweest.

Artikel 351

Indien de verzekerde ter zake van door hem geleden schade vorderingen tot schadevergoeding op derden heeft, anders dan uit verzekering, gaan die vorderingen bij wijze van subrogatie over op de verzekeraar, voor zover deze die schade vergoedt.

Artikel 352

De wederkerige verzekerings- of waarborgmaatschappijen worden door haar overeenkomsten en reglementen geregeerd en, bij onvolledigheid, naar de beginselen van het recht. Het verbod, in het derde lid van artikel 355 vervat, is in het bijzonder ook op deze maatschappijen toepasselijk.

Artikel 352a

1. Een onderlinge waarborgmaatschappij wordt opgericht bij notariële akte, die, behalve het besluit tot oprichting, tevens de statuten van de vereniging bevat.

2. In de statuten van de onderlinge waarborgmaatschappij worden ten minste vermeld:
a. de naam van de vereniging en haar zetel;
b. het doel van de vereniging;
c. de duur waarvoor de vereniging wordt aangegaan;
d. de rechten en verplichtingen die de leden tegenover de vereniging hebben, of de wijze waarop zodanige verplichtingen kunnen worden opgelegd;
e. de rechten van de algemene vergadering van de leden of de ledenraad, de wijze waarop die vergadering of raad wordt bijeengeroepen, en de gevallen waarin een lid of een bepaald aantal leden het recht hebben die vergadering of raad bijeen te roepen;
f. de wijze van benoeming, schorsing en ontslag van de bestuurders en commissarissen;
g. de rechten en verplichtingen van verschaffers van het waarborgkapitaal;
h. de wijze waarop een wijziging van de statuten tot stand komt;
i. de voorwaarden waaronder, en de wijze waarop een besluit tot ontbinding wordt genomen;
j. de bestemming van het batig slot van de vereniging in geval van ontbinding of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld.

3. Indien de statuten iedere verplichting van leden of oud-leden om in de tekorten bij te dragen, uitsluiten, kunnen zij tevens bepalen dat de onderlinge waarborgmaatschappij verzekeringsovereenkomsten met derden kan sluiten, onder de voorwaarde dat dit niet in zodanige mate geschiedt, dat de verzekeringsovereenkomsten met de leden verhoudingsgewijs van ondergeschikte betekenis zijn.

4. Indien het waarborgkapitaal in aandelen is verdeeld, worden aandeelbewijzen niet uitgegeven, tenzij ten minste een tiende van het volle bedrag van het aandeel is gestort.

5. Wijziging van de statuten geschiedt bij notariële akte.

NEGENDE TITEL

Van verzekering tegen de gevaren van brand, tegen die waaraan de voortbrengselen van de landbouw te velde onderhevig zijn, en van levensverzekering

EERSTE AFDELING

Van verzekering tegen gevaren van brand

Artikel 353

De brandpolis moet, behalve de vereisten bij artikel 325 vermeld,

uitdrukken:
a. de ligging en de belending van de verzekerde onroerende zaken;
b. hun gebruik;
c. de aard en het gebruik van de belendende gebouwen, voor zover zulks invloed op de verzekering kan hebben;
d. de waarde van de verzekerde zaken en
e. de ligging en de belending van de gebouwen en plaatsen waar verzekerde roerende zaken zich bevinden, zijn geborgen of opgeslagen.

Artikelen 354 en 355
(vervallen)

Artikel 356

Voor rekening van de verzekeraar zijn alle verliezen en schaden, welke aan de verzekerde voorwerpen zullen zijn overkomen door brand, veroorzaakt door onweder of enig ander toeval, eigen vuur, onachtzaamheid, schuld of schelmerij van eigen bedienden, buren, vijanden, rovers, en alle anderen, hoe ook genaamd, op welke wijze de brand ook zou mogen ontstaan, bedacht of onbedacht, gewoon of ongewoon, geen uitgezonderd.

Artikel 357

Met schade, door brand veroorzaakt, wordt gelijk gesteld die welke als een gevolg van ontstane brand wordt aangemerkt, ook wanneer die voorkomt uit brand in een naburig gebouw, als daar zijn bederf of vermindering van het verzekerde voorwerp door het water en andere middelen tot stuiting of tot blussing van de brand gebruikt, of het vermissen van iets daarvan door dieverij of op enige andere wijze gedurende de brandblussing of beredding, alsmede de schade welke veroorzaakt wordt door de gehele of gedeeltelijke vernieling van het verzekerde, op last van hogerhand geschied, ten einde de voortgang van de ontstane brand te stuiten.

Artikel 358

Met schade, door brand veroorzaakt, wordt eveneens gelijk gesteld die welke ontstaan is door ontploffing van buskruit, door het springen van een stoomketel, door het inslaan van de bliksem of dergelijke, ook al heeft die ontploffing, dat springen, of dat inslaan geen brand ten gevolge gehad.

Artikel 359

Indien een verzekerd gebouw een andere bestemming verkrijgt en daardoor aan groter brandgevaar komt bloot te staan, zodat de verzekeraar, indien zulks vóór de verzekering had bestaan, het òf in het geheel niet, òf níet op dezelfde voorwaarden zou hebben verzekerd, houdt zijn verplichting op.

Artikel 360

De verzekeraar is ontslagen van de verplichting tot voldoening van de schade, indien hij bewijst, dat de brand door merkelijke schuld of nalatigheid van de verzekerde zelf veroorzaakt is.

Artikel 361

De schade wordt berekend naar de waarde welke de zaken ten tijde van de brand hebben gehad.

Artikelen 362 t/m 364
(vervallen)

TWEEDE AFDELING

Van verzekering tegen de gevaren waaraan de voortbrengselen van de landbouw te velde onderhevig zijn

Artikel 365

Behalve de vereisten, bij artikel 325 vermeld, moet de polis uitdrukken:

a. de ligging en belending van de landerijen welker voortbrengselen zijn verzekerd, en
b. haar gebruik.

Artikel 366

1. De verzekering mag voor een of meer jaren worden gesloten.
2. Bij gebreke van tijdsbepaling wordt de verzekering verondersteld voor één jaar te zijn gesloten.

Artikel 367

Bij het opmaken van de schade wordt berekend, hoeveel de vruchten zonder het ontstaan van de ramp ten tijde van hun inoogsting of van hun genot zouden zijn waard geweest en hun waarde na de ramp. De verzekeraar betaalt als schadevergoeding het verschil.

DERDE AFDELING

Van levensverzekering

Artikel 368

Het leven van iemand kan ten behoeve van een daarbij belanghebbende verzekerd worden, hetzij voor de ganse duur van dat leven, hetzij voor een bij de overeenkomst bepaalde tijd.

Artikel 369

De belanghebbende is bevoegd de verzekering te sluiten zelfs buiten kennis of toestemming van degene wiens leven wordt verzekerd.

Artikel 370

De polis bevat:

a. de dag waarop de verzekering is gesloten;
b. de naam van de verzekerde;
c. de naam van de persoon wiens leven is verzekerd;
d. de tijd waarop het gevaar voor de verzekeraar begint te lopen en eindigt;
e. de som waarvoor is verzekerd, en

f. de premie voor de verzekering.

Artikel 371

De begroting van de som en de bepaling van de voorwaarden van de verzekering staan geheel aan het goedvinden van partijen.

Artikel 372

Indien de persoon wiens leven verzekerd is, op het ogenblik van het sluiten van de verzekering reeds was overleden, vervalt de overeenkomst, al had de verzekerde van het overlijden geen kennis kunnen dragen, tenzij anders ware bedongen.

Artikel 373

Indien hij die zijn leven heeft laten verzekeren, zich van het leven berooft of met de dood wordt gestraft, vervalt de verzekering.

Artikel 374

Onder deze afdeling zijn niet begrepen weduwenfondsen, tontines, maatschappijen van onderlinge levensverzekering en andere dergelijke overeenkomsten, op levens- en sterftekansen gegrond, waartoe een inleg of een bepaalde bijdrage of beide gevorderd wordt of worden.

TWEEDE BOEK

VAN DE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN UIT SCHEEPVAART VOORTSPRUITENDE

Algemene bepaling

Artikel 375

1. De betekenis van begrippen, voorkomende in Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, met uitzondering van die voorkomende in de artikelen 5, 6 en 10, geldt evenzeer voor dit wetboek.
2. Onder zeewerkgever wordt verstaan de eigenaar of, in geval van rompbevrachting, de rompbevrachter.

EERSTE TITEL

Van zeeschepen

Artikel 376

In de Eerste tot en met de Vierde Titel van dit boek worden onder schepen uitsluitend verstaan zeeschepen.

Artikel 377

In geval van verkoop uit hoofde van artikel 175 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba wordt het schip geacht de hoedanigheid van Arubaans niet te hebben verloren.

Artikelen 378 t/m 403
(vervallen)

Artikel 404

Indien de gerechtelijke verdeling van de opbrengst van een vreemd schip in Aruba plaats heeft, worden de kosten van uitwinning, het hulploon, de loods- en havengelden en andere scheepvaartrechten in ieder geval geplaatst in de rang, hun door de artikelen 210, 211, 213, 217 en 218 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba toegekend.

Artikel 405

Op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen zijn de bepalingen van deze titel van toepassing.

Artikel 406
(vervallen)

Artikel 407

De bepalingen van de artikelen 377 en 404 zijn niet van toepassing op aan het Land toebehorende schepen welke tot de openbare dienst zijn bestemd.

TWEEDE TITEL

Van reders en rederijen

Artikelen 408 t/m 435
(vervallen)

DERDE TITEL

Van de kapitein

Artikel 436

1. De kapitein voert het schip. De gehele bemanning is hem ondergeschikt. Hij oefent aan boord over alle opvarenden gezag. Dezen zijn gehouden de bevelen na te komen, welke de kapitein geeft in het belang van de veiligheid of tot handhaving van orde en tucht.
2. Onder opvarenden worden in deze titel verstaan allen die zich aan boord bevinden, buiten de kapitein.

Artikel 437

1. Op Arubaanse schepen mogen alleen Nederlanders als kapitein in dienst worden gesteld.
2. Bij landsbesluit kan, al dan niet voor een bepaalde tijd, ten aanzien van met name genoemde personen of met name vermelde Arubaanse schepen dispensatie van het in het eerste lid bedoeld verbod worden verleend.

Artikel 438

In geval van ontstentenis van de kapitein treedt als zodanig op de eerste stuurman; in geval ook van diens ontstentenis, indien aan boord aanwezig zijn één of meer stuurlieden, bevoegd als kapitein op te treden, de oudste in rang, vervolgens van de overige stuurlieden de oudste in rang en bij ontstentenis ook van dezen de door een scheepsraad aangewezen persoon.

Artikel 439

De kapitein is verplicht met zodanige bekwaamheid en nauwgezetheid en met zodanig beleid te handelen als voor een behoorlijke vervulling van zijn taak nodig is.

Artikel 440

1. De kapitein is verplicht de gebruikelijke regels en de bestaande voorschriften ter verzekering van de zeewaardigheid en de veiligheid van het schip, van de veiligheid van de opvarenden en der zaken aan boord met nauwgezetheid op te volgen.
2. Hij onderneemt de reis niet, tenzij het schip tot het volvoeren daarvan geschikt, naar behoren uitgerust en voldoende bemand is.

Artikel 441

De kapitein is verplicht om overal waar een wettelijk voorschrift, de gewoonte of de voorzichtigheid dit gebiedt zich van een loods te bedienen.

Artikel 442

De kapitein mag gedurende de vaart of bij dreigend gevaar het schip niet verlaten, tenzij zijn afwezigheid volstrekt noodzakelijk is of de zorg voor lijfsbehoud hem daartoe dwingt.

Artikel 443

De kapitein is verplicht voor de aan boord zijnde goederen van een gedurende de reis overleden opvarende te zorgen en ten overstaan van twee der opvarenden daarvan een behoorlijke beschrijving te maken of te doen maken, welke hij met deze opvarenden ondertekent.

Artikel 444

1. De kapitein moet aan boord voorzien zijn van:
a. de zeebrief, de meetbrief en een uittreksel uit het scheepsregister, bevattende alle boekingen welke op het schip betrekking hebben tot de dag van het laatste vertrek van het schip uit een Arubaanse haven;
b. de monsterrol, het manifest van de lading, de charter-partij en de cognossementen, dan wel afschriften van die stukken; de wettelijke regelingen, in Aruba op de reis van toepassing, en alle verder nodige papieren.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen de omstandigheden worden omschreven, in welke deze verplichting ten aanzien van charter-partijen en cognossementen niet geldt.

Artikel 445

1. De kapitein zorgt, dat aan boord een scheepsdagboek (dagregister of journaal) wordt gehouden, waarin alles van enig belang dat op de reis voorvalt, nauwkeurig wordt opgetekend.

2. De kapitein van een schip dat door mechanische kracht wordt voortbewogen, zorgt bovendien, dat een lid van het machinekamerpersoneel een machine-dagboek bijhoudt.

Artikel 446

1. Op Arubaanse schepen mogen alleen dagboeken in gebruik worden genomen, welke de ambtenaar te wiens overstaan de monstering geschiedt, of in Nederland, Curaçao of in Sint Maarten het bevoegde gezag of, buiten het Koninkrijk een Nederlands consulair ambtenaar blad voor blad heeft genummerd en gewaarmerkt.

2. De dagboeken worden zo mogelijk dagelijks bijgehouden, gedagtekend en door de kapitein en de schepeling die hij met het houden van het boek heeft belast, ondertekend. Overigens wordt bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de inrichting van de dagboeken geregeld.

Artikel 447

De kapitein, de eigenaar en de rompbevrachter zijn verplicht aan belanghebbenden op hun aanvrage inzage en, tegen betaling van de kosten, afschrift van of uittreksel uit de dagboeken te geven.

Artikel 448

Wanneer de kapitein zich in zaken van aanbelang met leden van de bemanning heeft beraden, wordt van de hem gegeven adviezen in het scheepsdagboek melding gemaakt.

Artikel 449

1. De kapitein is verplicht binnen 48 uren na aankomst in een noodhaven of in de haven van eindbestemming aan de ambtenaar, te wiens overstaan de monstering geschiedt, zijn scheepsdagboek of -dagboeken te vertonen of te doen vertonen en ze door deze ambtenaar voor gezien te laten tekenen.
2. De kapitein heeft zich te wenden, in Nederland, Curaçao of in Sint Maarten tot het bevoegd gezag en, buiten het Koninkrijk tot de Nederlandse consulaire ambtenaar of, bij ontstentenis van zodanige ambtenaar, tot het bevoegd gezag.

Artikel 450

1. Na aankomst in een haven is de kapitein bevoegd om door een notaris een scheepsverklaring te doen opmaken omtrent de voorvallen van de reis.
2. Indien het schip of de zaken aan boord schade hebben geleden of enig buitengewoon voorval heeft plaats gehad, is de kapitein verplicht binnen 48 uren na aankomst, in de plaats van aankomst of in een nabijgelegen plaats althans een voorlopige verklaring te doen opmaken. Een voorlopige verklaring moet binnen acht dagen door een volledige verklaring worden gevolgd.
3. De kapitein heeft zich te wenden Nederland, Curaçao of in Sint Maarten tot het bevoegd gezag en, buiten het Koninkrijk tot de Nederlandse consulaire ambtenaar of, bij ontstentenis van zodanige ambtenaar, tot het bevoegd gezag.
4. De notaris is verplicht van scheepsverklaringen tegen betaling van de kosten afschrift uit te reiken aan ieder die het verlangt.

Artikel 451

Bij het berekenen van de in artikelen 449 en 450 genoemde wettelijke termijnen tellen de zondag en de met de zondag gelijkgestelde dagen en, in het buitenland, de aldaar erkende wettelijke erkende vrije dagen niet mee.

Artikel 452

De door de kapitein daartoe aangewezen schepelingen zijn verplicht bij het opmaken van de scheepsverklaring hun medewerking te verlenen door van hun bevinding verklaring af te leggen.

Artikel 453

De beoordeling van de bewijskracht van scheepsdagboeken en scheepsverklaringen ten aanzien van de daarin vermelde voorvallen van de reis is voor ieder geval aan de rechter overgelaten.

Artikel 454

De kapitein is bevoegd, indien dit tot behoud van schip of lading

noodzakelijk is, scheepstoebehoren en bestanddelen van de lading over boord te werpen of te verbruiken.

Artikel 455

De kapitein is in geval van nood gedurende de reis bevoegd levensmiddelen welke in het bezit zijn van opvarenden of tot de lading behoren, tegen schadevergoeding tot zich te nemen, ten einde die te doen verbruiken in het belang van allen die zich aan boord bevinden.

Artikel 456

1. De kapitein is verplicht aan personen die in gevaar verkeren, en in het bijzonder, indien zijn schip bij een aanvaring betrokken is geweest, aan de andere daarbij betrokken schepen en de personen die zich aan boord van die schepen bevinden, de hulp te verlenen, waartoe hij bij machte is zonder zijn eigen schip en de opvarenden daarvan aan ernstig gevaar bloot te stellen.
2. Hij is bovendien verplicht, voor zover hem dit mogelijk is, aan de andere bij de aanvaring betrokken schepen op te geven de naam van zijn schip, van de haven waar het thuis behoort, en van de havens vanwaar het komt, en waarheen het bestemd is.
3. Niet-nakoming van deze verplichtingen door de kapitein geschiedt buiten aansprakelijkheid van degene die, uit welken hoofde dan ook, verantwoordelijk is voor het optreden van de kapitein.

Artikel 457

1. De kapitein van een Arubaans, naar Aruba bestemd en in een haven buiten Aruba vertoevend schip is verplicht zich daar bevindende, hulpbehoevende zeelieden uit Aruba, voor zover aan boord voor hen plaats is, op verlangen van de Nederlandse consulaire ambtenaar of, waar deze ontbreekt, van de plaatselijke overheid naar Aruba over te brengen.
2. De kosten hiervan zijn voor rekening van het Land Aruba. De vaststelling van die kosten geschiedt op bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, bepaalde grondslag.

Artikel 458

De kapitein heeft de zorg voor de samenstelling van de bemanning en voor alles wat met het beladen en het lossen van het schip in verband staat, voor zover niet andere personen daarmee zijn belast.

Artikelen 459 t/m 462
(vervallen)

Artikel 463

1. Tegenover de zeewerkgever is de kapitein steeds verplicht te handelen overeenkomstig de bepalingen waaronder hij is aangesteld, en de hem krachtens die aanstelling gegeven orders, mits deze bepalingen of deze orders niet in strijd zijn met de verplichtingen, hem als gezagvoerder bij wettelijk voorschrift opgelegd.
2. Hij geeft de zeewerkgever doorlopend kennis van alles wat het schip en de zaken aan boord betreft, en vraagt diens orders, alvorens tot enige maatregel van geldelijk aanbelang over te gaan.
3. Overigens is het bepaalde bij artikel 458 ook op zijn verhou-

ding tot de zeewerkgever van toepassing.

Artikelen 464 en 465
(vervallen)

Artikel 466

De kapitein, vernemende dat de vlag waaronder hij vaart, onvrij is geworden, is verplicht in de meest in de nabijheid gelegen onzijdige haven binnen te lopen en aldaar te blijven liggen, totdat hij op veilige wijze kan vertrekken of van de zeewerkgever stellige orders om te vertrekken heeft ontvangen.

Artikel 467

Indien de kapitein blijkt, dat de haven waarheen het schip is bestemd, wordt geblokkeerd, is hij verplicht in de meest geschikte in de nabijheid gelegen haven binnen te lopen.

Artikel 468
(vervallen)

Artikel 469

De kapitein mag van de koers welke hij moet volgen, afwijken ter redding van mensenlevens.

Artikel 470
(vervallen)

Artikel 471

Indien gedurende de reis iemand aan boord wordt ontdekt, die niet in het bezit is van een geldig reisbiljet en niet bereid of niet in staat is op eerste aanmaning van de kapitein vracht te betalen, heeft deze het recht hem aan boord werk te laten verrichten, waartoe hij in staat is, en hem bij de eerste gelegenheid welke zich voordoet, van boord te verwijderen.

Artikel 472

Noch de kapitein, noch een opvarende mag voor eigen rekening goederen in het schip vervoeren, tenzij krachtens overeenkomst met of krachtens verlof van de zeewerkgever en, indien het schip is vervracht, ook van de bevrachter.

Artikel 473
(vervallen)

Artikel 474

1. Op ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen zijn in het algemeen en naar de omstandigheden de voorgaande artikelen van deze titel van toepassing, met uitzondering evenwel van artikel 444, het tweede lid van artikel 445, het eerste lid van artikel 446 en artikel 449.

2. Aan boord moeten aanwezig zijn een uittreksel uit het scheepsregister, de monsterrol, indien deze is opgemaakt, en de wettelijke

regelingen, op deze schepen van toepassing.

Artikel 475

Een door de zeewerkgever vastgesteld reglement betreffende de dienst aan boord is voor de kapitein verbindend, mits hem een exemplaar daarvan is verstrekt, en voor zover de inhoud niet in strijd is met de door hem aangegane arbeidsovereenkomst.

Artikel 476

Boete mag de kapitein slechts worden opgelegd krachtens beding in de arbeidsovereenkomst wegens overtreding van daarin omschreven bepalingen en tot het daarin vastgesteld maximum. De bestemming van de boete moet in de overeenkomst worden aangegeven. De boete mag niet aan de zeewerkgever ten goede komen.

Artikel 477

1. Van het ogenblik waarop volgens de arbeidsovereenkomst de dienstbetrekking aanvangt, heeft de kapitein zich te houden ter beschikking van de zeewerkgever tot het voeren van het in de overeenkomst aangewezen schip of, bij stilzwijgen van deze, van een door de zeewerkgever daartoe aangewezen schip, mits dit behoort tot de schepen welke de zeewerkgever voor de vaart ter zee gebruikt. Is omtrent de aanvang van de dienstbetrekking niets bepaald, dan wordt die voor de toepassing van dit voorschrift geacht samen te vallen met het sluiten van de overeenkomst.

2. De kapitein wordt geacht te zijn aan boord van een schip van de dag waarop hij zijn taak aan boord op zich neemt, tot de dag waarop hij daarvan wordt ontheven.

Artikel 478

De kapitein heeft gedurende de tijd dat hij in dienst is aan boord van een schip, recht op voeding en logies.

Artikel 479

Behalve in de gevallen, genoemd in artikel 537, eerste lid, onderdelen a tot en met h, kunnen voor de zeewerkgever dringende redenen aanwezig worden geacht:

a. indien de kapitein een opvarende van het door hem gevoerde schip mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt of verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met wettelijke regelingen of met de goede zeden;
b. indien de kapitein weigert te voldoen aan een opdracht, hem gegeven overeenkomstig het bepaalde in artikel 477;
c. indien aan de kapitein, hetzij tijdelijk hetzij voor goed, de bevoegdheid is ontnomen als zodanig op een schip dienst te doen;
d. indien de kapitein, buiten weten van de zeewerkgever, smokkelwaren aan boord heeft gebracht of daar heeft toegelaten.

Artikel 480

De kapitein die de dienstbetrekking doet eindigen, terwijl het door hem gevoerde schip zich op reis bevindt, is, op straffe van schadevergoeding, verplicht die maatregelen te nemen, welke in verband

daarmede nodig zijn voor de veiligheid van het schip, de opvarenden en de zaken aan boord.

Artikel 481

De bepalingen van de vorige artikelen laten onaangetast de bevoegdheid van de zeewerkgever om aan de kapitein te allen tijde het gezag over het schip te ontnemen.

Artikel 482

Na afloop van een reis is de kapitein verplicht de scheepspapieren tegen ontvangstbewijs aan de zeewerkgever af te geven.

Artikel 483

De zeewerkgever verbeurt ten behoeve van de kapitein voor iedere dag, dat hij deze, gedurende of bij het einde van zijn dienst aan boord van een schip, zonder wettige reden ophoudt in het verkrijgen van het in geld vastgestelde deel van zijn loon, drie florin.

Artikel 484

1. De artikelen 491 tot en met 493, 497, 503, 508, 512 tot en met 517, 526, 527, 529, 531 tot en met 536, 538, 539, 541 tot en met 544 en 553 tot en met 555 zijn van overeenkomstige toepassing op de arbeidsovereenkomst van de kapitein.
2. Artikel 530 vindt toepassing ten aanzien van de artikelen 476, 480 en 539 in verband met artikel 484, eerste lid.
3. Als gewichtige redenen worden, behalve die, genoemd in artikel 540, ook beschouwd omstandigheden, na de aanvang van de dienst aan boord aan de verzoeker gebleken of nadien opgekomen, waardoor de voortzetting van de reis waarop het schip zich bevindt, de kapitein of de opvarenden aan onvoorzien, groot levensgevaar zou blootstellen.

Artikel 485

Bij overeenkomst mogen partijen niet afwijken van het bepaalde in de artikelen 475, 476, 478 en 483, noch ook ten nadele van de kapitein van het bepaalde in artikel 484, derde lid.

Artikel 486

De bepalingen van de artikelen 475 tot en met 485 gelden niet voor kapiteins van ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen.

VIERDE TITEL

Van de schepelingen

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 487

1. Scheepsofficieren zijn de schepelingen aan wie de monsterrol de rang van officier toekent.
2. Scheepsgezellen zijn alle overige schepelingen.

Artikel 488

Voor zover de zeewerkgever de verhouding tussen de scheepsofficieren onderling, tussen de scheepsgezellen onderling en tussen de scheepsofficieren en de scheepsgezellen niet heeft geregeld, beslist de kapitein daaromtrent.

Artikel 489

Wanneer de monsterrol bepaalt, dat er aan boord een commissie van schepelingen zal zijn, stelt zij daarvan tevens de samenstelling en de bevoegdheid vast.

§ 2. Van de arbeidsovereenkomst tussen zeewerkgever en schepelingen

Artikel 490

1. Als schepelingen worden alleen aangemerkt personen die een arbeidsovereenkomst met de zeewerkgever hebben aangegaan.
2. De kapitein vertegenwoordigt de zeewerkgever in de uitvoering van de arbeidsovereenkomsten met de schepelingen die in dienst zijn aan boord van het door hem gevoerde schip.

Artikel 491

Op de arbeidsovereenkomst tussen de zeewerkgever en de schepelingen zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van Aruba, met uitzondering evenwel van die van de Zevende Titel van het Derde Boek, van toepassing, voor zover daarvan bij wettelijke regeling niet is afgeweken.

Artikel 492

1. De arbeidsovereenkomst tussen de zeewerkgever en de schepeling moet, op straffe van nietigheid, schriftelijk worden aangegaan.
2. De kosten van de akte en andere bijkomende kosten zijn ten laste van de zeewerkgever.

Artikel 493

De overeenkomst moet worden aangegaan, hetzij voor een bepaalde tijd, hetzij voor één of meer reizen (bij de reis), hetzij voor onbepaalde tijd of tot wederopzegging.

Artikel 494

Indien de duur van een dienstbetrekking noch bij overeenkomst of reglement, noch bij wettelijk regeling, noch ook door het gebruik, is aangegeven, wordt zij geacht voor onbepaalde tijd te zijn aangegaan.

Artikel 495

1. Indien partijen de dienstbetrekking na het verstrijken van de tijd waarvoor zij is aangegaan, zonder tegenspraak voortzetten, wordt die overeenkomst geacht voor dezelfde tijd op de vroegere voorwaarden wederom te zijn aangegaan.
2. Hetzelfde geldt, indien de bedongen opzegging achterwege blijft en partijen de gevolgen daarvan niet opzettelijk hebben gere-

geld.

Artikel 496

De overeenkomst moet, behalve hetgeen elders bij wettelijke regeling daartoe is voorgeschreven, behelzen:

a. de naam en de voornamen van de schepeling, de dag van zijn geboorte of zijn leeftijd en zijn geboorteplaats;
b. de plaats en de dag van het sluiten van de overeenkomst;
c. de aanduiding van het schip of de schepen, waarop de schepeling zich verbindt dienst te doen;
d. de te ondernemen reis of reizen, indien deze reeds vaststaan;
e. de hoedanigheid waarin de schepeling in dienst zal treden;
f. indien mogelijk, de plaats waar, en de dag waarop de dienst aan boord aanvangt;
g. het bepaalde bij artikel 515 nopens het recht op vrije dagen;
h. de beëindiging van de dienstbetrekking, namelijk:
   1°. indien de overeenkomst voor een bepaalde tijd wordt aangegaan, de dag waarop de dienstbetrekking eindigt, met vermelding van de inhoud van artikel 532;
   2°. indien de overeenkomst bij de reis wordt aangegaan, de haven overeengekomen voor de beëindiging van de dienstbetrekking, met vermelding van de inhoud van artikel 533, tweede lid, alsmede, indien de haven een Arubaanse haven is, van het eerste of van het tweede lid van artikel 534, naar gelang de haven al of niet met name is genoemd;
   3°. indien de overeenkomst voor onbepaalde tijd wordt aangegaan, de inhoud van artikel 535, eerste lid.

Artikel 497

1. Voor zover de namen, de plaats of de dag van geboorte van de schepeling niet bekend zijn, wordt dit in de overeenkomst vermeld.

2. De aanduiding in de overeenkomst van het schip of de schepen waarop de schepeling zich verbindt dienst te doen, kan ook geschieden door te bepalen, dat hij dienst zal doen op een of meer door de zeewerkgever aangewezen schepen, behorende tot die welke de zeewerkgever voor de vaart ter zee gebruikt.

3. Indien partijen van het bepaalde bij de artikelen 515, 532, 533, tweede lid, 534, eerste of tweede lid, of 535, eerste lid, wensen af te wijken, voor zover wettelijk geoorloofd, wordt in plaats daarvan die afwijkende regeling in de overeenkomst opgenomen.

Artikel 498

1. Een minderjarige is bekwaam als schepeling overeenkomsten aan te gaan, indien hij daartoe door zijn wettelijke vertegenwoordiger, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, is gemachtigd.

2. Een mondelinge machtiging strekt slechts tot het aangaan van een bepaalde overeenkomst. Zij wordt verleend in tegenwoordigheid van de zeewerkgever of van degene die namens deze handelt. Zij mag niet voorwaardelijk worden verleend.

3. Indien de machtiging schriftelijk is verleend, is de minderjarige verplicht de volmacht ter hand te stellen aan de zeewerkgever, die de minderjarige onverwijld een gewaarmerkt afschrift daarvan doet toekomen en de volmacht bij het einde van de dienstbetrekking aan de minderjarige of diens rechtverkrijgenden teruggeeft.

4. Voor zover zulks niet door het stellen van bepaalde voorwaarden in de machtiging uitdrukkelijk is uitgesloten, staat de minderjarige in alles wat betrekking heeft op de overeenkomst, door hem ingevolge de verleende machtiging aangegaan, met een meerderjarige gelijk. Echter mag hij niet in rechte verschijnen zonder bijstand van zijn wettelijke vertegenwoordiger, behalve wanneer aan de rechter gebleken is, dat de wettelijke vertegenwoordiger niet bij machte is zich te verklaren.

Artikel 499

Indien een daartoe niet bekwaam minderjarige een overeenkomst heeft aangegaan en dientengevolge gedurende vier weken, zonder verzet van zijn wettelijke vertegenwoordiger, in dienst arbeid heeft verricht, wordt hij geacht door die vertegenwoordiger mondeling tot het aangaan van die overeenkomst gemachtigd te zijn geweest.

Artikel 500

1. Indien in de in artikel 498 genoemde schriftelijke machtiging de voorwaarde is opgenomen, dat het in geld vastgesteld loon, geheel of gedeeltelijk, in stede van aan de minderjarige aan de wettelijke vertegenwoordiger zelf moet worden voldaan, wordt deze ten opzichte van de voldoening van het loon of van het gedeelte hetwelk hem moet worden uitgekeerd, als de schepeling aangemerkt.
2. Ook indien een zodanige voorwaarde niet in de machtiging is opgenomen, wordt het aan de minderjarige verschuldigd in geld vastgesteld loon aan de wettelijke vertegenwoordiger voldaan, wanneer deze zich tegen de voldoening aan de minderjarige schriftelijk verzet.
3. In andere gevallen dan die, bedoeld in het eerste en het tweede lid van dit artikel, is de zeewerkgever door betaling aan de minderjarige behoorlijk gekweten.

Artikel 501

Een door de zeewerkgever vastgesteld reglement betreffende de dienst aan boord is voor de schepeling verbindend, mits een in de Nederlandse taal en een in de Papiamentse taal gesteld exemplaar daarvan in een mede voor hem bestemd dagverblijf der schepelingen zijn en blijven opgehangen en behoorlijk leesbaar zijn, en voor zover de inhoud niet in strijd is met de door hem aangegane arbeidsovereenkomst.

Artikel 502

Een verklaring van de schepeling, waarbij hij zich verbindt zich met elk in de toekomst vastgesteld reglement of met elke toekomstige wijziging van een bestaand reglement te verenigen, is nietig.

Artikel 503

Nietig is een beding waarbij de schepeling wordt beperkt in zijn vrijheid om na het einde van de dienstbetrekking arbeid te verrichten.

Artikel 504

Van het ogenblik waarop volgens de arbeidsovereenkomst de dienstbetrekking aanvangt, is de schepeling verplicht zich te houden ter beschikking van de zeewerkgever om gemonsterd te worden op een in

de overeenkomst aangeduid schip. Is omtrent de aanvang van de dienstbetrekking niets bepaald, dan wordt die voor de toepassing van dit voorschrift geacht samen te vallen met het sluiten van de overeenkomst.

Artikel 505

De schepeling wordt geacht in dienst te zijn aan boord van een schip van de daarvoor in de monsterrol aangewezen dag of, bij gebreke daarvan, van de dag waarop de monsterrol is opgemaakt, tot en met de dag waarop hij van zijn werkzaamheden aan boord wordt ontheven of hij deze neerlegt.

Artikel 506

1. Schepelingendienst mogen niet verrichten:
a. zij die niet met de zeewerkgever een arbeidsovereenkomst hebben aangegaan;
b. zij die, hoewel zij met de zeewerkgever een arbeidsovereenkomst hebben aangegaan, niet in de monsterrol zijn genoemd.

2. Het in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde verbod geldt niet voor opstappers, mits zij in de eerste haven welke het schip aandoet, op de monsterrol worden gebracht.

Artikel 507

1. De zeewerkgever is verplicht te zorgen voor behoorlijke voeding en voor behoorlijk dag- en nachtverblijf van de schepeling aan boord.

2. In geen geval mag de zeewerkgever de voeding of de levering van de daarvoor benodigde eet- en drinkwaren bij wijze van aanbesteding opdragen aan de kapitein of aan een schepeling.

Artikel 508

De schepeling heeft voor iedere dag waarop hem de verschuldigde voeding niet of niet ten volle wordt verstrekt, recht op een vergoeding waarvan het bedrag bij de arbeidsovereenkomst of, bij stilzwijgen van deze, door het gebruik of de billijkheid wordt bepaald.

Artikel 509

1. Ten verzoeke van een derde van de schepelingen heeft buiten Aruba een onderzoek plaats naar de deugdelijkheid en voldoende hoeveelheid van de eet- en drinkwaren. Het onderzoek wordt door de Nederlandse consulaire ambtenaar of, bij gebreke van deze, en Nederland, Curaçao of in Sint Maarten door het bevoegd gezag ingesteld.

2. De kapitein is verplicht onbruikbare eet- en drinkwaren, op last van deze autoriteiten, tegen bruikbare te verwisselen en het nodige zich aan te schaffen.

Artikel 510

1. Een gelijk deel van de schepelingen is bevoegd om bij dezelfde autoriteiten buiten Aruba over onvoldoende ligging of ruimte, na de afreis ontstaan, te klagen; ook hiernaar wordt een onderzoek ingesteld.

2. De kapitein is op last van de autoriteiten verplicht in het

gebrekkige te voorzien.

3. De kapitein die aan de hem, overeenkomstig dit en artikel 509, gegeven bevelen niet heeft voldaan, wordt geacht zich jegens de schepelingen te hebben misdragen.

Artikel 511

1. De schepeling mag noch sterke drank noch wapens aan boord brengen of hebben zonder toestemming van de kapitein.

2. De kapitein is bevoegd om hetgeen hij in strijd met deze bepaling aan boord aantreft, in beslag te nemen en, voor zover zulks niet met de ter zake en ter plaatse bestaande wettelijke voorschriften in strijd is, te vernietigen of ten bate van één of meer bij landsbesluit aangewezen instellingen ten behoeve van zeelieden te verkopen.

3. Dezelfde bevoegdheid heeft de kapitein ten aanzien van smokkelwaren, contrabande en opium of andere verdovende middelen, welke de schepeling aan boord brengt of heeft.

Artikel 512

1. De overeenkomst moet, op straffe van nietigheid, het bedrag van het in geld uit te betalen loon bevatten, dan wel aangeven, hoe het zal worden bepaald. De bepaling mag niet aan het goedvinden van een der partijen worden overgelaten.

2. Bij de toepassing van het bepaalde in de artikelen 516, eerste lid, 524, eerste lid, 526, derde lid, 531, 534, derde lid, 539 en 541 wordt loon, vastgesteld bij de reis, geacht te zijn vastgesteld voor een tijdruimte, gelijk aan de gemiddelde duur van de reis.

Artikel 513

1. Ongeoorloofd en nietig is elk beding tussen de zeewerkgever en een schepeling, waarbij deze zich verbindt het loon of zijn overige inkomsten of een gedeelte daarvan op een bepaalde wijze te besteden of zich zijn benodigdheden op een bepaalde plaats of bij een bepaalde persoon aan te schaffen.

2. Van deze bepaling zijn uitgezonderd:

a. het beding waarbij de schepeling deel neemt in enig aan wettelijke voorschriften voldoend fonds;
b. ten aanzien van minderjarige schepelingen het beding, dat de zeewerkgever een gedeelte van het gedurende de minderjarigheid verdiende loon ten name van de schepeling plaatst in de Postspaarbank of in een aan wettelijke regelingen voldoend spaarfonds, met bepaling dat de schepeling het eerst mag opvorderen, nadat hij meerderjarig is geworden, of nadat de rechter in eerste aanleg op verzoek van diens wettelijke vertegenwoordiger en na verhoor of behoorlijke oproeping van de minderjarige en van de zeewerkgever tot de uitbetaling machtiging heeft verleend.

Artikel 514

1. Bestaat het loon voor het geheel of voor een gedeelte in een bedrag dat afhankelijk is gesteld van enig gegeven dat uit de boekhouding van de zeewerkgever moet kunnen blijken, dan heeft de schepeling het recht van de zeewerkgever mededeling te verlangen van zodanige bewijsstukken, als voor hem nodig zijn om tot de kennis van dat gegeven te geraken.

2. Bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement mag

worden bepaald, dat mededeling van de genoemde bewijsstukken, in plaats van aan iedere schepeling afzonderlijk, zal geschieden aan een bepaald aantal schepelingen in dienst van de zeewerkgever of aan een of meer deskundigen inzake boekhouding, allen door de schepelingen bij schriftelijke keuze aangewezen.

3. De mededeling van de bewijsstukken door of vanwege de zeewerkgever geschiedt desverlangd onder uitdrukkelijke verplichting van geheimhouding door de schepeling en degene die hem overeenkomstig het tweede lid vervangt; deze mag echter niet tot geheimhouding tegenover de schepeling worden verplicht.

4. De verplichting tot geheimhouding is, voor zover nodig opgeheven, indien de opgave in rechte wordt betwist.

5. Voor zover het gegeven, in het eerste lid bedoeld, betreft de winst, in de onderneming van de zeewerkgever of in een deel daarvan behaald, mag van de bepalingen van het eerste lid bij schriftelijk aangegane overeenkomst of bij reglement, ook op andere wijze dan in het tweede lid omschreven, worden afgeweken.

Artikel 515

De schepeling heeft voor ieder jaar dat hij zonder onderbreking in dienst is van de wederpartij, recht op ten minste zeven of tweemaal vijf achtereenvolgende vrije dagen met behoud van loon, tenzij de arbeidsovereenkomst is aangegaan bij de reis. Deze vrije dagen moeten zó worden gegeven, dat de schepeling telkens na afloop van twee jaren of, indien de dienstbetrekking korter duurt, bij het eindigen van die betrekking alle dagen heeft genoten, waarop hij recht heeft. De schepeling die in Aruba thuis behoort, worden, indien hij zulks verlangt, de vrije dagen in Aruba gegeven.

Artikel 516

1. De schepeling die in het buitenland ziek wordt, heeft, zolang hij niet is hersteld, ook wanneer de dienstbetrekking eerder eindigt, recht op tegemoetkoming bestaande uit:

a. behoorlijke geneeskundige behandeling en verpleging, vervoer in verband met de ziekte, genees- en verbandmiddelen:
   1°. indien hij in het buitenland wordt achtergelaten, tot zijn herstel of, indien hij eerder hier te lande terugkeert, tot ten hoogste tien weken na zijn terugkeer, doch in geen geval gedurende meer dan zesentwintig weken;
   2°. indien hij aan boord van het schip blijft, tot ten hoogste tien weken na zijn terugkomst daarmee hier te lande;
b. een uitkering in geld, ziekengeld genaamd, welke wordt genoten gedurende ten hoogste twaalf weken, en welke bedraagt 50% van het naar tijdruimte in geld vastgesteld loon dat de schepeling genoot, toen hij ziek werd. Deze termijn van twaalf weken gaat in:
   1°. indien de schepeling ziek wordt, terwijl hij niet aan boord van een schip is, op de dag waarop hij ziek wordt;
   2°. indien hij ziek wordt, terwijl hij aan boord van een schip is, op de dag waarop hij aan de wal ter verpleging wordt achtergelaten, of waarop hij, nog niet hersteld, met het schip terugkomt.

2. Zolang hij aan boord is, blijft hij in het genot van het volle loon.

3. Wordt de schepeling in het buitenland ter verpleging achtergelaten, dan heeft hij bovendien recht op vrij vervoer tot een haven

in Aruba te zijner keuze. Onder het vrij vervoer zijn begrepen de kosten van onderhoud en nachtverblijf gedurende de reis.

4. Indien de ziekte een gevolg is van opzet of grove schuld, wordt het ziekengeld verbeurd of verminderd ter beoordeling van de rechter in eerste aanleg.

5. De schepeling die in het buitenland door een ongeval als bedoeld in de Landsverordening ongevallenverzekering, wordt getroffen, heeft recht op geneeskundige behandeling en verpleging en op vrij vervoer als de schepeling die in het buitenland ziek wordt:

6. Voor de toepassing van dit artikel wordt:

a. met ziekte gelijkgesteld een ongeval, de schepeling niet in verband met de uitoefening van zijn te verrichten arbeid overkomen, en mits de getroffene ter zake hiervan geen rechten kan ontlenen op schadevergoeding krachtens een andere regeling;
b. de schepeling geacht mede in het buitenland te zijn, indien hij aan boord is van een vertrekkend schip dat zich bevindt binnen de territoriale wateren van Aruba, terwijl hij niet hier te lande ter verpleging wordt achtergelaten.

Artikel 517

Indien de schepeling buiten Aruba overlijdt, terwijl hij in dienst is aan boord van een schip, wordt het lijk begraven of overboord gezet op kosten van de zeewerkgever.

Artikel 518

1. Gedurende de tijd dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip, is hij verplicht de bevelen van de kapitein met stiptheid op te volgen.

2. Indien hij meent, dat deze bevelen onrechtmatig zijn, is hij bevoegd om in de eerste haven die het schip aandoet, de tussenkomst in te roepen van de scheepvaartinspectie, Nederland, Curaçao of in Sint Maarten van het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk, indien dit redelijkerwijze zonder oponthoud van het schip kan geschieden, van de Nederlandse diplomatieke of bezoldigde consulaire ambtenaar die het eerst te bereiken is.

Artikel 519

1. De kapitein is verplicht de arbeid van de schepeling te regelen in overeenstemming met de daaromtrent bij wettelijke regeling en, binnen de grenzen der wettelijke regelingen, bij de arbeidsovereenkomst gestelde bepalingen.

2. Op zondag behoort de arbeid in ieder geval beperkt te blijven tot het noodzakelijke.

Artikel 520

1. De schepeling is verplicht het hem door de kapitein opgedragen werk te verrichten, doch heeft recht op een bijslag op het loon voor de tijd, gedurende welke hij langer dan de bij wettelijke regeling of bij arbeidsovereenkomst bepaalde normale arbeidsduur werk verricht, tenzij de kapitein het werk noodzakelijk acht tot behoud van het schip, de opvarenden of de zaken aan boord. Het bedrag van die bijslag wordt bepaald door de arbeidsovereenkomst of, bij haar stilzwijgen, door het gebruik of de billijkheid.

2. De kapitein doet van ieder geval van overwerk aantekening hou-

den in een daartoe bestemd register. Elke aantekening wordt door de daarbij betrokken schepeling medeondertekend.

3. Het recht betaling van de bijslag te vorderen vervalt door verloop van één maand na het eindigen van de dienst aan boord in een Arubaanse haven en van zes maanden na het eindigen van de dienst aan boord buiten Aruba.

4. Op de scheepsofficier, tevens hoofd van dienst, de geneeskundige en de marconist zijn de bepalingen van dit artikel niet van toepassing.

Artikel 521

Indien aan de schepeling andere werkzaamheden worden opgedragen, dan hij heeft te verrichten overeenkomstig de hoedanigheid waarin hij volgens de arbeidsovereenkomst aan boord dienst doet, en deze werkzaamheden volgens overeenkomst of gebruik hoger worden beloond, heeft hij eventueel aanspraak op het daarmede overkomend hoger loon.

Artikel 522

1. Zonder toestemming van de kapitein mag de schepeling het schip niet verlaten.

2. Weigert de kapitein toestemming, dan is hij verplicht de reden voor zijn weigering in het dagboek te vermelden en aan de schepeling, op diens verlangen, deze weigering binnen twaalf uur schriftelijk te bevestigen.

Artikel 523

De kapitein heeft disciplinair gezag over de schepeling. Hij is bevoegd om tot handhaving van dit gezag de redelijkerwijze nodige maatregelen te nemen.

Artikel 524

1. De kapitein is bevoegd om aan de schepeling in geval van verwijdering van boord zonder zijn toestemming, van niet tijdig terugkeren aan boord, van dienstweigering, van gebrekkige dienstvervulling, van onbehoorlijk optreden tegen een lid van de bemanning of een van de andere opvarenden en van ordeverstoring een boete op te leggen ten bedrage van het naar tijdruimte in geld vastgestelde loon over ten hoogste tien dagen; echter mag de boete niet meer bedragen dan een derde van dat loon voor de gehele duur van de reis. In een tijdsverloop van tien dagen mag aan dezelfde schepeling in totaal niet meer aan boeten worden opgelegd dan de genoemde hoogste bedragen.

2. De oplegging van de boete mag voorwaardelijk geschieden.

3. Indien de kapitein wegens een dringende reden als bedoeld in artikel 536, de dienstbetrekking doet eindigen, mag hij te dier zake niet tevens een disciplinaire straf opleggen.

4. De bestemming van de boeten moet in de arbeidsovereenkomst worden aangegeven. De boete mag noch aan de zeewerkgever, noch aan de kapitein ten goede komen.

Artikel 525

1. Alvorens boete op te leggen is de kapitein verplicht de betrokkene en de getuigen te horen in het bijzijn, zo mogelijk, van ten minste twee schepelingen van gelijke of hogere rang, overeenkomstig de

monsterrol daartoe aangewezen. Het proces-verbaal van dit verhoor moet door allen die daarbij tegenwoordig zijn geweest, worden ondertekend. Van weigering om te ondertekenen wordt daarin melding gemaakt.

2. Boete mag niet vroeger worden opgelegd dan twaalf uren en niet later dan een week, nadat het feit heeft plaats gehad, tenzij bijzondere omstandigheden afwijking noodzakelijk maken.

3. Elke boete moet onverwijld worden ingeschreven in een daartoe bestemd register met vermelding van het feit dat tot de oplegging aanleiding heeft gegeven, en van de dag waarop het heeft plaats gehad, alsmede van de dag waarop de boete is opgelegd. Iedere inschrijving moet worden ondertekend door de kapitein en de in het eerste lid bedoelde schepelingen.

4. Een niet in het register ingeschreven boete wordt geacht ten onrechte te zijn opgelegd.

5. De schepeling is bevoegd om van de oplegging van boete in beroep te komen bij de rechter in eerste aanleg. Het derde lid van artikel 520 vindt overeenkomstige toepassing.

Artikel 526

1. Gedurende de tijd dat de schepeling in dienst van de zeewerkgever aan boord van een schip of buiten Aruba verblijft, heeft zijn niet van tafel en bed gescheiden echtgenote recht op uitbetaling, op de voet als in de volgende leden bepaald, van ten hoogste het tweederde gedeelte van het in geld vastgesteld loon tot onderhoud van haar en haar kinderen die niet in staat zijn in hun onderhoud te voorzien.

2. De uitbetaling door de zeewerkgever geschiedt aan de echtgenote tegen overlegging van een met het oog op de laatste monstering afgegeven verklaring van haar man of beschikking van de rechter in eerste aanleg en wel voor het in die verklaring of die beschikking genoemde gedeelte van het aan de schepeling verschuldigde loon. Wanneer een onmiddellijke voorziening wordt vereist, bepaalt de rechter in eerste aanleg aanstonds het gedeelte van het loon van de schepeling, op welks uitbetaling de echtgenote voorlopig recht heeft tot onderhoud van haar en de in het eerste lid bedoelde kinderen. Deze beschikking behoudt tegenover de zeewerkgever haar kracht gedurende een maand na de dag van haar dagtekening, voor zoveel hem niet vóór de afloop van die termijn de eindbeschikking van de rechter in eerste aanleg is overgelegd.

3. Het gedeelte van het loon op welks uitbetaling de echtgenote recht heeft, wordt haar uitgekeerd op de tijdstippen, voor de uitbetaling bepaald door de arbeidsovereenkomst, of, bij stilzwijgen van deze, door het gebruik of de billijkheid, met dien verstande dat, indien het loon naar tijdruimte is vastgesteld, de hierbedoelde uitbetaling uiterlijk telkens na een maand geschiedt.

Artikel 527

1. De uitbetaling van het in geld vastgesteld deel van het in dienst aan boord van een schip verdiend loon moet geschieden in de munt waarin het bij de arbeidsovereenkomst is uitgedrukt, of in de munt, gangbaar ter plaatse van de uitbetaling. De koers waartegen in het laatste geval de herleiding is geschied moet de schepeling schriftelijk worden medegedeeld.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 546, is de schepeling, indien hij meent, dat de hem medegedeelde koers niet juist is, bevoegd om zich na afloop van de reis deswege te wenden tot de rechter in eerste aanleg.

Artikel 528

1. Behoudens het bepaalde in artikel 526, heeft de schepeling recht op uitbetaling van het in dienst aan boord van een schip verdiend loon:
a. indien het naar tijdruimte is vastgesteld, in iedere haven welke het schip gedurende de reis aandoet, mits ten minste zeven dagen verlopen zijn sedert de laatste uitbetaling;
b. indien het niet naar tijdruimte is vastgesteld, op de tijdstippen, voor de uitbetaling bepaald door de arbeidsovereenkomst, of, bij haar stilzwijgen, door het gebruik of de billijkheid.

2. Zolang de reis niet is geëindigd, is de zeewerkgever niet verplicht in het geheel meer dan vijfzesde gedeelte van het loon uit te betalen.

3. De uitbetaling van het in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde loon geschiedt uiterlijk op de dag, volgende op die van de aankomst, de in artikel 451 bedoelde dagen niet medegerekend, doch in ieder geval vóór het vertrek uit de haven.

Artikel 529

De schepeling mag zijn recht op het in geld vastgesteld deel van zijn in dienst aan boord van een schip verdiend loon, voor zover dit te zijner beschikking is, alleen afstaan, in pand geven daaronder begrepen, ten behoeve van zijn echtgenote voor ten hoogste één derde, van zijn kinderen, de verzorgers van zijn kinderen en zijn ouders voor ten hoogste de helft en van andere bloedverwanten tot de vierde graad en van aanverwanten tot dezelfde graad voor ten hoogste één derde; alles met dien verstande, dat het bedrag van hetgeen hij afstaat, gevoegd bij het ingevolge artikel 526 aan de echtgenote uit te betalen bedrag, tweederde gedeelte van het gehele in geld vastgesteld loon niet mag overtreffen.

Artikel 530

1. De boeten en de schadeloosstelling, bedoeld in de artikelen 524 en 539, zijn bevoorrecht op het in geld vastgesteld deel van het loon van de schepeling, hetwelk tot het bedrag daarvan mag worden ingehouden.

2. Boete en schadeloosstelling komen in de eerste plaats ten laste van het deel van het loon dat aan de schepeling persoonlijk moet worden uitbetaald.

Artikel 531

1. De dienstbetrekking eindigt door de dood van de schepeling.

2. Indien de schepeling overlijdt in dienst aan boord van een schip, wordt het naar tijdruimte in geld vastgesteld deel van het loon uitbetaald tot het einde van de maand waarin het overlijden heeft plaats gehad, doch niet langer dan tot de dag waarop de dienst aan boord van het schip volgens de overeenkomst zou zijn geëindigd.

Artikel 532

Indien de dienstbetrekking is aangegaan voor een bepaalde tijd en deze verstrijkt, terwijl het schip waarop de schepeling in dienst is, zich op reis bevindt, eindigt de dienstbetrekking in de eerste haven welke het schip daarna aandoet.

Artikel 533

1. De dienstbetrekking, aangegaan bij de reis, eindigt als de reis of de reizen, waarvoor zij is aangegaan, is of zijn afgelopen.
2. Evenwel is de schepeling bevoegd om, na verloop van anderhalf jaar, de dienstbetrekking zonder schadeloosstelling door opzegging te doen eindigen in iedere haven welke het schip daarna aandoet. Bij de opzegging moet hij de termijn in acht nemen, welke redelijkerwijze nodig is voor zijn vervanging in die haven.

Artikel 534

1. Indien is overeengekomen, dat de dienstbetrekking zal eindigen bij terugkomst van het schip in een met name genoemde Arubaanse haven, is de zeewerkgever bevoegd haar te doen eindigen in een haven van waaruit de genoemde Arubaanse haven, anders dan met een luchtvaartuig, binnen vierentwintig uur kan worden bereikt.
2. Is de Arubaanse haven waarop het schip zal terugkomen, niet met name genoemd, dan is de zeewerkgever bevoegd de dienstbetrekking te doen eindigen in een haven buiten Aruba, van waaruit Aruba op de in het eerste lid bedoelde wijze kan worden bereikt.
3. Behalve de reiskosten heeft de zeewerkgever de schepeling voor de dagen na de beëindiging van de dienstbetrekking tot de dag, volgende op die waarop deze ter plaatse had kunnen aankomen, loon te betalen op de voet van het in de arbeidsovereenkomst naar tijdruimte in geld vastgesteld deel van het loon, alsmede de kosten van onderhoud en zo nodig van nachtverblijf.

Artikel 535

1. De dienstbetrekking, aangegaan voor onbepaalde tijd, mag ieder der partijen gedurende de tijd dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip door opzegging, met inachtneming van de daarvoor gestelde termijn, doen eindigen in iedere haven waar het schip laadt of lost. Tenzij een langere termijn van opzegging is overeenkomen, bedraagt deze vierentwintig uren. De opzegging geschiedt schriftelijk.
2. De opzeggingstermijn mag voor de zeewerkgever niet korter worden gesteld dan voor de schepeling.
3. Dit artikel is mede van toepassing, indien bij een dienstbetrekking, voor een bepaalde tijd of voor een of meer reizen aangegaan, de zeewerkgever overlijdt gedurende de tijd dat de schepeling in dienst is aan boord van een schip, en, hetzij de erfgenamen van de zeewerkgever hetzij de schepeling de dienstbetrekking willen doen eindigen, als ware zij aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 536

1. Ieder der partijen is bevoegd om de dienstbetrekking zonder opzegging of zonder inachtneming van de voor opzegging geldende bepalingen en zonder schadeloosstelling te doen eindigen om een dringende, aan de wederpartij onverwijld medegedeelde, reden.
2. Gedurende een reis van het schip waarop de schepeling in dienst is, is een der partijen bevoegd om de dienstbetrekking om een dringende reden als bedoeld in het eerste lid, alleen te doen eindigen tegen het tijdstip op hetwelk het schip zich in een haven bevindt.

Artikel 537

1. Voor de zeewerkgever worden als dringende redenen in de zin van artikel 536 beschouwd de volgende daden, eigenschappen of gedragingen van de schepeling, welke ten gevolge hebben, dat van de zeewerkgever redelijkerwijze niet mag gevergd worden de dienstbetrekking te laten voortduren, te weten:

a. indien de schepeling bij de afsluiting van de overeenkomst de zeewerkgever heeft misleid door het vertonen van valse of vervalste getuigschriften of deze opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven omtrent de wijze waarop zijn vorige dienstbetrekking is geëindigd;
b. indien hij in ernstige mate de bekwaamheid of geschiktheid blijkt te missen tot de arbeid waarvoor hij zich heeft verbonden;
c. indien hij zich ondanks waarschuwing overgeeft aan dronkenschap of ander liederlijk gedrag;
d. indien hij zich schuldig maakt aan diefstal, verduistering, bedrog of andere misdrijven, waardoor hij het vertrouwen van de zeewerkgever onwaardig wordt;
e. indien hij opzettelijk of, ondanks waarschuwing, roekeloos zichzelf of anderen aan ernstig gevaar blootstelt of de eigendom van de zeewerkgever beschadigt of aan ernstig gevaar blootstelt;
f. indien hij hardnekkig weigert te voldoen aan redelijke bevelen of opdrachten, hem door of namens de zeewerkgever verstrekt;
g. indien hij op andere wijze grovelijk de plichten veronachtzaamt, welke de arbeidsovereenkomst hem oplegt;
h. indien hij door opzet of roekeloosheid buiten staat geraakt de bedongen arbeid te verrichten;
i. indien hij de kapitein of een opvarende van het schip mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt of hem verleidt of tracht te verleiden tot handelingen strijdig met een wettelijke regeling of met de goede zeden;
j. indien hij, na de aanvang van de dienstbetrekking, zich niet op de door de zeewerkgever aangegeven tijd doet monsteren of zich na de monstering aan boord van het schip aanmeldt;
k. indien de schepeling, hetzij tijdelijk hetzij voorgoed de bevoegdheid wordt ontnomen op een schip dienst te doen in de hoedanigheid waarin hij zich heeft verbonden dienst te doen;
l. indien de schepeling, buiten weten van de zeewerkgever of de kapitein, sterke drank, wapens, smokkelwaren, contrabande, opium of andere verdovende middelen aan boord heeft gebracht of daar onder zijn berusting heeft.

2. Bedingen waardoor aan de zeewerkgever de beslissing zou worden overgelaten, of er een dringende reden aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 538

1. Voor de schepeling worden als dringende redenen in de zin van artikel 536 beschouwd de volgende omstandigheden welke ten gevolge hebben, dat van de schepeling redelijkerwijze niet mag gevergd worden de dienstbetrekking te laten voortduren, te weten:

a. indien de zeewerkgever de schepeling, diens familieleden of huisgenoten mishandelt, grovelijk beledigt of op ernstige wijze bedreigt, of gedoogt, dat dergelijke handelingen door een van zijn huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
b. indien de zeewerkgever de schepeling, diens familieleden of huisgenoten verleidt of tracht te verleiden tot handelingen, strijdig met een wettelijke regeling of met de goede zeden, of gedoogt, dat der-

gelijke verleiding of poging tot verleiding door een van zijn huisgenoten of ondergeschikten worden gepleegd;
c. indien het loon niet op de bepaalde tijd wordt voldaan;
d. indien de schepeling door ziekte of andere oorzaken zonder zijn toedoen buiten staat geraakt de bedongen arbeid te verrichten;
e. indien de zeewerkgever de schepeling orders geeft, welke in strijd zijn met de arbeidsovereenkomst of met verplichtingen welke een wettelijke regeling de schepeling oplegt;
f. indien de zeewerkgever het schip bestemt naar een haven van een land dat in een zee-oorlog is gewikkeld, of naar een haven welke is geblokkeerd, tenzij de arbeidsovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet en is gesloten na het uitbreken van de oorlog of na het afkondigen van de blokkade;
g. indien in het geval van artikel 466 de zeewerkgever orders geeft te vertrekken naar een vijandelijke haven;
h. indien de zeewerkgever het schip gebruikt of laat gebruiken voor slavenhandel, zeeroof, strafbare kaapvaart of het vervoer van goederen waarvan de invoer verboden is in het land van bestemming;
i. indien de zeewerkgever het schip bestemt voor vervoer van contrabande, tenzij de arbeidsovereenkomst dit uitdrukkelijk voorziet en is gesloten na het uitbreken van de oorlog;
j. indien voor hem aan boord gevaar voor mishandeling van de zijde van de kapitein of van een opvarende dreigt;
k. indien het logies aan boord in een toestand verkeert, welke schadelijk is voor de gezondheid der bemanning;
l. indien hem de voeding waarop hij recht heeft, niet of niet in deugdelijke toestand wordt verstrekt, of indien de zeewerkgever handelt in strijd met het bepaalde bij het tweede lid van artikel 507;
m. indien het schip het recht verliest om krachtens het Curaçaos Zeebrievenbesluit 1933 de Nederlandse vlag te voeren;
n. indien de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor een of meer bepaalde reizen en de zeewerkgever het schip andere reizen laat maken.

2. Bedingen waardoor aan de schepeling de beslissing zou worden overgelaten, of er een dringende reden aanwezig is, zijn nietig.

Artikel 539

1. Indien een voor bepaalde tijd aangegane dienstbetrekking gedurende een reis van het schip wordt beëindigd zonder inachtneming van het daaromtrent bepaalde bij de arbeidsovereenkomst of bij wettelijke regeling is een schadeloosstelling verschuldigd, gelijk aan het bedrag van het voor de dienst aan boord van een schip in geld vastgestelde loon voor de tijd dat de dienstbetrekking volgens de overeenkomst of volgens wettelijke regelingen had behoren voort te duren, doch niet langer dan drie maanden. Hetzelfde geldt, wanneer de dienstbetrekking bij de reis is aangegaan.

2. Bij een dienstbetrekking, voor een onbepaalde tijd aangegaan, is de schadeloosstelling ten minste gelijk aan het bedrag van het voor de dienst aan boord van een schip in geld vastgesteld loon voor één maand.

Artikel 540

1. Ieder van de partijen is te allen tijde, ook vóórdat de dienstbetrekking is aangevangen, bevoegd zich wegens gewichtige redenen te wenden tot de rechter in eerste aanleg of, Nederland, Curaçao of in Sint Maarten tot het bevoegd gezag of, buiten het Koninkrijk tot de eerst bereikte Nederlandse diplomatieke of bezoldigde consulaire

ambtenaar met het verzoek de overeenkomst ontbonden te verklaren.

2. Als gewichtige redenen worden, behalve de dringende redenen, ook beschouwd veranderingen in de persoonlijke of vermogenstoestand van de verzoeker of van de wederpartij of in de omstandigheden waaronder de arbeid wordt verricht, welke van die aard zijn, dat de dienstbetrekking billijkheidshalve dadelijk of na korte tijd behoort te eindigen, zomede omstandigheden, na de aanvang van de dienst aan boord aan de verzoeker gebleken of nadien opgekomen, waardoor de voortzetting van de reis welke het schip maakt, hem aan onvoorzien, groot levensgevaar zou blootstellen.

3. Indien het de schepeling mogelijk is een hogere betrekking te verkrijgen, is hij steeds bevoegd het in het eerste lid bedoeld verzoek te doen, mits hij zorgt voor zijn vervanging zonder nieuwe kosten voor de zeewerkgever en te diens genoegen.

4. De rechter willigt het verzoek niet in dan na verhoor of behoorlijke oproeping van de wederpartij.

5. Indien de rechter het verzoek inwilligt, bepaalt hij op welk ogenblik de dienstbetrekking eindigt.

6. Tegen deze beschikking is generlei voorziening toegelaten.

Artikel 541

1. Indien de dienstbetrekking is aangegaan bij de reis en ten gevolge van een maatregel van hogerhand of van andere overmacht de reis niet wordt aangevangen of, nadat zij is aangevangen, wordt gestaakt, neemt de dienstbetrekking een einde. De schepeling heeft in het laatstbedoeld geval recht op het naar tijdruimte in geld vastgesteld loon, totdat hij in Aruba kan zijn teruggekomen, of totdat hij eerder werk heeft gevonden. In geval van geschil wordt het bedrag van het loon vastgesteld door de rechter in eerste aanleg.

2. Indien de schepeling zich heeft verbonden om uitsluitend aan boord van een bepaald schip dienst te doen en dit schip vergaat, geldt het in het eerste lid bepaalde, ook al is de dienstbetrekking niet bij de reis aangegaan.

Artikel 542

Voor zover het in geld uitgedrukt deel van het loon is vastgesteld bij de reis, heeft de schepeling recht op een evenredige verhoging van het loon, indien de reis door toedoen van de zeewerkgever, door molest of door verblijf in een noodhaven of een andere soortgelijke reden in het belang van het schip en de zaken aan boord wordt verlengd.

Artikel 543

Indien de dienstbetrekking is aangegaan bij de reis en de reis door toedoen van de zeewerkgever niet wordt aangevangen of, nadat zij is aangevangen, wordt gestaakt, neemt de dienstbetrekking een einde. De schepeling heeft alsdan het recht op de schadeloosstelling, bepaald in artikel 539, eerste lid.

Artikel 544

1. Eindigt de dienstbetrekking buiten Aruba, dan heeft de schepeling recht op vrij vervoer, indien hij Nederlander is, tot een haven te zijner keuze in Aruba, indien hij niet Nederlander is, ter keuze van de zeewerkgever, tot de plaats waar de dienst aan boord van het

schip is begonnen of tot een haven van het land waar hij thuis behoort, mits de schepeling zijn verlangen daartoe te kennen geeft uiterlijk op de dag volgende op die waarop de dienstbetrekking eindigt, de in artikel 451 bedoelde dagen niet medegerekend, doch in ieder geval vóór het vertrek van het schip. Echter heeft de schepeling dit recht niet, indien hij de dienstbetrekking onrechtmatig doet eindigen of de zeewerkgever haar doet eindigen om een dringende, aan de schepeling onverwijld medegedeelde reden, of de arbeidsovereenkomst is ontbonden op verzoek van de schepeling, op grond van gewichtige redenen welke niet tevens zijn dringende redenen in de zin van artikel 538.

2. Onder het vrij vervoer zijn begrepen de kosten van onderhoud en nachtverblijf van het eindigen van de dienstbetrekking af tot de aankomst van de schepeling in de plaats van zijn bestemming.

Artikel 545

De kapitein tekent iedere beëindiging van de dienst aan boord van het schip aan op de monsterrol. Deze aantekening wordt, indien de kapitein of de schepeling zulks verzoekt, door de ambtenaar van aanmonstering voor gezien getekend.

Artikel 546

1. De zeewerkgever is verplicht om bij het einde van de dienst aan boord aan de schepeling een schriftelijke afrekening ter hand te stellen. Indien geschil ontstaat over de afrekening, is de meest gerede partij bevoegd zich te wenden tot de rechter in eerste aanleg met het verzoek de afrekening te onderzoeken en vast te stellen.

2. Eindigt de dienst buiten Aruba dan mag ieder van de partijen, ter verkrijging van een voorlopige beslissing, zich wenden, Nederland, Curaçao of in Sint Maarten tot het bevoegd gezag en, buiten het Koninkrijk tot de Nederlandse diplomatieke of bezoldigde consulaire ambtenaar die hij het eerst heeft bereikt.

Artikel 547

Na het eindigen van de reis is de schepeling wiens dienstbetrekking is afgelopen, niettemin gedurende drie werkdagen gehouden op verlangen van de kapitein mede te werken tot het opmaken van een scheepsverklaring.

Artikel 548

De zeewerkgever verbeurt voor iedere dag dat hij een officier of een scheepsgezel, gedurende of bij het einde van de dienst aan boord van een schip, zonder wettige reden ophoudt in het verkrijgen van het in geld vastgesteld deel van zijn loon, ten behoeve van de officier drie florin en ten behoeve van de scheepsgezel een florin vijftig cent.

Artikel 549

1. De zeewerkgever is verplicht om aan de schepeling bij het eindigen van de dienstbetrekking op diens verlangen een getuigschrift uit te reiken.

2. Het getuigschrift moet een juiste opgave bevatten omtrent de aard van de verrichte arbeid en de duur van de dienstbetrekking, alsmede, doch alleen op bijzonder verzoek van degene aan wien het getuig-

schrift moet worden uitgereikt, omtrent de wijze waarop de schepeling aan zijn verplichtingen heeft voldaan en de wijze waarop de dienstbetrekking geëindigd is; heeft de zeewerkgever de dienstbetrekking echter zonder het aanvoeren van redenen doen eindigen, dan is hij slechts gehouden zulks te vermelden, zonder verplicht te zijn de reden zelve mede te delen; heeft de schepeling de dienstbetrekking onrechtmatig doen eindigen, dan is de zeewerkgever gerechtigd zulks in het getuigschrift te vermelden.

3. De zeewerkgever die weigert het gevraagde getuigschrift af te geven, die in het getuigschrift tegen beter weten onjuiste mededelingen opneemt, of die het getuigschrift van een kenmerk voorziet, bestemd om aangaande de schepeling enige mededeling te doen, welke niet in de bewoordingen van het getuigschrift is vervat, is zowel jegens de schepeling als jegens derden aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.

4. Elk beding waardoor deze verplichtingen van de zeewerkgever zouden worden uitgesloten of beperkt, is nietig.

Artikel 550

1. De schepelingen zijn verplicht om aan het behoud van het schip en de zaken aan boord mede te werken. Zij hebben het recht op buitengewone beloning voor de dagen gedurende welke zij hiertoe werkzaam zijn geweest.

2. In geval van geschil stelt de rechter in eerste aanleg de beloning vast. Nederland, Curaçao of in Sint Maarten geschiedt de vaststelling door het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk door de Nederlandse diplomatieke of bezoldigde consulaire ambtenaar die het eerst bereikt is.

Artikel 551

1. Indien een schip dat tot het verrichten van sleepdienst niet is bestemd, aan een ander in open zee aangetroffen schip sleepdienst bewijst onder omstandigheden welke aanspraak op hulploon uitsluiten, hebben niettemin de schepelingen recht op een aandeel in het sleeploon. De zeewerkgever is verplicht aan iedere schepeling vóór de uitbetaling desverlangd het bedrag van het sleeploon en de verdeling daarvan schriftelijk mede te delen.

2. In geval van geschil stelt de rechter in eerste aanleg het aandeel van de schepelingen in het sleeploon naar billijkheid vast.

Artikel 552

1. In geval van verlies van het schip door schipbreuk, is de zeewerkgever verplicht om aan de schepeling, zolang deze dientengevolge werkloos is, doch ten hoogste gedurende twee maanden, een schadeloosstelling te betalen tot een bedrag, gelijk aan het bij de arbeidsovereenkomst in geld vastgesteld deel van het loon. Is het loon geheel of voor een deel niet naar tijdruimte vastgesteld, dan is een bedrag verschuldigd, gelijk aan het loon dat volgens het gebruik wegens een reis als die waarop het schip is verloren gegaan, bij vaststelling van het gehele loon naar tijdruimte wordt betaald. In geval van geschil beslist de rechter in eerste aanleg.

2. Voor zover de schepeling krachtens het bepaalde in artikel 541 recht heeft op loon, komt dit loon in mindering van de hierbedoelde schadeloosstelling.

3. De vordering tot schadeloosstelling is bevoorrecht op alle

goederen van de zeewerkgever; het voorrecht staat in rang gelijk met dat, bedoeld in artikel 288, onderdeel e, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

4. De zeewerkgever die vermeent, dat een of meer van de schepelingen ten aanzien van de schipbreuk grove schuld treft, is bevoegd om zich te wenden tot de rechter in eerste aanleg met verzoek zijn in het eerste lid bedoelde verplichting tegenover bepaalde schepelingen voor een bij zijn beslissing bepaalde en op dezelfde wijze verlengbare tijd op te schorten, totdat omtrent de oorzaak van de ramp uitspraak is gedaan. De rechter in eerste aanleg mag naar aanleiding van die uitspraak de zeewerkgever voorgoed van zijn verplichting ontheffen.

Artikel 553

1. De zeewerkgever die verplicht is tot vrij vervoer van de schepeling naar een haven, heeft het recht om zich van die verplichting te kwijten door hem, mits hij tot werken in staat is, aan boord van een naar die haven bestemd schip een betrekking te verschaffen overeenkomstig die welke hij in dienst van de zeewerkgever bekleedde.

2. Geschillen over de uitvoering van deze bepaling beslist Nederland, Curaçao of in Sint Maarten, het bevoegd gezag en buiten het Koninkrijk de Nederlandse diplomatieke of bezoldigde consulaire ambtenaar die het eerst te bereiken is.

Artikel 554

1. Bij overeenkomst mogen partijen niet afwijken van het bepaalde in de artikelen 492, 493, 496, 497, 507, 508, 512, 517 tot en met 520, 522 tot en met 527, 529, 540, eerste en tweede lid, 546, 550 en 551, noch ook ten nadele van de schepelingen van het bepaalde in de artikelen 501, 515, 516, 521, 528, 531, 533 tot en met 535, 539, 540, derde lid, 541 tot en met 544, 548, 552 en 553.

2. Bepalingen in de arbeidsovereenkomst, welke afwijkingen bevatten van de wettelijke regelingen betreffende de bevoegdheid van de rechter om kennis te nemen van geschillen betrekkelijk deze overeenkomst zijn nietig met uitzondering van die waarbij partijen zich verbinden om dergelijke geschillen aan de uitspraak van scheidslieden te onderwerpen.

Artikel 555

1. Een beschikking ingevolge de artikelen 516, vierde lid, 525, vijfde lid, 540, 546, 550, 551 en 552 geeft de rechter in eerste aanleg niet dan na verhoor, althans na behoorlijke oproeping door de griffier, van partijen. Bij de oproeping van de wederpartij wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

2. In gevallen als bedoeld in de artikelen 516, vierde lid, 525, vijfde lid, 546, 550, 551 en 552, kan de beschikking worden gegeven in de vorm, bij artikel 430 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba bepaald.

§ 3. Van de monsterrol en het monsterboekje

Artikel 556

1. De monsterrol is een ten overstaan van de bevoegde ambtenaar opgemaakte staat van de bemanning van een schip. Zij wordt in tweevoud opgemaakt en vermeldt, onverminderd hetgeen elders is voorgeschreven,

de naam van het schip, de met het schip te maken reis of reizen, de namen van de zeewerkgever, van de kapitein en van de schepelingen, de hoedanigheid in welke iedere schepeling aan boord dienst zal doen, wie hunner de rang van officier zullen hebben, en hetgeen partijen daarin verder verlangen op te nemen.

2. Zij wordt door of namens de zeewerkgever door de kapitein en door de schepelingen ondertekend.

3. Nietig zijn bepalingen in de monsterrol, welke afwijken van de met een schepeling gesloten arbeidsovereenkomst, of welke deze aanvullen.

Artikel 557

1. Bij het opmaken van de monsterrol is de zeewerkgever verplicht de met de schepelingen gesloten arbeidsovereenkomst aan de ambtenaar van aanmonstering over te leggen.

2. De ambtenaar van aanmonstering vergewist zich, dat de schepelingen de inhoud van de arbeidsovereenkomst hebben begrepen, en dat partijen de overeenkomsten hebben ondertekend. Hij neemt daaromtrent een verklaring in de monsterrol op.

3. De ambtenaar voegt gewaarmerkte afschriften van de overeenkomsten als bijlagen bij de monsterrol. Iedere schepeling moet aan boord in de gelegenheid worden gesteld van de hem betreffende overeenkomst inzage te nemen.

Artikel 558

1. De ambtenaren van aanmonstering geven aan ieder die zich daartoe aanmeldt, en aan wie niet reeds eerder een nog geldig monsterboekje is afgegeven, een monsterboekje af.

2. Zij kunnen de afgifte van een monsterboekje weigeren, wanneer hij die zich daartoe aanmeldt, bij rechterlijk vonnis in het Koninkrijk of in het buitenland gewezen, onherroepelijk veroordeeld is geworden wegens het door de wetten van het betreffende land strafbaar gestelde onbevoegd in- of uitvoeren van in die wetten bepaalde verdovende middelen en er sinds de dagtekening van vorenbedoeld vonnis geen vijf jaren verstreken zijn.

3. Het boekje bevat de nodige gegevens omtrent de persoon van de houder.

Artikel 559

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 560 en in andere wettelijke regelingen, laat de ambtenaar van aanmonstering alleen hen die een monsterboekje overleggen, toe om als schepeling een monsterrol te ondertekenen.

2. De ambtenaar van aanmonstering vermeldt in het boekje de ondertekening van de monsterrol en de hoedanigheid waarin de schepeling dienst zal doen.

Artikel 560

1. De schepeling moet met het monsterboekje overleggen een bewijs van gezondheid, niet langer dan een jaar tevoren afgegeven door een in Aruba tot de uitoefening van de geneeskunst bevoegde geneeskundige, en vaststellende dat de schepeling niet lichamelijk ongeschikt is tot het verrichten van de werkzaamheden aan boord, waartoe hij zich wenst te verbinden, en dat zijn tegenwoordigheid aan boord geen gevaar voor de

gezondheid van de overige opvarenden oplevert.

2. Indien de monsterrol Nederland, Curaçao of in Sint Maarten door de daartoe bevoegde autoriteit wordt opgemaakt, worden de ter plaatse geldende voorschriften gevolgd.

Artikel 561

1. De ambtenaar van aanmonstering stelt na afloop van de monstering het monsterboekje in handen van de kapitein; deze geeft het de schepeling terug bij het einde van de dienst aan boord van het schip.

2. De kapitein vermeldt in het boekje de datum waarop en de plaats waar de dienst aan boord van het schip is geëindigd. Deze vermelding wordt, indien de kapitein of de schepeling zulks verzoekt, door de ambtenaar van aanmonstering voor gezien getekend.

3. Indien de kapitein het monsterboekje niet kan teruggeven aan de schepeling, doet hij dit toekomen aan de reder die het, onder vermelding van de reden waarom het niet aan de schepeling is teruggegeven, opzendt aan de ambtenaar van aanmonstering, die het boekje heeft afgegeven.

4. De Commissie van onderzoek als bedoeld in artikel 26bis van de Schepenwet (Stb. 1909, 219), is bevoegd op verzoek van de reder, de inspecteur voor de scheepvaart gehoord, het monsterboekje gedurende de tijd van ten hoogste één jaar in te houden, ingeval de schepeling de overeenkomst onrechtmatig heeft doen eindigen. De schepeling wordt vooraf opgeroepen om te worden gehoord; hij mag ook verschijnen bij een bijzonder gemachtigde of vergezeld van een raadsman.

5. De ambtenaar van aanmonstering kan het monsterboekje gedurende de tijd van ten hoogste drie jaar inhouden, ingeval de schepeling bij rechterlijk vonnis, in het Koninkrijk of in het buitenland gewezen, onherroepelijk veroordeeld is geworden wegens het door de wetten van het betreffende land strafbaar gestelde, onbevoegd in- of uitvoeren van in die wetten bepaalde verdovende middelen en er sinds de dagtekening van vorenbedoeld vonnis geen vijf jaren verstreken zijn.

6. De officier van justitie verschaft aan de ambtenaren van aanmonstering inlichtingen omtrent de namen der personen die bij rechterlijk vonnis onherroepelijk veroordeeld zijn geworden wegens het onbevoegd in- of uitvoeren van verdovende middelen.

7. De bevoegdheid van de reder tot het doen van het verzoek vervalt door verloop van één maand na het eindigen van de arbeidsovereenkomst in een haven van Aruba en van zes maanden na het eindigen van die overeenkomst buiten Aruba.

Artikel 562

Het monsterboekje mag het loon niet noemen en gedragsbeoordelingen niet bevatten.

Artikel 563

1. Indien de schepeling van mening is, dat de kapitein in zijn monsterboekje onjuiste feiten heeft vermeld, mag hij zich daarover beklagen bij de Commissie van onderzoek als bedoeld in artikel 26bis van de Schepenwet. Deze beslist, de inspecteur voor de scheepvaart gehoord, na verhoor of behoorlijke oproeping van de kapitein en brengt de door haar nodig geachte verbetering in het boekje aan.

2. Het zevende lid van artikel 561 vindt overeenkomstige toepassing.

Artikel 564

De ambtenaren van aanmonstering houden een register van de te hunnen overstaan opgemaakte monsterrollen, alsmede een register van de door hen afgegeven monsterboekjes.

Artikel 565

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, wordt alles wat in verband staat met de monsterrol en het monsterboekje, geregeld, daaronder begrepen het wegens de bemoeiingen van de ambtenaar van aanmonstering aan 's Lands kas verschuldigde en de inrichting en bijhouding van de in artikel 564 bedoelde registers.

§ 4. Van de schepelingen op ten hoogste vijftig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen

Artikel 566

De bepalingen van de tweede en de derde paragraaf van deze titel blijven buiten toepassing ten aanzien van schepelingen op ten hoogste vijftig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen.

VIJFDE TITEL

Van vervrachting en bevrachting van schepen

§ 1. Algemene bepalingen

Artikelen 567 t/m 579
(vervallen)

ZESDE TITEL

Van het vervoer van goederen

§ 1. Algemene bepalingen

Artikelen 580 t/m 665
(vervallen)

Artikel 666

Voor zover niet anders is overeengekomen, is op de tijdbevrachting van een schip dat de Arubaanse vlag voert, titel 5, afdeling 2, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba van toepassing, onverschillig waar de bevrachting tot stand komt.

§ 4. Reisbevrachting

Artikelen 667 t/m 718
(vervallen)
Artikel 719

Voor zover niet anders is overeengekomen, zijn de artikelen 378 en 484 tot en met 485 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba van toepassing, indien een reisbevrachting in de zin van artikel 373

van dat boek betreft hetzij een schip dat de Arubaanse vlag voert, hetzij het vervoer van zaken van of naar een Arubaanse haven.

§ 5. Vervoer van stukgoederen

Artikelen 720 t/m 749
(vervallen)

Artikel 750

Titel 5, afdeling 3, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba is van toepassing op het vervoer van personen van Arubaanse havens. Zij is mede van toepassing op het vervoer naar Arubaanse havens met dien verstande echter, dat bedingen die volgens deze afdeling nietig zijn, geldig zijn voor zover zij dit zijn volgens de wet van het land waar de inscheping geschied is.

§ 2. Vaste lijnen

Artikelen 751 t/m 762
(vervallen)

Artikel 763

Voor zover niet anders is overeengekomen, is op tijdbevrachting van een schip dat de Arubaanse vlag voert, titel 5, afdeling 3, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba van toepassing, onverschillig waar de bevrachting tot stand komt.

§ 4. Reisbevrachting

Artikelen 764 t/m 812e
(vervallen)

TIENDE TITEL

Van verzekering tegen de gevaren van de zee en tegen die van de slavernij

Eerste afdeling

Van de vorm en de inhoud van de verzekering

Artikel 813

Behalve de bij artikel 325 vermelde vereisten moet de polis uitdrukken:
a. de naam van de kapitein, die van het schip met vermelding van het soort en, bij verzekering van het schip, de opgave, of het van vuren-hout is, of de verklaring, dat de verzekerde van die omstandigheid onkundig is;
b. de plaats waar de goederen zijn ingeladen of moeten ingeladen worden;
c. de haven van waar het schip heeft moeten vertrekken of moet vertrekken;
d. de havens of de reden, waar het moet laden of ontladen;
e. die waar het moet inlopen;
f. de plaats van waar het gevaar voor rekening van de verzekeraar be-

gint te lopen;
g. de waarde van het verzekerde schip;
alles behoudens de in deze titel voorkomende uitzonderingen.

Artikel 814

1. De zee-assurantie heeft in het bijzonder tot onderwerp:
- het casco en de kiel van het schip, ledig of geladen, gewapend of niet, alleen of tezamen met anderen varende;
- het tuig en de takelage;
- het oorlogstuig;
- mondbehoeften en in het algemeen alles wat het schip, tot het in zeebrengen toe, gekost heeft;
- de ingeladen goederen;
- verwacht wordende winst;
- de te verdienen vrachtpenningen;
- het gevaar van de slavernij.

2. Bij een verzekering op het schip zonder verdere aanduiding, wordt daaronder verstaan het casco en de kiel, het tuig, de takelage en het oorlogstuig.

Artikel 815

Verzekering kan gesloten worden op het geheel of op een gedeelte van de voorwerpen, gezamenlijk of afzonderlijk;
- in tijd van vrede of in tijd van oorlog, vóór of gedurende de reis van het schip;
- voor de heen- en terugreis, voor een van beiden, voor de gehele reis, of voor een bepaalde tijd;
- voor alle zeegevaren;
- op goede en kwade tijdingen.

Artikel 816

Indien de verzekerde onkundig is, in welk schip verwacht wordende goederen zullen worden geladen, wordt de vermelding van de kapitein of van het schip niet vereist, mits bij de polis verklaring worde gedaan van de onkunde van de verzekerde daaromtrent, alsmede opgave van de dagtekening en de ondertekenaar van de laatste advies- of orderbrief. Het belang van de verzekerde mag op deze wijze slechts voor een bepaalde tijd verzekerd worden.

Artikel 817

1. Indien de verzekerde onkundig is, waarin de goederen, welke aan hem worden toegezonden of geconsigneerd zijn, bestaan, mag hij verzekering op die goederen laten doen onder de algemene benaming van "goederen".

2. Onder zodanige verzekering zijn niet begrepen gemunt goud en zilver, gouden en zilveren staven, juwelen, paarlen of kleinoden en krijgsbehoeften.

Artikel 818

Indien de verzekering is gedaan op schepen of goederen welke ten tijde van het sluiten van de overeenkomst reeds behouden ter plaatse van hun bestemming waren aangekomen, of op enig belang waarvan de schade tegen welke verzekerd is, reeds op voorschreven tijdstip be-

stond, zijn op die gevallen toepasselijk de bepalingen van de artikelen 336 en 337, indien namelijk bewezen wordt, of er vermoeden bestaat, dat de verzekeraar van de behouden aankomst of de verzekerde of diens lasthebber van het aanwezen der schade, bij het sluiten van de overeenkomst, heeft kennis gedragen.

Artikel 819

1. Het vermoeden, bij artikel 337 vermeld, geldt ten aanzien van de verzekerde niet, indien de verzekering is gesloten op goede of kwade tijding, mits in dat geval in de polis worde vermeld het laatste bericht hetwelk de verzekerde ten aanzien van het verzekerde voorwerp heeft bekomen en, bij een verzekering voor rekening van een derde, mits, in geval van schade, deugdelijk blijke van de dagtekening van de last welke de lasthebber tot het sluiten van de verzekering bekomen heeft.

2. Met dat beding mag de verzekering alleen dan worden vernietigd, indien bewezen wordt, dat de verzekerde of diens lasthebber, ten tijde van het sluiten van de overeenkomst, van de geleden schade heeft kennis gedragen.

Artikel 820

Verzekeringen zijn nietig, wanneer zij gesloten zijn:

a. op voorwerpen waarin volgens wettelijke regeling niet mag worden handel gedreven, en
b. op schepen welke worden gebruikt tot vervoer van voorwerpen als in onderdeel a worden bedoeld.

Artikel 821

Verzekering op het casco en de kiel van het schip mag gesloten worden voor de volle waarde van het schip, met al zijn toebehoren, en alle onkosten, tot in zee toe.

Artikel 822

1. Verzekering mag gesloten worden op schepen en goederen, welke reeds vertrokken of vervoerd waren van de plaats van waar het gevaar voor rekening van de verzekeraar zou beginnen te lopen, mits in de polis worde uitgedrukt hetzij het juiste tijdstip van het vertrek van het schip of van het vervoer van de goederen, hetzij de onwetendheid van de verzekerde te dien opzichte.

2. In allen gevalle moet, op straffe van nietigheid, in de polis worden uitgedrukt de laatste tijding welke de verzekerde van het schip of van de goederen bekomen heeft en, indien de verzekering voor rekening van een derde geschiedt, de dagtekening van de order- of adviesbrief of de uitdrukkelijke vermelding, dat de verzekering zonder lastgeving van de belanghebbende plaats heeft.

Artikel 823

Indien de verzekerde in de polis doet opnemen de bij artikel 822 bedoelde verklaring van onwetendheid en het naderhand blijkt, dat de verzekering gedaan is, nadat de schepen vertrokken waren van de plaats van waar het gevaar voor rekening van de verzekeraar zou beginnen te lopen, moet, in geval van schade, de verzekerde, op de vordering van de verzekeraar, zijn verklaring van onwetendheid voor de rechter met

mede bevestigen.

Artikel 824

Indien in de polis noch van het vertrek van het schip noch van de onwetendheid deswege melding is gemaakt, wordt zulks gehouden voor een erkenning, dat het schip, bij het afgaan van de laatste post welke vóór het sluiten van de polis is aangekomen, of, indien geregelde posten er niet zijn, bij de laatste bekwame gelegenheid om tijding over te brengen, zich nog bevond ter plaatse van waar het moest vertrekken.

Artikel 825

1. Indien verzekering is gesloten op schepen welke nog niet op de plaats zijn, van waar het gevaar moet beginnen, of welke tot het aannemen van de reis of tot het innemen van de lading nog niet gereed zijn, of op goederen welke niet terstond kunnen geladen worden, is de verzekering nietig, ten ware die omstandigheid in de polis vermeld zij of daarbij zij opgegeven, dat de verzekerde daarvan niet kennis draagt, met vermelding van de advies- of orderbrief of van de verklaring, dat een advies- of orderbrief niet bestaat, mitsgaders in allen gevalle van de laatste tijding welke hij van het schip of van het goed bekomen heeft.

2. De verzekerde en diens lasthebber zijn, in geval van schade, verplicht om op de vordering van de verzekeraar hun onwetendheid voor de rechter met ede te bevestigen.

Artikel 826

Goederen mogen verzekerd worden voor de volle waarde welke zij hebben ten tijde en ter plaatse van de verzending, met alle onkosten tot aan boord, de premie van verzekering daaronder begrepen, zonder dat men een afzonderlijke begroting van ieder voorwerp mag vorderen.

Artikel 827

De werkelijke waarde van de verzekerde goederen mag verhoogd worden met de vracht, inkomende rechten en andere onkosten welke bij de behouden aankomst noodzakelijk moeten worden betaald, mits daarvan in de polis melding worde gemaakt.

Artikel 828

1. De verhoging bij artikel 827 omschreven is niet geldig, indien en voor zover ten gevolge van de omstandigheid, dat het verzekerde niet te bestemder plaats aankomt, de betaling van vracht, inkomende rechten en andere onkosten geheel of ten dele vervalt.

2. Maar indien de vracht, volgens overeenkomst met de schipper vóór zijn vertrek gemaakt, heeft moeten vooruit betaald worden, blijft de verzekering te dien aanzien stand grijpen; in geval van ramp of schade moet de vooruitbetaling bewezen worden.

Artikel 829

1. Verzekering op verwacht wordende winst moet afzonderlijk bij de polis begroot worden, met bijzondere opgave op welke goederen de verzekering wordt gesloten; bij gebreke hiervan is de verzekering nietig.

2. Indien de waarde van het verzekerde in het algemeen is uitgedrukt, met stellige bepaling, dat al hetgeen de waarde van de goederen te boven gaat, voor verwacht wordende winst zal worden gehouden, is de verzekering geldig voor de waarde van de verzekerde voorwerpen; het overschietende wordt echter herleid tot de bewijsbare hoegrootheid van de verwacht wordende winst, berekend naar de maatstaf, bij de artikelen 835 en 836 vermeld.

Artikel 830

Vrachtpenningen mogen voor hun vol beloop worden verzekerd.

Artikel 831

Indien het schip vergaat of strandt, wordt de verzekering ingekort, voor zoveel het beloop betreft van hetgeen de schipper of de eigenaar van het schip ten gevolge van dat ongeval voor onkosten van de reis minder heeft te betalen, dan bij behouden aankomst het geval zou zijn geweest.

Artikel 832

1. Verzekering tegen slavernij wordt gesloten tot een bepaalde som, voor welke de persoon die in slavernij gebracht, en wiens vrijheid verzekerd is, mag vrijgekocht worden.

2. Het onderscheid tussen de rantsoenprijs en de verzekerde som komt ten voordele van de verzekeraar; en, ingeval een grotere som dan die bij de overeenkomst bepaald, tot het vrijkopen vereist wordt, volstaat hij met de voldoening van de in de polis uitgedrukte som.

Tweede afdeling

Van de begroting van de verzekerde voorwerpen

Artikel 833

De rechter is bevoegd om, indien de volle waarde op de kiel of het casco van een schip verzekerd is, die waarde, hoezeer bevorens getaxeerd, bij vonnis, desnoods na bericht van deskundigen, nader te bepalen of te verminderen:

a. ingeval het schip bij de polis is getaxeerd naar de inkoopsprijs of naar hetgeen het van bouwen gekost heeft, en het schip hetzij door ouderdom, hetzij door het afleggen van vele reizen, reeds minder waarde had;
b. ingeval het schip, voor onderscheidene reizen verzekerd zijnde, na een of meer reizen te hebben afgelegd en uit dien hoofde vracht te hebben verdiend, vervolgens op een der verzekerde reizen is vergaan.

Artikel 834

Indien de verzekering gedaan is voor de terugreis uit een land waar handel alleen bij wijze van ruiling plaats heeft, wordt de begroting van de waarde van de verzekerde goederen berekend op de voet van hetgeen de in de ruiling gegeven goederen gekost hebben, met bijvoeging van de transportkosten.

Artikel 835

Verwacht wordende winst wordt berekend volgens prijscouranten of, bij gebreke daarvan, volgens een begroting van deskundigen, waaruit blijkt van de winst welke de verzekerde goederen, bij behouden aankomst na het afleggen van een gewone reis, redelijkerwijze op de plaats van bestemming zouden hebben opgeleverd.

Artikel 836

Indien uit de prijscouranten of uit een begroting van deskundigen blijkt, dat, bij behouden aankomst, de winst minder zou hebben bedragen dan de som welke de verzekerde bij de polis had opgegeven, volstaat de verzekeraar met de betaling van dat mindere. Hij is niets verschuldigd, indien de verzekerde voorwerpen enige winst niet zouden hebben opgebracht.

Artikel 837

1. Het bedrag van de vrachtpenningen wordt bewezen door de charterpartij of de cognossementen.
2. Bij gebreke van charter-partij en cognossementen, of indien het goederen geldt, aan de scheepseigenaars zelve toebehorende, wordt het bedrag van de vracht door deskundigen begroot.

Derde afdeling

Van het begin en het einde van het gevaar

Artikel 838

Bij verzekering op het schip begint het gevaar voor de verzekeraar te lopen van het ogenblik dat de kapitein een begin heeft gemaakt met het laden van goederen; of, zo hij alleen in ballast moet vertrekken, zodra hij een begin heeft gemaakt met de ballast te laden.

Artikel 839

In de bij artikel 838 gemelde verzekering eindigt het gevaar voor de verzekeraar eenentwintig dagen, nadat het verzekerde schip te bestemder plaats is aangekomen of zoveel eerder, als de laatste goederen gelost zijn.

Artikel 840

Bij verzekering van een schip voor een uit- en thuisreis, of voor meer dan één reis, loopt de verzekeraar zonder tussenpozing het gevaar tot en met de eenentwintigste dag, nadat de laatste reis is volbracht, of zovele dagen eerder als de laatste goederen gelost zijn.

Artikel 841

Goederen verzekerd zijnde, begint het gevaar voor rekening van de verzekeraar te lopen, zodra de goederen zijn gebracht op de kade of op de wal om van daar ingeladen en vervoerd te worden naar de schepen waarin zij geladen worden; deze verzekering eindigt vijftien dagen, nadat het schip te bestemder plaats zal zijn aangekomen, of zoveel eerder, als de verzekerde goederen aldaar zullen zijn gelost en op de

kade of op de wal geplaatst.

Artikel 842

Bij verzekering op goederen loopt het gevaar onafgebroken voort, ook al is de schipper genoodzaakt geweest in een noodhaven in te lopen, aldaar te lossen en te repareren, totdat òf de reis wettig gestaakt, òf door de verzekerde bevel tot het niet-weder-inschepen van de goederen gegeven, òf de reis geheel volbracht zij.

Artikel 843

Indien de kapitein of de verzekerde op goederen door wettige redenen verhinderd wordt binnen de bij artikel 841 bepaalde tijd te lossen, zonder zich aan vertraging schuldig te maken, loopt het gevaar voor de verzekeraar door, totdat de goederen gelost zijn.

Artikel 844

1. In een verzekering op te verdienen vrachtpenningen begint de verzekeraar het gevaar te lopen van het ogenblik en naarmate dat de vrachtbetalende goederen in het schip geladen zijn; zij eindigt vijftien dagen, nadat het schip te bestemder losplaats is aangekomen, of zoveel eerder, als de vrachtbetalende goederen zijn gelost.
2. De bepaling van artikel 843 is ook ten deze toepasselijk.

Artikel 845

Wanneer de reis gestaakt wordt, nadat een verzekeraar heeft begonnen gevaar te lopen, blijft het gevaar in een verzekering op goederen lopen vijftien dagen en in een verzekering op het schip eenentwintig dagen, nadat de staking van de reis heeft plaats gehad, of zoveel korter als de laatste goederen gelost zijn.

Artikel 846

De tijd van de aanvang en van het eindigen van het gevaar op verwacht wordende winst staat gelijk met de daartoe voor de verzekering op goederen bepaalde tijd.

Artikel 847

Het staat in alle verzekeringen aan partijen vrij om bij de polis andere bedingen te maken nopens het beginnen en het eindigen van de tijd van het gevaar.

Vierde afdeling

Van de rechten en de plichten van de verzekeraar en van de verzekerde

Artikel 848

1. Bij staking van de reis, vóórdat de verzekeraar heeft begonnen enig gevaar te lopen, vervalt de verzekering.
2. De premie wordt door de verzekerde ingehouden of door de verzekeraar teruggegeven, in beide gevallen tegen genot van een half ten honderd van de verzekerde som of wel van de halve premie, indien deze

minder dan één ten honderd mocht belopen.

Artikel 849

1. Indien de reis gestaakt wordt, nadat de verzekeraar heeft begonnen gevaar te lopen, doch vóórdat het schip op de laatste uitklaringsplaats het anker of de touwen heeft losgemaakt, geniet de verzekeraar één ten honderd van de verzekerde som, indien de premie één ten honderd of meer bedraagt; doch, minder bedragende, geniet de verzekeraar haar in haar geheel.
2. De volle premie is altijd verdiend, indien de verzekerde enige schadevergoeding, hoe ook genaamd, vordert.

Artikel 850

Voor rekening van de verzekeraar zijn alle verliezen en schaden welke aan de verzekerde voorwerpen zijn overkomen door storm, onweder, schipbreuk, stranding, het overzeilen, aanzeilen, aanvaren of aandrijven, gedwongen verandering van koers van de reis of van het schip, door het werpen van goederen door brand, geweld, overstroming, neming, kapers, rovers, aanhouding op last van hogerhand, verklaring van oorlog, represailles; alle schade veroorzaakt door nalatigheid, verzuim of schelmerij van de kapitein, de scheepsofficieren of de andere schepelingen en, in het algemeen, door alle van buiten aankomende onheilen, hoe ook genaamd, tenzij de verzekeraar, hetzij bij wettelijke regeling hetzij ingevolge een beding bij de polis, van het lopen van enige van deze gevaren is vrijgesteld.

Artikel 851

1. Bij verzekering van het schip houdt de verplichting van de verzekeraar op door elke willekeurige verandering van koers of van de reis en, bij verzekering op vrachtpenningen, door elke willekeurige verandering van koers of van de reis, dan wel door verwisseling van het schip, in beide gevallen door de kapitein uit zich zelf of op last van de eigenaars van het schip gedaan tenzij ten aanzien van de kapitein die zulks uit zich zelf heeft gedaan, het tegendeel uitdrukkelijk bij de polis ware bedongen.
2. Bij een verzekering op goederen geldt hetzelfde, indien de willekeurige verandering van koers, reis of schip heeft plaats gehad op last of met uitdrukkelijke of met stilzwijgende toestemming van de verzekerde.
3. De reis wordt gerekend veranderd te zijn, zodra de kapitein deze naar een andere bestemming, dan die waarvoor verzekerd is, heeft aangevangen.

Artikel 852

1. De willekeurige verandering van koers bestaat niet in een geringe afwijking, maar is alleen aanwezig indien de kapitein, buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid en zonder voldoende aanleiding in het belang van het schip en de lading, een haven, buiten de koers gelegen, aandoet of een andere streek volgt, dan die waartoe hij verplicht was.
2. In geval van verschil hieromtrent beslist de rechter, na verhoor van deskundigen.

Artikel 853

1. In een verzekering op het schip en de vrachtpenningen is de verzekeraar niet verplicht om de door schelmerij van de kapitein veroorzaakte schade te betalen, tenzij bij de polis anders ware bedongen.
2. Zodanig beding is echter niet geoorloofd, indien de kapitein de enige eigenaar van het schip is of daarin aandeel heeft.

Artikel 854

In een verzekering op goederen, toebehorende aan de eigenaars van het schip waarin zij geladen zijn, zijn de verzekeraars mede niet aansprakelijk voor schelmerij van de kapitein of voor de verliezen of schaden, welke door zijn willekeurige verandering van koers, van de reis of van het schip veroorzaakt worden, al ware zulks buiten schuld of voorkennis van de verzekerde gedaan, tenzij bij de polis anders ware bedongen.

Artikel 855

Bij een verzekering op de vrachtpenningen is de verzekeraar niet verantwoordelijk voor de schade, opgekomen sedert het ogenblik dat de kapitein, van al het nodige tot de reis voorzien zijnde, zonder wettige reden in het belang van het schip en de lading, de gelegenheid heeft verzuimd om de reis te bevorderen; ten ware de verzekeraar daartegen uitdrukkelijk mocht hebben verzekerd.

Artikel 856

1. De verzekeraar is, in geval van verzekering van vloeibare waren als wijn, brandewijn, olie, honing, pek, teer, stroop of dergelijke, en van zout of suiker, niet gehouden tot vergoeding van enige schade, veroorzaakt door lekkage of smelting, tenzij deze door stoten, schipbreuk of stranden van het schip zijn ontstaan, of wel doordien de verzekerde goederen in een noodhaven zijn gelost en herladen.
2. Indien er een of meer oorzaken bestaan, uit hoofde van welke de verzekeraar verplicht is de schade, door lekkage of smelting veroorzaakt, te betalen, moet daarvan zoveel worden afgetrokken, als soortgelijke goederen, volgens oordeel van deskundigen, gewoonlijk verliezen.

Artikel 857

1. Indien in de bij wettelijke regeling aangewezen gevallen verzekering is gedaan onder de algemene benaming van goederen, of in welke zaken ook het belang van de verzekerde mocht bestaan, en het gevaar is gelopen op voorwerpen welke lichtelijk aan bederf of vermindering onderhevig zijn, is de verzekeraar niet gehouden tot zodanig beloop in de schade, daaruit ontstaande, als hetwelk volgens de bestaande gebruiken op de plaats van de verzekering niet door de verzekeraars gedragen wordt. Bij verschil bepaalt de rechter dit, na verhoor van deskundigen.
2. Indien er onder de voorschreven goederen zodanige waren welke, ter plaatse waar de verzekering is gedaan, gewoonlijk niet anders verzekerd worden dan vrij van beschadiging, lekkage of smelting, dan is de verzekeraar van die schade bevrijd.

Artikel 858

Indien de goederen van de soort, in artikel 857 gemeld, in de polis met hun namen zijn uitgedrukt zonder enig bijzonder beding, dan is de verzekeraar niet aansprakelijk voor de averij onder de drie ten honderd.

Artikel 859

1. Indien een verzekering is gesloten met het beding "vrij van beschadigdheid", om het even of daarbij al of niet is gevoegd "bij behouden aankomst", is de verzekeraar niet verantwoordelijk voor enige schade, wanneer de verzekerde voorwerpen bedorven of beschadigd ter plaatse van hun bestemming zijn aangekomen.
2. Dezelfde bepaling is toepasselijk op het geval, dat de voorwerpen onderweg of in een noodhaven, uit hoofde van beschadigdheid of uit vrees, dat zij zouden bederven of andere goederen aansteken, zijn verkocht geworden.
3. Averij-grosse, mitsgaders schade door werping, neming, roof of dergelijke, of door het vergaan van het schip veroorzaakt, worden niettemin bij dat beding door de verzekeraar gedragen.

Artikel 860

1. In een verzekering onder het beding "vrij van molest" is de verzekeraar bevrijd, zodra het verzekerde voorwerp vergaat of bederft door geweld, neming, kaperij, zeeroverij, aanhouding op last van hogerhand, verklaring van oorlog en represailles.
2. De verzekering vervalt, zodra het verzekerde door het molest wordt opgehouden of van de koers gebracht.
3. Alles behoudens de verplichting van de verzekeraar om de schade te voldoen, welke vóór het molest is ontstaan.

Artikel 861

1. Indien de verzekerde bij het beding van "vrij van molest" bedongen heeft, dat de verzekeraar, niettegenstaande de opbrenging, het gewone gevaar zou blijven lopen, draagt de verzekeraar, zelfs na dit molest, alle gewone schaden welke aan het verzekerde overkomen, totdat het schip is opgebracht en het anker heeft laten vallen, met uitzondering echter van de zodanige, welke ongetwijfeld uit het molest dadelijk voortspruiten.
2. Bijaldien de oorzaak van het vergaan twijfelachtig is, wordt vermoed, dat het verzekerde door een gewone ramp is vergaan, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is.

Artikel 862

Indien een "vrij van molest" verzekerd schip of goed in een haven ligt en vóór zijn vertrek vijandig wordt bezet, of indien het wordt aangehouden, wordt zulks met opbrengen gelijkgesteld en houdt het gevaar voor de verzekeraar op.

Artikel 863

Indien de verzekering voor een bepaalde tijd gedaan is in voege, als bij artikel 816 gemeld is, moet de verzekerde het bewijs leveren, dat het verzekerde goed in het schip dat enige ramp geleden heeft of

vergaan is, binnen de bepaalde tijd geladen is geweest.

Artikel 864

Bij schadevergoeding wegens goederen, door de kapitein ingekocht of ingeladen, hetzij voor zijn eigen rekening, hetzij voor die van het schip, moet het bewijs van de inkoop en een cognossement daarvan, door twee leden van de bemanning ondertekend, worden overgelegd.

Artikel 865

Indien de verzekering bij verdeling plaats heeft ten aanzien van goederen welke geladen moeten worden in onderscheidene aangeduide schepen, met uitdrukking van de som welke op elk schip verzekerd wordt, en indien de gehele lading wordt geladen in één schip of in een minder getal schepen, dan in de overeenkomst bepaald was, is de verzekeraar niet verder aansprakelijk dan voor de som welke hij verzekerd heeft op het schip of op de schepen welke de lading hebben ingenomen, niettegenstaande al de genoemde schepen verongelukt zijn; en hij zal desniettemin een half ten honderd of minder, volgens de onderscheiding van artikel 848, ontvangen van de som waarvan de verzekering bevonden wordt krachteloos te zijn.

Artikel 866

1. De verzekeraar is ontslagen van het verder gevaar en is gerechtigd tot de premie, indien de verzekerde het schip zendt naar een meer afgelegen plaats, dan bij de polis genoemd was.
2. De verzekering heeft volkomen gevolg, indien de reis verkort is.

Artikel 867

1. De verzekerde is verplicht aan de verzekeraar of, indien er meer dan een op dezelfde polis getekend hebben, aan de eerste ondertekenaar, onverwijld mede te delen alle tijdingen welke hij opzichtelijk een aan schip of goed overkomen ramp bekomt; hij moet afschriften of uittreksels van de brieven waarin de tijdingen vervat zijn, mededelen aan diegenen van de verzekeraars die zulks mochten verlangen.
2. Bij verzuim daarvan is de verzekerde gehouden de schade te vergoeden.

Artikel 868

1. Zolang de verzekerde niet gerechtigd is om het verzekerde aan zijn verzekeraar te abandonneren en dientengevolge het niet werkelijk abandonneert, is hij verplicht bij schipbreuk, stranding, opbrenging of aanhouding alle mogelijke vlijt en gepaste pogingen aan te wenden om het te redden of te doen vrij geven.
2. Hij heeft hiertoe een bijzondere volmacht van de verzekeraar niet nodig en is zelfs gerechtigd om van deze te vorderen een toereikende som ter bestrijding van de onkosten welke tot redding of tot reclame moeten worden uitgegeven.

Artikel 869

De verzekerde die buiten Aruba een poging tot redding of tot reclame moet laten doen, de last daartoe opgedragen hebbende aan zijn

gewone correspondent of aan een ander huis of persoon, te goeder naam en faam bekend staande, is voor de lasthebber niet verantwoordelijk, doch is gehouden zijn rechtsvorderingen tegen hem aan de verzekeraar af te staan.

Artikel 870

In een verzekering voor onbepaalde rekening, dat is, indien in de polis niet is uitgedrukt, tot welke natie de eigenaar van het verzekerde behoort, is de verzekerde mede tot het doen van de reclame verplicht, bijaldien de opbrenging of aanhouding is wederrechtelijk, ten ware hij bij de polis daarvan zij ontslagen.

Artikel 871

Een vonnis van een vreemde rechter, waarbij schepen of goederen, welke als bepaald onzijdig eigendom zijn verzekerd, verklaard worden niet onzijdig eigendom te zijn en daarom zijn prijs verklaard, is niet voldoende om de verzekeraar van het betalen van de schade vrij te stellen, bijaldien de verzekerde bewijst, dat het verzekerde waarlijk onzijdig eigendom is geweest, en dat hij bij de rechter die het schip of de goederen heeft prijs verklaard, alle middelen aangewend en alle bewijsstukken ingediend heeft om zodanige prijsverklaring af te weren.

Artikel 872

Indien verhoging van premie voor het geval van opkomende oorlog of andere te verwachten gebeurtenissen bedongen is, regelt desnoods de rechter de hoegrootheid van de verhoging, voor zover die niet bij de polis is uitgedrukt, na verhoor van deskundigen en met inachtneming van het gevaar, de omstandigheden en de bij de polis gemaakte bedingen.

Artikel 873

1. In alle gevallen in welke òf de verzekerde goederen niet zijn verzonden, òf in mindere hoeveelheid verzonden worden, òf bij mistasting te veel is verzekerd en voorts in het algemeen in de gevallen bij artikel 348 voorzien, geniet de verzekeraar een half ten honderd van de verzekerde som of de halve premie en zulks op dezelfde grondslag, als bij artikel 848 is omschreven, tenzij hem bij wettelijke regeling of bij de overeenkomst meer is toegekend.

2. Hij die een verzekering ten behoeve van een ander heeft gesloten, zonder diens naam in de polis te doen vermelden, mag de premie niet terugvorderen op grond, dat de belanghebbende de verzekerde goederen niet of in mindere hoeveelheid heeft afgezonden.

Vijfde afdeling

Van abandonnement

Artikelen 874 t/m 891
(vervallen)

ELFDE TITEL

Van verzekering tegen de gevaren van het vervoer te land en langs de kusten

Artikel 892

De polis moet, behalve de vereisten, bij artikel 325 vermeld, uitdrukken de naam van de voerman, van de kapitein of gezagvoerder of van de expediteur die het vervoer op zich heeft genomen.

Artikel 893

De verzekeringen welke tot voorwerp hebben de gevaren van vervoer te land of langs de kusten, worden in het algemeen en naar de omstandigheden geregeld door de voorschriften van dit wetboek omtrent de verzekeringen ter zee, behoudens de bepalingen, in de volgende artikelen voorkomende.

Artikel 894

Bij verzekering van goederen begint het gevaar voor rekening van de verzekeraar te lopen, zodra de goederen gebracht of besteld zijn aan het voer- of vaartuig, het kantoor of op zodanige andere plaats alwaar men gewoon is het goed ter verzending te ontvangen, en eindigt, wanneer die goederen ter plaatse van hun bestemming zijn aangekomen en aldaar aan de geadresseerde zijn afgegeven of in de macht van de verzekerde of van zijn gemachtigden gesteld zijn.

Artikel 895

Bij verzekering van goederen welke te land, of wel bij afwisseling te land of te water, moeten vervoerd worden, loopt het gevaar voor rekening van de verzekeraar voort, al ware het ook, dat de goederen tijdens de reis in andere voer of vaartuigen worden overgeladen.

Artikel 896

1. Hetzelfde heeft plaats bij verzekering van goederen welke langs de kusten moeten vervoerd worden, wanneer die goederen in andere vaartuigen worden overgeladen, ten ware de verzekering op in een bepaald vaartuig geladen goederen mocht gesloten zijn.
2. Zelfs in dit laatste geval loopt het gevaar bij en na overlading van de goederen in andere vaartuigen voor rekening van de verzekeraar door, indien die overlading is geschied ten einde het vaartuig bij laag water te lichten of uit hoofde van andere noodzakelijke redenen.

Artikel 897

Bij verzekering van goederen welke te land verzonden worden, is de verzekeraar ook aansprakelijk voor de schade en de verliezen, veroorzaakt door schuld of schelmerij van de met de aanneming, het vervoer en de bezorging belaste personen.

Artikel 898

De bepalingen van de Vijfde Afdeling van de Tiende Titel zijn

insgelijks toepasselijk op de in deze titel vermelde verzekeringen.

Artikel 899

Het staat aan partijen vrij om bij overeenkomst van de bij de artikelen 894 en volgende vermelde bepalingen af te wijken.

TWAALFDE TITEL

Van averijen

Artikel 900

Alle buitengewone onkosten, ten dienste van het schip en de goederen gezamenlijk of afzonderlijk gemaakt, alle schade welke aan het schip en aan de goederen overkomt gedurende de tijd, bij de Derde Afdeling van de Tiende Titel ten aanzien van het beginnen en het eindigen van het gevaar bepaald, worden als averij berekend.

Artikel 901

Indien tussen partijen niet anders is bedongen, worden de averijen geregeld overeenkomstig de navolgende bepalingen.

Artikel 902

1. Er zijn twee soorten van averijen:
averij-grosse of algemene averij en eenvoudige of bijzondere averij.
2. De eerste wordt geregeld volgens titel 6, afdeling 3, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba; de laatste komt ten laste van het schip of van het goed afzonderlijk hetwelk de schade geleden of de kosten veroorzaakt heeft.

Artikelen 903 en 904
(vervallen)

Artikel 905

Bijzondere averijen zijn:

a. alle schaden en verliezen, aan het schip of aan de lading overkomen door storm, neming, schipbreuk of toevallige stranding;
b. lonen en kosten van berging;
c. het verlies van en de schade geleden aan kabels, ankers, touwen, zeilen, boegspriet, stengen, raas, boten en scheepsgereedschappen, veroorzaakt door storm of ander onheil op zee;
d. reclame-kosten, alsmede kosten van onderhoud en gages van de bemanning gedurende de reclame, indien slechts het schip of de lading is aangehouden;
e. de kosten van bijzondere reparaties van de fustage en de kosten van beredding van de beschadigde goederen, voor zover dit een en ander niet het onmiddellijk gevolg is van een ramp welke tot averij-grosse aanleiding geeft;
f. de onkosten, vallende op het verder vervoer van de goederen, wanneer in het geval van artikel 425 van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba de bevrachtingsovereenkomst is vervallen, en
g. in het algemeen alle schade, verliezen en de gemaakte kosten, die niet zijn averij-grosse, maar die zijn geleden door of gemaakt ten

behoeve van het schip alleen of voor de schade alleen.

Artikel 906

Indien een schip uit hoofde van steeds bestaande droogten, ondiepten of banken met zijn volle lading noch van de plaats van waar het vertrekken moet, noch naar de plaats van zijn bestemming kan gevoerd worden en alzo een gedeelte van de lading met lichters aangevoerd of in lichters moet gelost worden, worden zodanige lichterlonen niet als averij beschouwd.

Artikelen 907 t/m 911
(vervallen)

Artikel 912

1. De loods-, sleep- en andere gelden om de havens of rivieren in- of uit te lopen, de tollen en uitgaven bij het afvaren en voorbijzeilen, de tonne-, anker-, vuur- en baakgelden en alle andere rechten welke tot de scheepvaart betrekkelijk zijn, zijn geen averijen, maar gewone kosten voor rekening van het schip, tenzij bij het cognossement of de charter-partij anders bedongen zij.

2. Deze kosten komen slechts ten laste van de verzekeraars, indien zij het gevolg zijn van gedurende de reis opgekomen onvoorziene en buitengewone omstandigheden.

Artikel 913

1. Om de bijzondere averij te vinden, welke een verzekeraar moet betalen, die de goederen voor alle gevaar verzekerd heeft, gelden de volgende bepalingen:

a. hetgeen onderweg is geroofd, vermist, of uit hoofde van beschadiging door zeeramp of uit een andere oorzaak waartegen verzekerd is, verkocht, wordt begroot volgens de factuurswaarde of, deze ontbrekende, naar de waarde waarvoor de goederen overeenkomstig de wettelijke regelingen verzekerd zijn; de verzekeraar betaalt dit bedrag;
b. bij behouden aankomst van het verzekerde goed, wanneer dit geheel of gedeeltelijk beschadigd is, bepalen deskundigen, hoeveel de goederen, indien deze gezond waren aangebracht, waard zouden zijn geweest en voorts hoeveel zij nu waard zijn; de verzekeraar betaalt zodanig aandeel van de getekende som, als in evenredigheid staat met het verschil tussen de beide waarden, benevens de kosten, op de begroting van de schade gevallen.

2. Alles onverminderd de begroting van verwacht wordende winst, indien deze verzekerd is.

Artikel 914

De verzekeraar is slechts bevoegd om de verzekerde te noodzaken om, ter bepaling van de waarde, de verzekerde voorwerpen te verkopen, indien zulks bij de polis werd bedongen.

Artikel 915

Indien de schade buiten Aruba moet worden opgemaakt, worden daarin gevolgd de ter plaatse waar de opmaking moet geschieden, bestaande wettelijke regelingen of plaats hebbende gebruiken.

Artikel 916

1. Indien de verzekerde goederen beschadigd of verminderd in Aruba aangebracht worden en de schade uiterlijk zichtbaar is, moeten de bezichtiging van de goederen en de begroting van de schade door deskundigen gedaan worden, vóórdat de goederen onder het beheer van de verzekerde zijn gekomen.
2. Indien de schade of de vermindering bij de lossing uiterlijk niet zichtbaar is, mag de bezichtiging gedaan worden, nadat de goederen onder het beheer van de verzekerde zijn gekomen, mits zulks geschiede binnen driemaal vierentwintig uren na de lossing; onverminderd hetgeen verder van de ene of de andere zijde tot bewijs nodig zal bevonden worden.

Artikel 917

In geval van door zeeramp geleden schade aan een verzekerd schip draagt de verzekeraar slechts twee derden van de herstelkosten, om het even of het herstel al of niet hebbe plaats gehad, en zulks in evenredigheid van het verzekerde tot het onverzekerde gedeelte. Een derde blijft voor rekening van de verzekerde wegens vooronderstelde verbetering van oud tot nieuw.

Artikel 918

1. Indien het herstel heeft plaats gehad, wordt het bedrag van de kosten bewezen door rekeningen en alle andere middelen van bewijs, desnoods door begroting van deskundigen.
2. Ingeval het herstel niet gedaan is, worden de kosten daarvan door deskundigen begroot.

Artikel 919

Indien het, desnoods na verhoor van deskundigen, blijkt, dat door het verricht herstel de waarde van het schip met meer dan één derde is vermeerderd, betaalt de verzekeraar, in evenredigheid als bij artikel 917 is vermeld, het volle beloop van de gemaakte kosten onder aftrek van de door verbetering vermeerderde waarde.

Artikel 920

Indien daarentegen de verzekerde, desnoods na begroting als voren, bewijst, dat het herstel een verbetering of een vermeerdering van de waarde van het schip niet heeft teweeggebracht, en wel bepaaldelijk doordien het schip nieuw en op zijn eerste reis de schade heeft geleden, of doordien de schade is aangekomen aan nieuwe zeilen of nieuw scheepsgereedschap of wel aan ankers, ijzeren kettingkabels of aan een nieuwe koperen huid, heeft de aftrek van één derde niet plaats en is de verzekeraar verplicht het gehele beloop van de herstelkosten, in evenredigheid als bij artikel 917 is vermeld, te vergoeden.

Artikel 921

Indien de herstelkosten meer dan drie vierden van de waarde van het schip zouden belopen, moet het schip ten aanzien van de verzekeraar gehouden worden als afgekeurd; de verzekeraar is alsdan, voor zover abandonnement niet heeft plaats gehad, verplicht de som waarvoor hij verzekerd heeft, aan de verzekerde te betalen, onder korting van

de waarde van het beschadigde schip of wrak.

Artikel 922

1. Ingeval een schip in een noodhaven is aangekomen en vervolgens op enige wijze verloren gaat, is de verzekeraar niet verder gehouden dan tot de betaling van de som welke hij verzekerd heeft.
2. Hetzelfde heeft plaats, wanneer een schip, door onderscheidene herstellingen, meer dan de verzekerde som voor herstel heeft uitgegeven.

Artikel 923

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 856, 857 en 858, is de verzekeraar niet gehouden om enige bijzondere averij te dragen, indien deze, behalve de kosten van bezichtiging, begroting en opmaking, minder dan één ten honderd van de waarde van het beschadigde voorwerp beloopt; partijen zijn echter bevoegd om ten deze andere bedingen te maken.

Artikel 924

De verzekeraars, zo op het schip als op de vracht en op de lading, betalen ieder zoveel wegens averij-grosse, als die voorwerpen, voor zover daarop verzekering is gedaan, respectievelijk in de averij-grosse moeten dragen, en zulks in evenredigheid van het verzekerde tot het niet-verzekerde gedeelte.

Artikel 925

Zodra de algemene en de bijzondere averij geregeld zijn, moeten de schaderekening benevens de daartoe betrekkelijke bescheiden aan de verzekeraars overgegeven worden. Deze zijn verplicht om het door hen verschuldigde binnen zes weken daarna te voldoen en zijn na dat tijdsverloop wettelijke interesten verschuldigd.

Tweede afdeling

Van het omslaan en dragen van de averij-grosse
of algemene averij

Artikelen 926 t/m 948
(vervallen)

Artikel 949

1. Door verloop van vijf jaren verjaart elke rechtsvordering, voortspruitende uit een polis van verzekering.
2. Deze verjaring begint te lopen van de dag waarop de vordering opeisbaar is geworden.

Artikel 950
(vervallen)

Artikel 951

Elke aanspraak tegen de verzekeraars wegens aan ingeladen goederen overkomen schade vervalt, indien zij, zonder bezichtiging en be-

groting van die schade, op de wijze bij dit wetboek voorgeschreven, zijn aangenomen of, ingeval niet uiterlijk van de schade bleek, de bezichtiging en de begroting niet heeft plaats gehad binnen de bij dit wetboek bepaalde tijd.

Artikelen 952 en 953
(vervallen)

VEERTIENDE TITEL

Van minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende zeeschepen en andere dergelijke langs de kusten varende vaartuigen

Artikel 954

Ten aanzien van minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende zeeschepen en minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende, langs de kusten varende vaartuigen, gelden de navolgende bepalingen.

Artikel 955
(vervallen)

Artikel 956

De voorschriften van de Derde Titel van dit boek zijn op de kapiteins van de schepen en vaartuigen hiervoren in artikel 954 vermeld, alleen toepasselijk, voor zoveel betreft de bepalingen van de artikelen 436, 439, 440, 441, 442, 454 en 473, behoudens hetgeen bij wettelijke regeling deswege is bepaald.

Artikel 957

De voorschriften van de Vierde Titel van dit boek zijn ten deze niet van toepassing.

Artikel 958

De rechten en verplichtingen van kapiteins, van scheepsofficieren en van andere schepelingen der bij artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen, uit arbeidsovereenkomst voortvloeiende, worden geregeld naar de overeenkomst, naar de bepalingen van de Zevende Titel A van het Derde Boek van het Burgerlijk Wetboek van Aruba omtrent de overeenkomst tot het verrichten van arbeid en naar andere daaromtrent vastgestelde wettelijke regelingen.

Artikel 959

De uit bevrachting voortvloeiende rechten en verplichtingen, de tijd van laden en lossen, mitsgaders al hetgeen daartoe betrekkelijk is, worden met betrekking tot de bij artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen geregeld naar de bepalingen van de Vierde Titel van het Eerste Boek van dit wetboek, naar die van het Burgerlijk Wetboek van Aruba omtrent huur en verhuur, naar andere daaromtrent vastgestelde wettelijke regelingen en, bij ontstentenis van deze, naar de plaatselijke gebruiken.

Artikel 960 en 961
(vervallen)

Artikel 962

De voorschriften van de Elfde Titel zijn ook op minder dan twintig kubieke meters bruto-inhoud metende zeeschepen toepasselijk.

Artikel 963

De bepalingen van de artikelen 913 tot en met 923 en 925 zijn ook op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen toepasselijk.

Artikel 964

Indien tot behoud van schip of vaartuig en lading goederen worden geworpen, heeft de omslag plaats op dezelfde wijze en naar de regelen, welke dienaangaande ten aanzien van de zeevaart zijn voorgeschreven.

Artikel 965

1. Dezelfde bepalingen gelden, indien tot behoud van schip en lading goederen in lichters of in boten zijn overgeladen.
2. De daartoe vereiste kosten, de aan de goederen overkomen schade en de wegens het gebruik van lichters of van boten verschuldigde schadeloosstellingen worden op de voet van artikel 964 door het principale schip of vaartuig en de lading gedragen.

Artikel 966

De overige bepalingen van de Twaalfde Titel, alsmede titel 6, afdeling 3, van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba zijn niet toepasselijk op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen.

Artikel 967

De voorschriften van de Dertiende Titel gelden, behoudens het bepaalde in de Vierde Titel van het Eerste Boek van dit wetboek, in het algemeen en naar de omstandigheden ook op de in artikel 954 vermelde schepen en vaartuigen.

Algemene slotbepaling

Artikel 968

1. De Algemene termijnenverordening (AB 1991 no. 107) is niet van toepassing op de termijnen gesteld in de hierna genoemde onderdelen van dit wetboek:
a. van het Eerste Boek: de Vijfde en Zesde Titel;
b. van het Tweede Boek: de Derde en Vierde Titel, alsmede de Derde Afdeling van de Tiende Titel; zij is echter wel van toepassing op de termijnen, gesteld in de artikelen 520 en 561.

2. Onder met de zondag gelijkgestelde dagen worden in dit wetboek verstaan de in artikel 8, eerste lid, onderdeel b, van de Arbeidsverordening (AB 1990 no. GT 57) als zodanig genoemde dagen.